

SZAKDOLGOZAT

Tarr Vivien

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet
Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék

XVIII. kerületi sportterületek történeti alakulása, jelenlegi állapota és fejlesztési lehetőségei

Konzulens: Dr. Kollányi László

Belső bíráló:

Külső bíráló:

Tanszékvezető: Dr. Kollányi László

Tarr Vivien

Tájrendező specializáció

2024

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	3
2.	Vizsgált terület lehatárolása	4
2.1.	XVIII. kerület bemutatása és fejlődés története.....	5
3.	Sportterületek fontossága és szerepe a városi életben	8
3.1.	Ingyenes kültéri sportolásra alkalmas felületek bemutatása	9
4.	Budapest XVIII. kerületében található kültéri sportolásra alkalmas sportterületek bemutatása.....	11
4.1.	Sportterületek adatai.....	13
5.	A sportterületek használhatóságának és állapotának értékelése.....	43
5.1.	Értékelés és konfliktusok.....	44
6.	Javaslatok	50
7.	Összefoglalás.....	54
8.	Irodalomjegyzék.....	55
9.	Ábrajegyzék.....	57
10.	Mellékletek	58

1. BEVEZETÉS

Témámnak a sportterületek elhelyezkedését választottam Budapest XVIII. kerületén belül. Az általam választott sportterületek az ingyenesen használható és a szabadterben elhelyezkedő sportpályákat és sportparkokat foglalják magukba. Dolgozatomban kifejezetten ezeknek az állapotát, környezetét és történetét fogom megvizsgálni.

A sportolás igen fontos az ember számára. A mindennapos testmozgással megőrizhetjük a testünk és lelkünk egészségét, valamint megelőzhetőek különböző betegségek is. Ezt pedig növelni tudjuk az ingyenesen használható sportterületek létesítésével és ösztönözhetjük az embereket minden korosztályban ezek használatára és az egészséges életmódra. Ehhez már megfogalmazódott néhány gondolat a kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia dokumentációjában (*ITS-2021*).

A XXI. században az internet és az online jelenlét elhanyagolhatatlan a mai ember számára, ezért is tartottam fontosnak, hogy az ilyen módon megtalálható sportpályákat vegyem elsősorban vizsgálat alá. A világháló segítségével több ilyen sportterület és sportpálya is könnyedén felfedezhető a kerületben. Sok pályát viszont nem tartanak számon, ezeket akár a közel jövőben azonosítani lehetne és egy átláthatóbb adatbázist is készülhetne róluk.

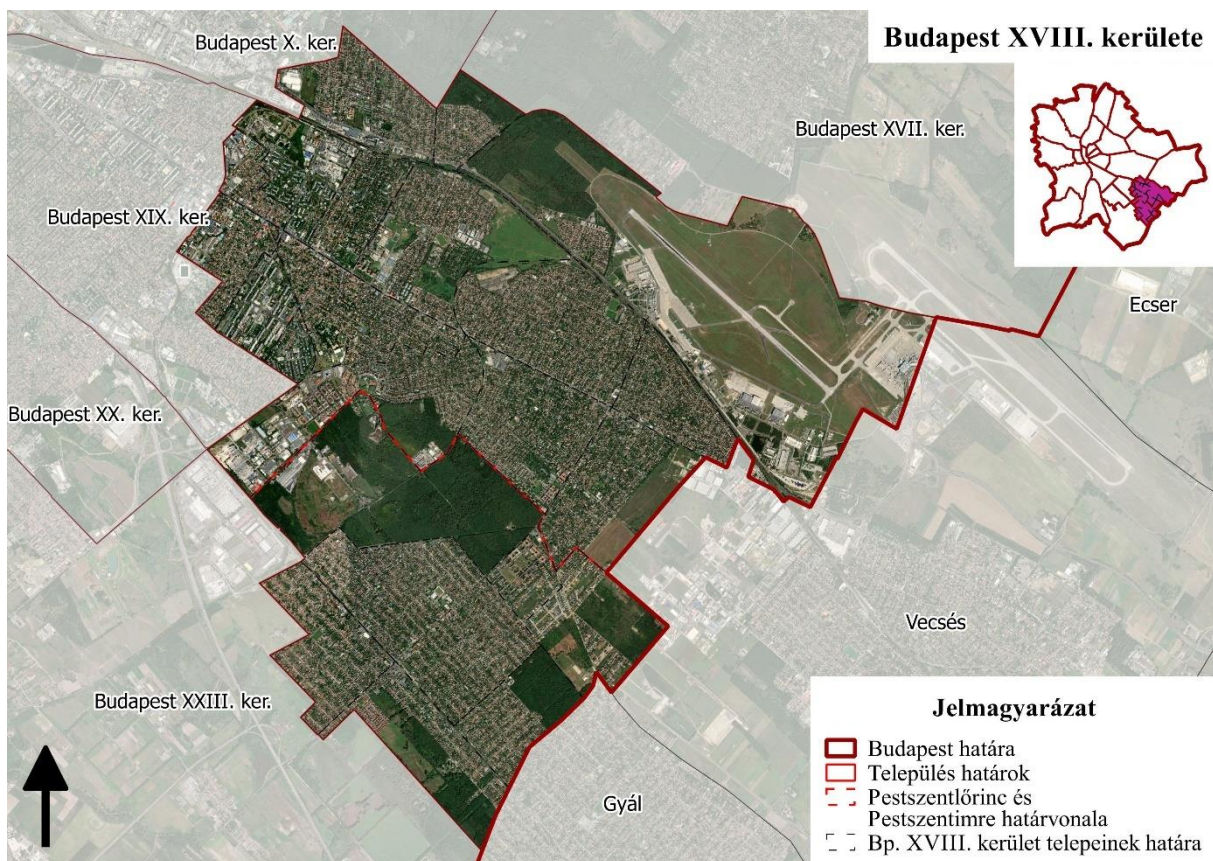
2016-ban indult a Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark Program, aminek keretén belül több, újabb kondipark és fitnesspark létesült, ezzel is ösztönözni akarták az embereket a mozgásra (*http-01*). Ezeket a sportparkokat is figyelembe vettem a sportterületek kiválasztásakor.

A sportpályák többsége aszfalt borítottságú, ami már korszerűtlen, elavult és potenciálisan veszélyesek lehetnek. Egy megfelelő burkolattal csökkenthetnék a felmerülő balesetek számát, illetve a városi hősziget-hatást is. Ezt a javaslatomat a későbbiekben fogom részletesebben kifejteni az érintett területeknél.

Szaktervezésemben terepi bejárással mérem fel a választott létesítményeket és keresek megoldásokat a felmerülő problémákra, amiket javaslatok formájában és térképi ábrázolás segítségével szemléltetek. Ilyen módon szeretném azt is ábrázolni, hogy a felmért területek közül melyek azok, amik rossz állapotban vannak és azonnali felújításra szorulnak, melyek azok, amik elfogadhatóak és kevésbé van szükségük a felújításra és melyek azok, amik kiváló állapotban vannak. Valamint a felmért sportterületeken kívüli helyeken szeretnék újabb sportpályák és sportparkok létesítésére javaslatot adni.

2. VIZSGÁLT TERÜLET LEHATÁROLÁSA

Budapest XVIII. kerülete a főváros délkeleti részén helyezkedik el. (1. ábra) Északról a X., és a XVII. kerület, északnyugatról a XIX. kerület, délnyugatról pedig a XXIII. kerület övezi. Az agglomerációs térségből délen Gyál, délkeleten pedig Vecsés határolja. A kerület legnagyobb kiterjedése északi-déli és kelet-nyugati irányban is 8-8 km, valamint Budapest ötödik legnagyobb lélekszámú kerülete. Ide érkeznek be az ország déli és dél-keleti területekről jövő fő közutak és vasútvonalak, illetve Ferihegyen található Budapest és az ország nemzetközi repülőtere, a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér. A kerület 23 települést áll, Pestszentimrén 7, Pestszentlőrincen pedig 16 lakónegyed található. A peremkerület telepein villanegyedek, kertés és laza családi házas részek, intenzíven beépített lakótelepek és ipari létesítmények is egyaránt előfordulnak (1. Melléklet). Országos jelentőségű intézményeket is találhatunk a kerületben, mint például az Országos Meteorológiai Szolgálat Központi Előrejelző és Központi Légkörfizikai Intézetet. (http-02) (http-03) (http-04)

1. ábra Budapest XVIII. kerületének elhelyezkedése (Forrás: Saját, Alaptérkép: ESRI Satellite)

2.1. XVIII. kerület bemutatása és fejlődés története

A kerület a Pesti-hordalékkúp-síkságon fekszik, a Duna bal partján, ezért domborzata kelet felé emelkedik, valamint felszíne többnyire közepesen magas tagolt síkság. A kerület legmagasabb pontja északon van, a X., XVII. és a XVIII. kerület határvonalainak közös pontja, 145 méter tengerszint feletti magasságban. A legalacsonyabban fekvő része nyugaton van, a Nagykőrösi út és a Méta utca kereszteződésénél, 115 méter tengerszint feletti magasságban. Talajtanát tekintve az ősi Duna által lerakott allúvium kavics teraszok miatt a kerületben gazdag kavics lelőhelyek találhatóak, kiaknázásukra pedig több kavicsbánya is épült régen, viszont ma már ez a tevékenység megszűnt. A kerület egyes részein jelentős vastagságban pannon agyag is felfedezhető, valamint Pestszentimrén az uralkodó talajforma a felszíni futóhomok, ahol a domborzat elveszti teraszos jellegét. A domborzati viszonyok adottságai miatt horpaszok, teknők és mélyedések találhatóak, amik külön gondot jelentek a mély fekvésű és lefolyástalan területek csapadékvíz-elvezetés szempontjából. A felszíni vizek legnagyobb része a Gyáli-patak egyik ágába folyik. A Sóslocsár árok egy részen zártszelvényű csapadékvíz elvezető csatornaként, másik részén pedig már nyílt árokként épült meg. A Nefelejcs utcai Brenner János parkban lévő Büdi-tó lefolyással nem rendelkezik. Északon egykor Balás-féle téglagyár működött és az elhagyatott Vajk utcai agyagbánya gödrében feltöltődött tavat ma horgásztóként használják. Éghajlatát tekintve mérséklet égvövi kontinentális, ezért mérsékelt meleg és száraz klíma a jellemző, ami kedvez a nem túl hőigényes és szárazságtűrő mezőgazdasági kultúráknak. Az uralkodó szélirány többnyire délkeleti. A kerület a Pilisi Parkerdőgazdaság kezelésébe van. Faállománya főleg akácos, a telepített erdei és fekete fenyvesek kisebb részben vannak jelen, míg a cser és kocsányos tölgyesek aránya viszonylag minimális. Védett növényzettel (Üllői úti fasor, Lőrinci temető idős fája) és értékes faállománnyal (korábbi tisztviselőtelepek utcáinak fasorai és kertjei, Kossuth tér, újabb lakótelepek közparkjai, volt Úttörő park és Strandfürdő területe) is rendelkezik a kerület. (DÖVÉNYI-2010) ([http-03](#))

A kerület területén már a népvándorlás idejében is laktak. A gyáli határjárás során, 1332-ben említik először oklevélben Szentlőrincet és Kormányost, amit az 1446-os oklevélben már Péterinek neveztek. Ezt a területet tekintjük ma Pestszentimrének. A török hódoltság alatt, a XVI.-XVII. században a környék teljesen elnéptelenedett. A század végén más pusztaként említik a korabeli források. A XVIII. században Szent Lőrinc és Péteri Pusztá I. Grassalkovich Antal kezébe került, ezzel a több ezerholdas birtok részévé váltak. 1790 körül építették fel a mai Szent Lőrinc-kápolnát (kerületben az egyetlen műemlék jellegű épület) és ekkoriban alakították ki Szent Lőrinc pusztán majorsági központot. 1799-től kezdve a puszták bérlője Mayerffy Xavér Ferenc lett és felvirágoztatta a birtokot híres szőlészetével, méhészetével, tehenészetével és vadaskertjével. A XIX. században javarészt mezőgazdasági célokra használták a területet, alig volt beépítve. A reformkor idején kezdődött a hazai sport intézményesülése (*KOVÁCS-2012*). 1851-ben a Grassalkovich-család birtokait Sina György vásárolta meg, de 1864-ben más birtokaival együtt el is adta egy belga banknak, ami a területet több darabban értékesítette. Az 1800-as évek közepén alakították ki a mai Budapest-Cegléd-Szolnok vasútvonalat, ami az ország egyik legfontosabb fővonalává vált, valamint ekkor épülhetett fel Péteri pusztá uradalmi központja is, a Belső major. A század második felében már intenzíven fejlődött a közeli főváros és a mezőgazdasági területek benépesülését a kerületet átszelő új vasútvonalak segítették, így ez alapozta meg a mai kerület kialakulását. Péteri pusztán ekkor vásárolt birtokot Löwy Bernát és Löwy Mór, illetve sógoruk, Auspitz Mór és itt jött létre Pestszentimre nagyközség. A század utolsó harmadában hozták létre az első lakónegyedeket, illetve több ipari létesítményt is és 1887-ben építették meg a mai 50-es villamos vonalán a gőzvasutat, amit 1900-ban villamosítottak. 1889-ben a Budapest-Lajosmizse vasútvonalat is létrehozták. Az évszázad vége felé kezdett a sportélet fejlődni az országban és új sportágak születtek meg, aminek következtében egyre több egyesület, klub, szövetség és sportlétesítmény jött létre (*KOVÁCS-2012*). Ekkor Krepuska Géza orvosprofesszor szőlő-kísérletei számára egy homokos területet vásárolt és ide építtette az ország első beton épületét, valamint Cséry Lajos szerződést kötött a fővárossal, hogy birtokára szemétfeldolgozó telepet alakítsanak ki. Ezen a Cséry-telepen több millió köbméternyi anyag egy hegyként halmozódott fel (*http-04*). A XX. század elején Szemere Miklós a Szent Lőrinc pusztá birtok egy részén lövő házat és céllövőpályát építtetett, ahol az olimpiai aranyérmes Prokopp Sándor is gyakorolt. Az első világháború előtt a sportolás kifejezetten a katonai előképzésre és a politikai manipulációra koncentrált (*KOVÁCS-2012*). 1910-ben Pestszentlőrinc önálló nagyközséggé vált. Az első világháború ideje alatt a település hadiipari központtá és katonai kiképzőhellyé alakult. A '20-as évektől kezdve intenzíven növekedtek a közintézmények. 1929-ben meghosszabbították a

mai 50-es villamos vonalát és a két világháború között több lakótelepet is létrehozta, amiket csak a második világháború után csatoltak a településhez. 1931-ben lett Pestszentimre nagyközség és 1936-ban vált megyei várossá Pestszentlőrinc. A két világháború között a sportfejlődés során ellentmondások és inkább egyfajta militarista sportpolitika alakult ki, ami Horthy kormányzósága alatt hatékonynak bizonyult. Ehhez még hozzájárult Klebelsberg Kunó által megalkotott sportról szóló törvényei is, majd a '30-as években a háborúra való felkészüléskor több sportintézmény is válságba került (KOVÁCS-2012). A második világháborúban sok épület, templom megsemmisült vagy megrongálódott, ahogy a repülőtér is. Budapest XVIII. kerületét 1950-ben hozták létre, Pestszentlőrinc és Pestszentimre összecsatolásával. Ekkor új gyárakat és üzemeket létesítettek, valamint a homokos talaj megkötésére véderdőt telepítettek, a mai Halmierdő területén, illetve ekkor indították el a polgári légitársaságot is a helyreállított repülőtéren. Az 1960-as években elsőként megépült Lakatos-lakótelepen modern lakótelepeket és jellegzetes középületeket építettek. A XX. század második felében bővítették a víz- és csatornahálózatot és egyre több utat aszfaltoztak le, illetve sok új közintézmény is helyet kapott. 1990-ben a kerületi tanácsot felváltotta az önkormányzat, azóta pedig a polgármester irányítja a kerületet. (*http-02*) (*http-04*)

2012-ben megindult a Magyar Labdarugó Szövetség támogatásával az élő- és műfüves pályák kihelyezése és felújítása. 2016-ban pedig a Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark Program keretén belül több kondiparkot és futópályát is elhelyeztek a kerületben (*http-01*), ami 2019-ig be is fejeződött. (ITS-2021)

3. SPORTTERÜLETEK FONTOSSÁGA ÉS SZEREPE A VÁROSI ÉLETBEN

A sportterület kifejezetten a sportolásra alkalmas terület, ami lehet kültéri vagy fedett, különböző méretekben és különböző típusú sportlétesítményeket foglalhat magába. Ilyen sportlétesítmények a sportpályák, a sportközpontok, a sportcentrumok, a sportcsarnokok és az uszodák. Ezek a területek lehetnek ingyenesen használhatóak vagy díjkötelesek, amiket az adott sportágakhoz alakítanak ki. Illetve vannak olyan sportterületek, ahol érvényes helyi lakcímkártya felmutatása után a belépés és a használat ingyenes.

Az általam lehatárolt sportterületek tartalmazznak sportlétesítményeket, de kimondottan az ingyenesen használható kültéri sportpályákra fókuszál a dolgozatom. Jellemzője a nyitott légtér, ami lehetővé teszi a sportolók számára, hogy élvezzék a friss levegőt és a szabadban közelebb kerülhessenek a természethez, azonban emiatt időjárásfüggő a terület, így a rossz időjárási viszonyok befolyásolhatják a használhatóságot. Ezek a sportterületek különböző méretű és típusú sportlétesítményekkel rendelkezhetnek, ami által sokoldalúvá válnak. Ingyenesen használhatóak, vagyis díjkötelezettség nélkül elérhető mindenki számára, ezáltal egy közösségi összetartó erőt is létrehozhat, amivel növelhető az aktív és egészséges életmódot folytatók száma.

Az ilyen kültéri sportterületek előnye, hogy valamilyen zöldfelületen alakították ki, ezzel elősegítik a városi zöldfelületek és a rajta található növényzet megtartását, ami hozzájárul a levegő minőség javításához és csökkentheti a városi hősziget-hatást is. Emellett az aktív és egészséges életmód növelése elősegítheti a környezetbarát közlekedési módokat, azáltal, hogy az emberek energikusabbá válnak és inkább a gyaloglást és a kerékpározást választják a gépjármű közlekedés helyett. Ez a fajta hozzáállás is csökkentheti a városi légszennyezést és a közlekedési dugókat.

A nagyobb sportterületeken megrendezett rendezvények, sportesemények növelhetik a helyi gazdaságot is, azáltal, hogy több turistát vonzzanak ilyenkor a területek. Illetve fontos megemlíteni az infrastruktúra fejlesztését is. A sportterületek létesítésével akár új munkahelyeket is teremthetünk és ez is elősegítheti a helyi gazdaság fellendülését. Valamint az ilyen sport rendezvényeknek és a csapatok támogatásának is egyfajta közösséget összetartó hatása van.

3.1. Ingyenes kültéri sportolásra alkalmas felületek bemutatása

A sportterületeken előforduló sportpályákból többet is megkülönböztetünk. A legnépszerűbb sportág a futball, így azt gondolnánk, hogy futballpályákból van a legtöbb, viszont ez nem így van. Elsősorban kézilabdapályákat (néha futsal pályával egyben) építettek sok helyen, ám a kialakításuk miatt összetéveszthetőek a futballpályákkal, így ezeket előszeretettel használják labdarúgásra is az emberek. Másik népszerű sportág a kosárlabda, emiatt sok egész és fél kosárlabdapályával is találkozhatunk, a kézilabda- és futballpályákon is. Ezeken kívül elszórtan találhatóunk tenispályákat (akár egybe kötve tollaslabda és lábtengő pályával is), valamint röplabdapályákat. Ezeket a sportpályákat ötvözni lehet egy úgynevezett multifunkcionális pályába, ami praktikusabb, mivel egy adott területen többféle labdás sportot is lehet játszani. (*http-05*)

Ezekon kívül figyelembe vettem a futópályákat is, amikbe beletartoznak a futókörök és a futósávok is, illetve időnként atlétikai pályákat csatolnak hozzájuk, ilyenek az esetekben nem voltak. (*http-05*)

Valamint meg kell említenem a sportparkokat is, amik a fitness- és kondiparkokat foglalják magukba. Ezeket általában 14 éves kor felett és 140 cm-es magasság felett lehet használni. Az itt elhelyezett gépekkel különböző erősítő és kardió gyakorlatokkal és mozgásformákkal tudjuk fejleszteni a testünket a saját testsúlyunk segítségével. (*http-05*) Négyféle kategóriába lehet a sportparkokat sorolni, 'A', 'B', 'C' és 'D' (*PUCSOK-2016*). 2016-ban a Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Program keretein belül leginkább 'D' típusú sportparkokat kezdtek el telepíteni az ország szinte minden részére. (*http-01*) (*KOVÁCS-2012*)

Ezekon kívül többféle sportág is létezik, aminek pálya területeit nem vettem figyelembe, mivel az általam kijelölt követelményeknek nem feleltek meg, vagyis nem ingyenesen használhatóak és sok esetben nem kültéri létesítmények.

A sportpályák burkolata igen változatos. A múlt század legkedveltebb felülete a beton és az aszfalt volt. Mára már tudjuk, hogy ezek nem a legjobb választások ilyen helyekre. Egyrészt a beton hamar előregszik, könnyen tönkremegy, sok repedés és egyenetlenség lesz látható rajta már egy pár éven belül és így nem csak akadályozza a sportolókat, hanem veszélyezteti is őket. Másrészt könnyedén magába szívja a napfény melegét és sokáig megtartja, vagyis növeli a hősziget-hatást is. Régen a futópályákat salakkal borították be, ami manapság már szintén korszerűtlen. (*http-01*) Helyette rekortán jellegű gumiburkolatot használnak, ami környezetbarát felület, kemény, viszont rugalmas, ezért csökkenti az izom- és ízületi sérülések kockázatát. Könnyedén elvezeti a csapadékot, valamint elviseli a változó hőmérsékleti

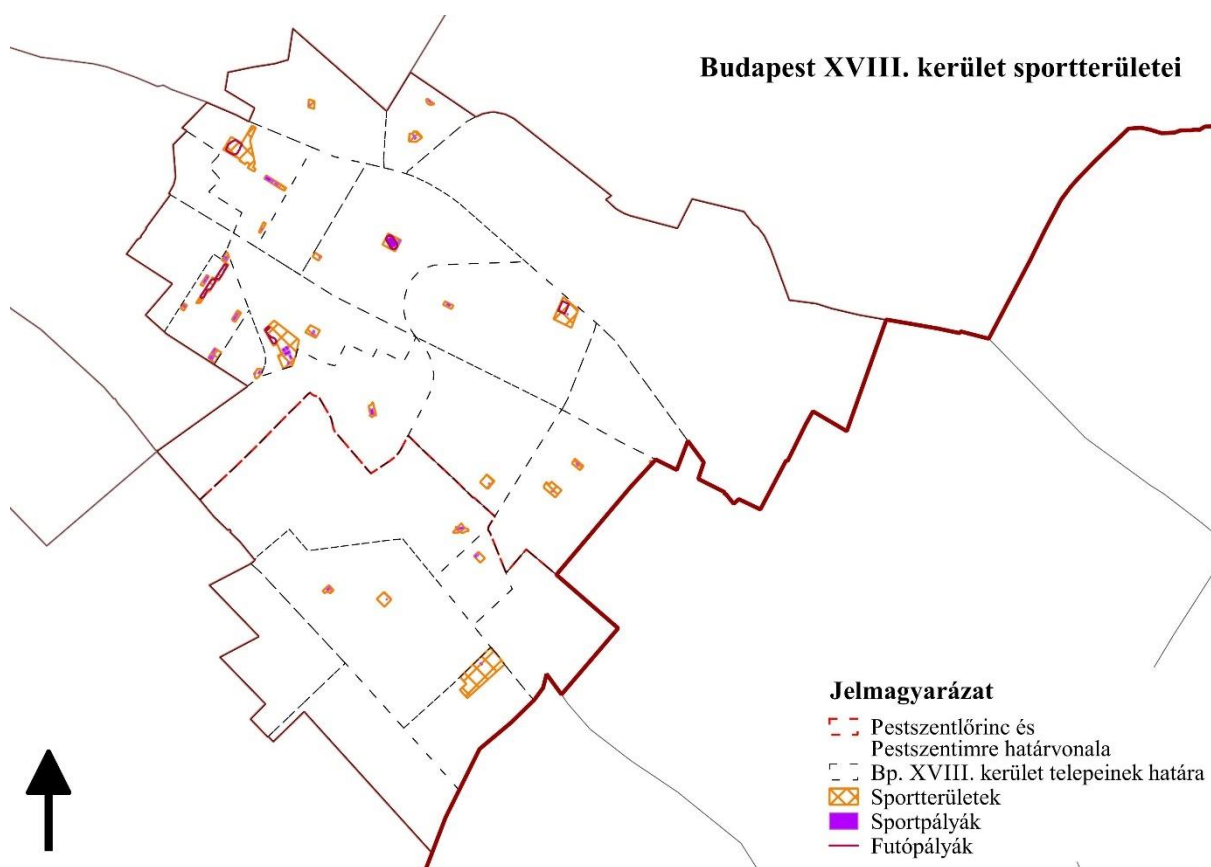
viszonyokat is és újrahasznosítható. (*http-06*) A gumi burkolatot, vagy a gumilapokat is szeretik az emberek és leginkább a sportparkoknál használják, mivel ez is kíméli az ízületeket, csillapítja az ütések, csúszás mentes, könnyen tisztítható és ellenáll az időjárásnak. (*http-05*) A műfű és műanyag burkolatok is egyre népszerűbbek. Előbbit leginkább a futballpályákon használják, míg az utóbbit szinte bármilyen pályához lehet használni. Ezek kevesebb karbantartást igényelnek és időjárás ellenálló, jó vízelvezető képességük van és csökkentik a hősziget-hatást. Sok esetben elkerítik a sportpályákat, főleg az új telepítésűeket. A kerítés elsősorban a pálya határaihoz igazodik és megakadályozza, hogy a labda kimenjen pályán kívülre. Van, amikor nem mind a négy oldalon, hanem csak két oldalon, a kapuk mögött találni kerítést, ami általában háló. A sportterületek mellé az esetek többségében helyeznek pihenőhelyeket, padokat, néha szemetest is, viszont ivókutakat nem sokszor találni, pedig ezek fontos kiegészítői lennének a sportolásnak, mivel a kiizzadt vitaminokat és ásványi anyagokat valahogy pótolnunk kell a szervezetünkben.

Sok helyen kihelyeznek pingpong asztalokat, ami ilyen közösségi helyeken kiváló szórakozást nyújt testmozgással együtt. Hasonló és népszerű magyar találmány a techball asztal, ami egy innovatív sportjáték. Ez a játék az asztaliteniszhez hasonlít, de nagyobb a labda és az asztal is, aminek a felülete domború, ütő helyett pedig lábbal és kéz kivételével minden testrészrel passzolhatják a labdát, ugyanazokkal a szabályokkal, mint a futballban.

4. BUDAPEST XVIII. KERÜLETÉBEN TALÁLHATÓ KÜLTÉRI SPORTOLÁSRA ALKALMAS SPORTTERÜLETEK BEMUTATÁSA

A kerületben 28 sportterületet választottam ki, amikben több sportpark, futópálya és sokféle sportpálya is található, ezeket pedig a világháló segítségével találtam meg. Ebből 5 sportterület tartozik valamilyen nagyobb sportcentrumhoz.

Az alábbi térképen (2. ábra) lehet látni, hogy ezek a sportterületek hol helyezkednek el a kerületben és ez alapján meg lehet állapítani a sportterületek eloszlását telepenként (2. Melléklet). A lakottabb részekben könnyebben találkozhatunk sportpályákkal, viszont az ipari és gazdasági cézzal igénybe vett területeken és körülöttük nincsenek sportolásra alkalmas helyek. Habár az északi, de leginkább a déli lakott területeknél megfigyelhető szintén az ingyenesen használható, szabadtéri sportolásra alkalmas területek hiánya.

2. ábra Budapest XVIII. kerületében található sportterületek (Forrás: Saját)

A legtöbb sportterületet már az 1960-as és 1980-as évek környékén létrehozták és a 2000-es évek elején volt egy kisebb fellendülés, amikor is néhányat felújítottak és több új elemet is elhelyeztek rajtuk. A következő nagy újítás már 2016 utánra tehető és 2019-ben volt a csúcspontja. Ekkor a Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark Program keretein belül több sportparkot és futópályát is telepítettek az ország minden részén. (*http-01*)

A sportterületeket gyalogosan minden esetben meg lehet közelíteni, ahogy biciklivel is és autóval is, viszont nem mindenhol vannak kiépítve kerékpártárolók és parkolók sem. A területek, illetve sportpályák nyitvatartása változó, a kötött idejű használat leginkább a kapus kerítéssel teljesen körbevett pályákra jellemző, míg a részben körbekerített vagy egyáltalán nem elkerített területek döntő többségben, időjárástól függően bármikor igénybe vehetőek. 100 méteres körzetükön belül a sportterületek majdnem felénél nincs lehetőség arra, hogy közösségi közlekedéssel közelítsük meg a helyszínt. Viszont 500 méteres körzeten belül, ami nagyjából 5 perces sétának felel meg, már mindegyik helyre el lehet jutni tömegközlekedéssel, rendszerint busszal. Ugyanígy a területektől 5 percnyi sétálással mindenhol el lehet érni egy nagyobb zöldfelületet, parkot és teret is. A sportcentrumokban, illetve jó időben a sportterületek zömében is megfigyelhető az emberek sokasága, ilyenkor túlterhelődhetnek a területek.

Ma a területeken található sportpályákat, futópályákat és sportparkokat a legtöbb esetben a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. üzemelteti és tartja karban. Az alapelemek, mint például a kapuk vagy a kosárpálánkok, mindenhol megtalálhatóak, mivel ezek nélkül nem lehetne használni a pályákat, viszont a mellék elemek, mint a padok, szemetesek, nem mindenhol vannak jelen, utóbbinál komoly problémát jelenthet hiányuk. A szemetesek hiánya vagy csekély száma egy helyen szemeteléshez és illegális hulladék lerakáshoz vezet. Nagyon sokszor ivókat se helyeznek ki ezekre a területekre, ami véleményem szerint hiba, mivel a sportolás egyik elengedhetetlen eszköze a megfelelő folyadék pótlás. Néhol, ahol kutyaafuttató van a környéken, ott találni kutyaürülékes tárolókat, valamint vannak játszóterek és elszórtan található pingpong, techball és sakk asztalokat is.

A sportterületek átlagos zöldfelületi arányát egy 2023 augusztus 20.-án készült Landsat műhold felvétel (*http-07*) segítségével, NDVI elemzéssel számoltam ki. Az elkészült eredményeket egy oszlopdiagramon (*3. Melléklet*) ábrázoltam. Ezen jól látszódik, hogy melyek azok a sportterületek, ahol a zöldfelületi borítottság van túlnyomó többségben (Brenner János parki sportterület) és hogy melyik sportterületeken nagyobb a beépítettség aránya (Pestszentimrei Sportkastély).

4.1. Sportterületek adatai

1. Alacskai úti sportterület

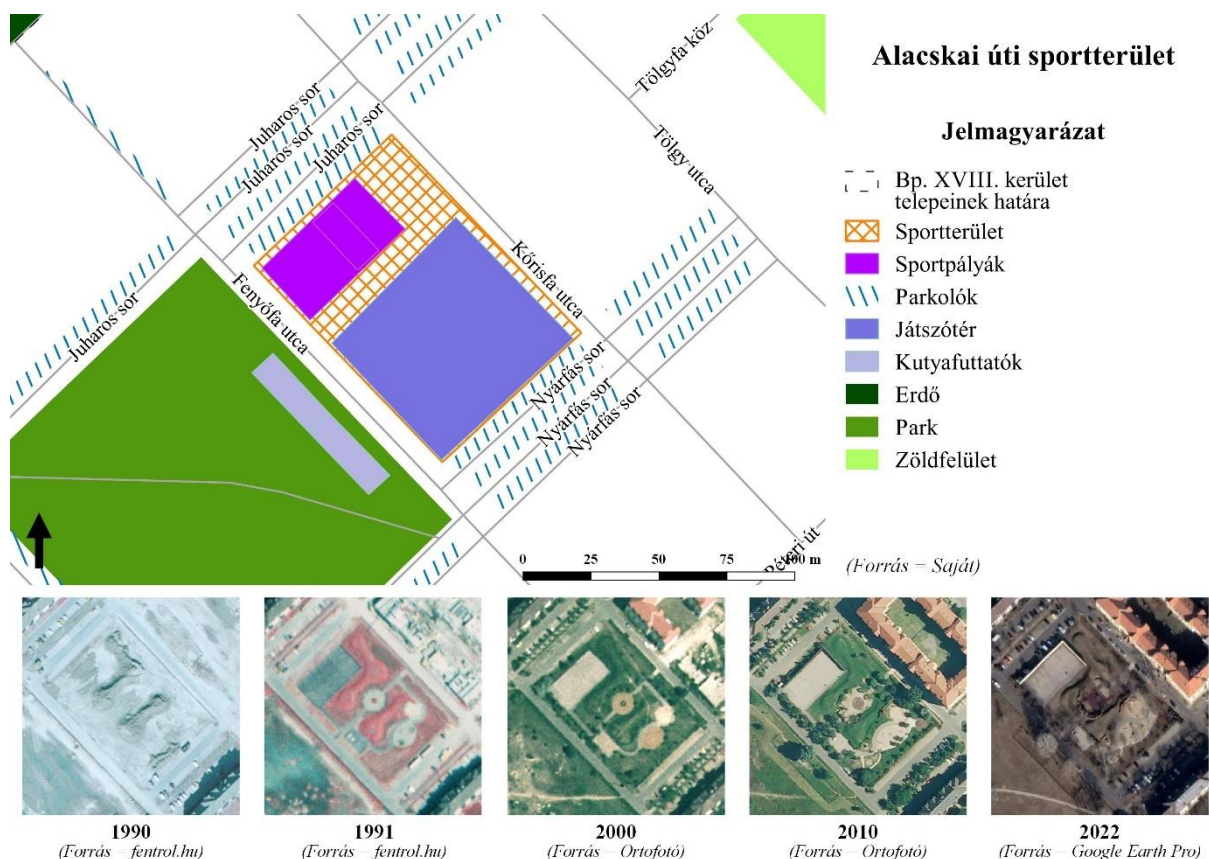
A sportterület (3. ábra) a Fenyőfa utcában, az Alacskai úti lakótelepen található, a kerület déli részén, Pestszentimrén. Az általam lehatárolt terület körülbelül 7000 m². Autóval meg lehet közelíteni, mivel vannak felfestett parkolók. A területen nincsen kerékpár tároló és 100 méteres körzeten belül tömegközlekedésre alkalmas megálló sincsen. A pálya mindig nyitva áll minden korosztály számára.

Ezen a helyen 1990-ben még tereprendezési munkálatok folytak, 1991-re pedig már a mai állapot elődje látható (3. ábra). 2005 környékén kapott a sportpálya egy zajvédőfalat, amit csak 2019 környékén cseréltek le, de mára már graffitivel rongálták meg és sok helyen már hullik róla a vakolat. Illetve 2009 óta körbe van kerítve kerítéssel is (4. Melléklet).

A sportpálya multifunkcionális, amin lehet futball és kosárlabda játékokat egyaránt játszani, a burkolat minősége viszont nem megfelelő. Betonnal van borítva, ami már korszerűtlen és sok repedés van rajta (5. Melléklet). A berendezések is elhasználódtak.

Mellette található az Alacskai úti játszótér (6. Melléklet), egy pingpong asztal (7. Melléklet), valamint 2 kutya futtató és egy hatalmas zöldfelület (8. Melléklet), amit parkként használnak.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 57 % volt ([http-08](#)).

3. ábra Alacskai úti sportterület

2. Barcsay utcai sportterület

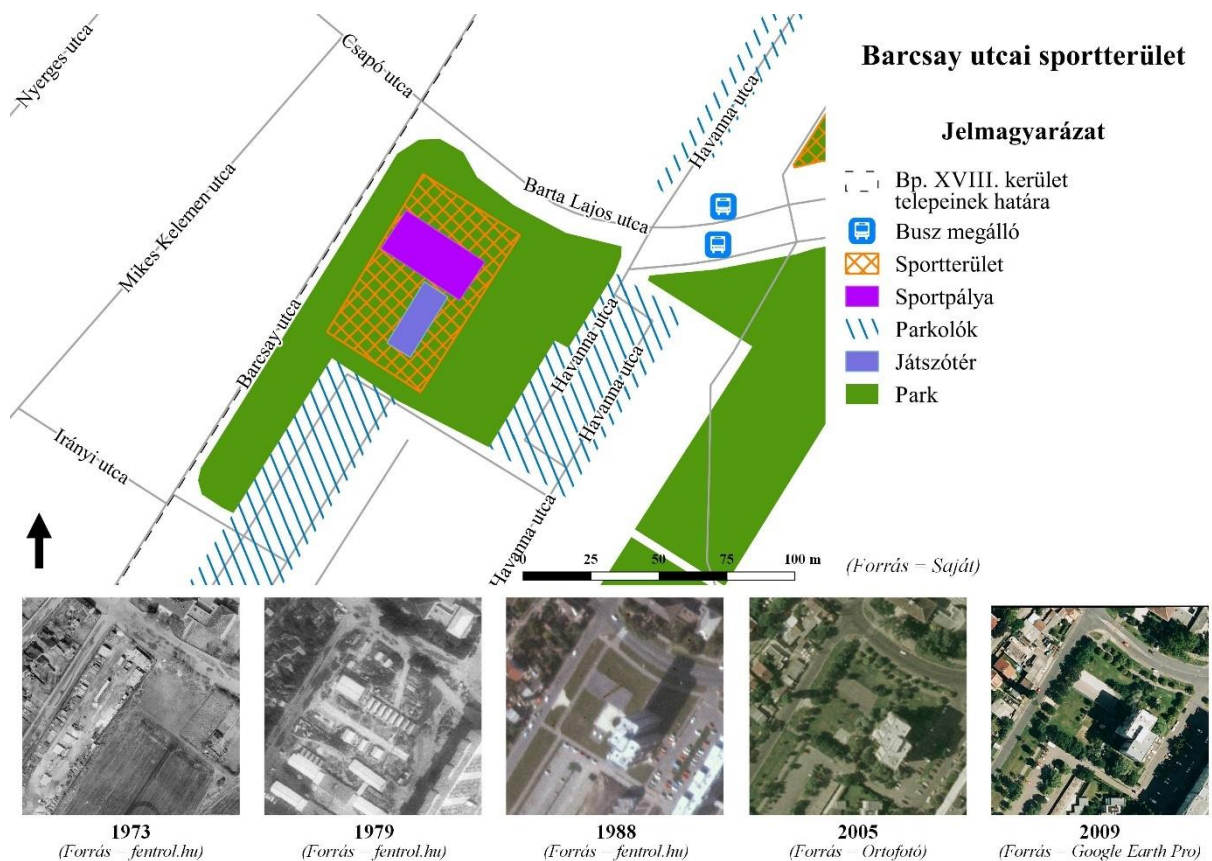
A sportterület (4. ábra) a Barcsay utca és a Barta Lajos utca sarkán, a Havanna lakótelepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 2800 m². Autóval (van az utcában parkolási lehetőség), tömegközlekedéssel és kerékpárral (van bicikli tároló) is el lehet jutni a helyre. A pálya a nyári időszámítás szerint reggel 8 óra és este 9 óra között, a téli időszámítás szerint reggel 8 óra és este 5 óra között van nyitva, minden korosztály számára.

A területen 1968-ban még semmi nem volt, majd a 1970-es években épületek és építkezések láthatóak a légifelvételeken (4. ábra). 1988-ban már létezett a sportpálya, amit 2009 környékén kerítették körbe kerítéssel (9. Melléklet).

A pálya futballozásra alkalmas. Burkolata félig aszfalt, félig pedig beton, ami már elavult, viszont még elfogadható állapotban van (10. Melléklet). A berendezések, vagyis a kapuk is elkezdtek elkopni, de még jó állapotban vannak (11. Melléklet).

Az épületek közötti parkosított területen, a pálya mellett találhatóak játszótéri játékok (12. Melléklet), valamint vannak padok és szemetesek is kihelyezve. Viszont nincsen megfelelő éjszakai világítás a területen.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 60 % volt (<http-08>).

4. ábra Barcsay utcai sportterület

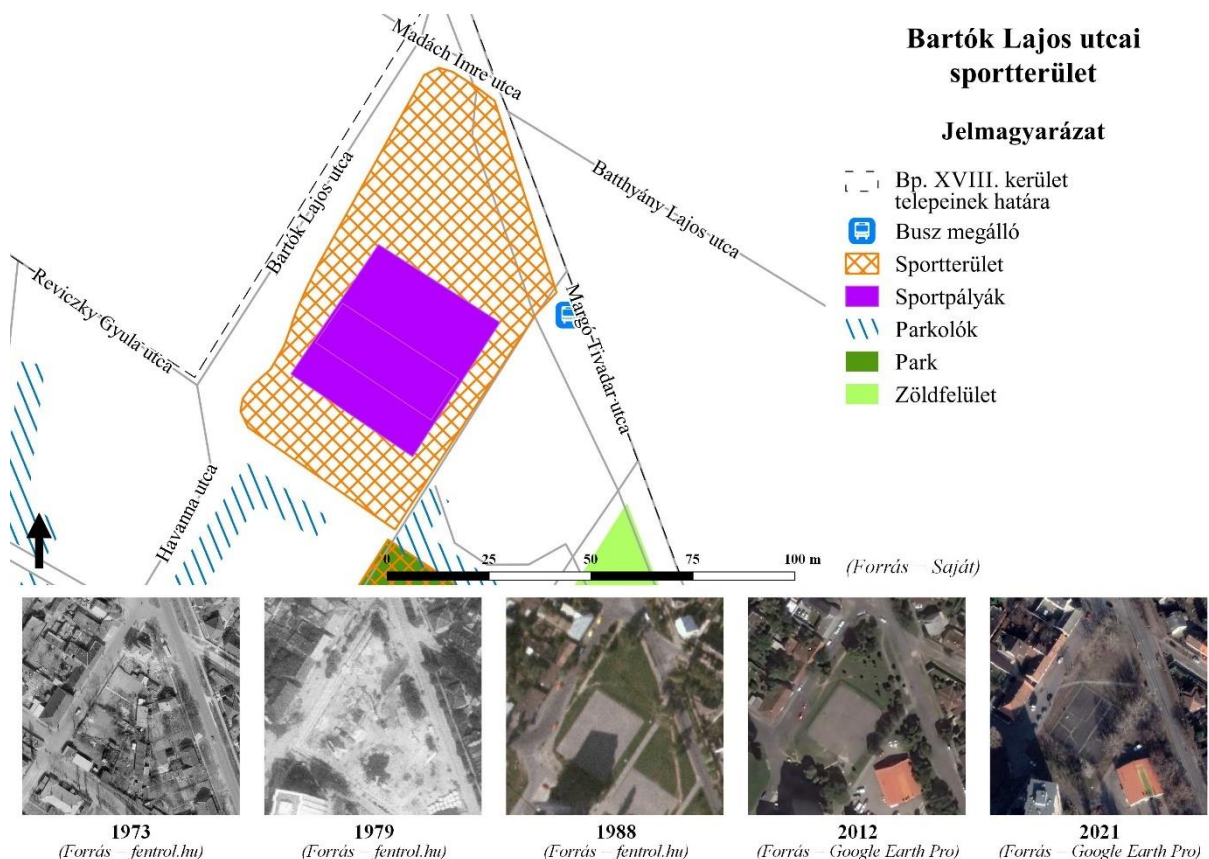
3. Bartók Lajos utcai sportterület

A sportterület (5. ábra) a Bartók Lajos utca és a Margó Tivadar utca között, a Havanna lakótelepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 4600 m². Autóval (van az utcában parkolási lehetőség), tömegközlekedéssel és kerékpárral (van bicikli tároló) is meg lehet közelíteni. Minden korosztály számára és mindig nyitva van.

A terület az 1973-as évekig lakott volt, majd 1979 körül kezdték el lebontani az épületeket (5. ábra). 1988-ra már látható a légifelvételen a sportpálya elődje, ami ekkor még nagyobb volt. A 2000-es évek elején kapott kerítést a pálya. 2012 körül levágtak egy részt a pályából, hogy mellé egy kisebb ülős részt alakítsanak ki (13. Melléklet). Azóta a pálya állapota csak romlik, 2015 óta már a műhold felvételeken is lehet látni a burkolat látványos repedéseit a (14. Melléklet).

A leülős résznél van ivókút és szemetes is, viszont ennek ellenére itt gyakori a szemetelés is. A kerítés az átépítés után is megmaradt, viszont csak a pálya 3 oldalán (15. Melléklet). Megfelelő világítása a pályának nincsen, a mellette lévő gyalogos útnak viszont van. A pálya berendezései is leromlottak, ezek javításra szorulnak.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 49 % volt (*http-08*).

5. ábra Bartók Lajos utcai sportterület

4. Bókay-kert

A sportközpont (6. ábra) a Margó Tivadar utca, a Cziffra György utca, a Kiss István utca, a Szélmalom utca, a Városháza utca és a Makói utca által közrefogott területen, a Bókaytelepen található, a kerület nyugati részén, Pestszentimrén. Az általam lehatárolt terület körülbelül 100000 m². Autóval (van az utcában parkolási lehetőség), tömegközlekedéssel és kerékpárral (van bicikli tároló) is megközelíthető. Minden korosztály számára nyitva van mindennap reggel 6 órától este 10 óráig.

Az 1970-es évek elejére Herrich Károly építtetett egy főépületet, ami a birtokosi-majorsági gazdálkodás egyetlen megmaradt emléke és Pestszentlőrinc második legrégebbi épülete (*http-09*). 1882-ben készült Habsburg Birodalom kataszteri térképén (16. Melléklet) már láthatóak ezek az épületek a központ területén. Az 1920-as évek nagy mennyiségű pénz és energiát fordított a kert szépítésére Herrich Szidónia, és a '30-as évek egyesítették a kertet a mellette lévő Turulparkkal (*http-09*). Az 1960-as években pedig úttörőtáborként működött a kert (17. Melléklet). A 2000-es évek környékén pedig már jól láthatóak a pályák elődjei az ortofotókon (6. ábra). 2016 után egy felújításon esett át a terület, több újabb sportolásra alkalmas területet kapott, több különböző sportágban. Ekkor újították meg az egyik futballpályát élő füvesről műfüvesre (18. Melléklet). A gördeszkapályát 2023-ban újították fel.

Kutyát a kertbe nem lehet bevinni, így nincsenek kihelyezve kutyaürülékes tárolók. Az egész terület téglafallal van körbe kerítve. A kert folyamatosan tisztán tartják, alkalmanként túlterhelés történik a területen, amikor valamilyen rendezvényt, nagyobb eseményt rendeznek meg itt. A berendezések a legtöbb helyen már elkezdtek elkopni és elhasználódni, így ezek rontják a kert esztétikáját, valamint sok esetben már nem lehet ezeket megfelelően használni.

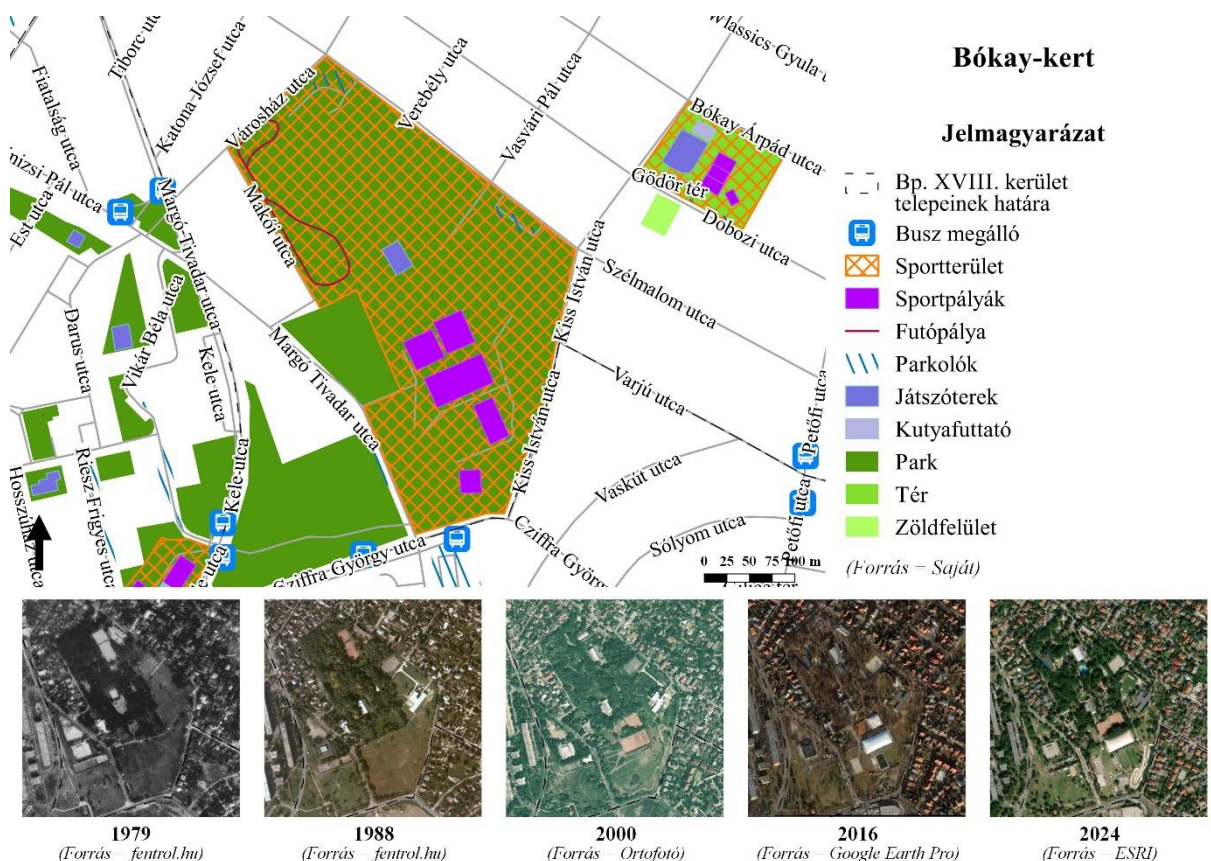
A tenispályák jó állapotban vannak, négy folyamatosan nyitott (19. Melléklet), másik négy pedig télen is használható, mivel fedetté teszik őket (20. Melléklet), de ezeket csak engedéllyel lehet használni. Az élőfüves futballpálya már jelentősen ki lett koptatva (21. Melléklet), a föld alól már kilógnak a dróthálók, amik veszélyesek is lehetnek, ezt feltétlenül ki kell javítani. A futópálya (22. Melléklet) burkolata mulccsal van felszórva, ami egyrészt már korszerűtlen, másrészt pedig igencsak kikopott, ami a futást nem segíti elő, az ehhez szükséges mozgást megnehezíti, ezért a pályát korszerűsíteni kellene. A futókört egyébként a Makói utca felől már reggel 4:30-tól igénybe lehet venni a kert reggeli kinyitása előtt is.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 61 % volt (*http-08*).

A sportközpont területen több sportolásra alkalmas terület is igénybe vehető, engedéllyel, előre lefoglalt időpontokban és valamilyen díj megfizetése esetén. Ilyenek például a BMX pálya, strandfoci pálya, a strand, az uszoda, a műfüves futballpálya, a kalandpark, sípálya, konditerem

és aerobicterem. Ezekon kívül a nagyobb rendezvényekhez vannak szabadtéri színpadok kialakítva, de a főépületben megtalálható egy rendezvényterem is. Valamint a kertben van egy étterem, ami mellett nyitva szokott lenni a mosdó, van egy játszótér, illetve egy iskola és egy óvoda is helyet kapott a terület keleti részén.

A Bókay-kerthez egyébként hozzá tartozik a mellette lévő Turulpark is, ahol a dombon egy kereszt és egy kisebb kápolna is áll, amit 1760-ban Grassalkovich Antal épített (*http-10*), valamint a kert és a park között található a Tomory Lajos Múzeum is.

6. ábra Bókay-kert

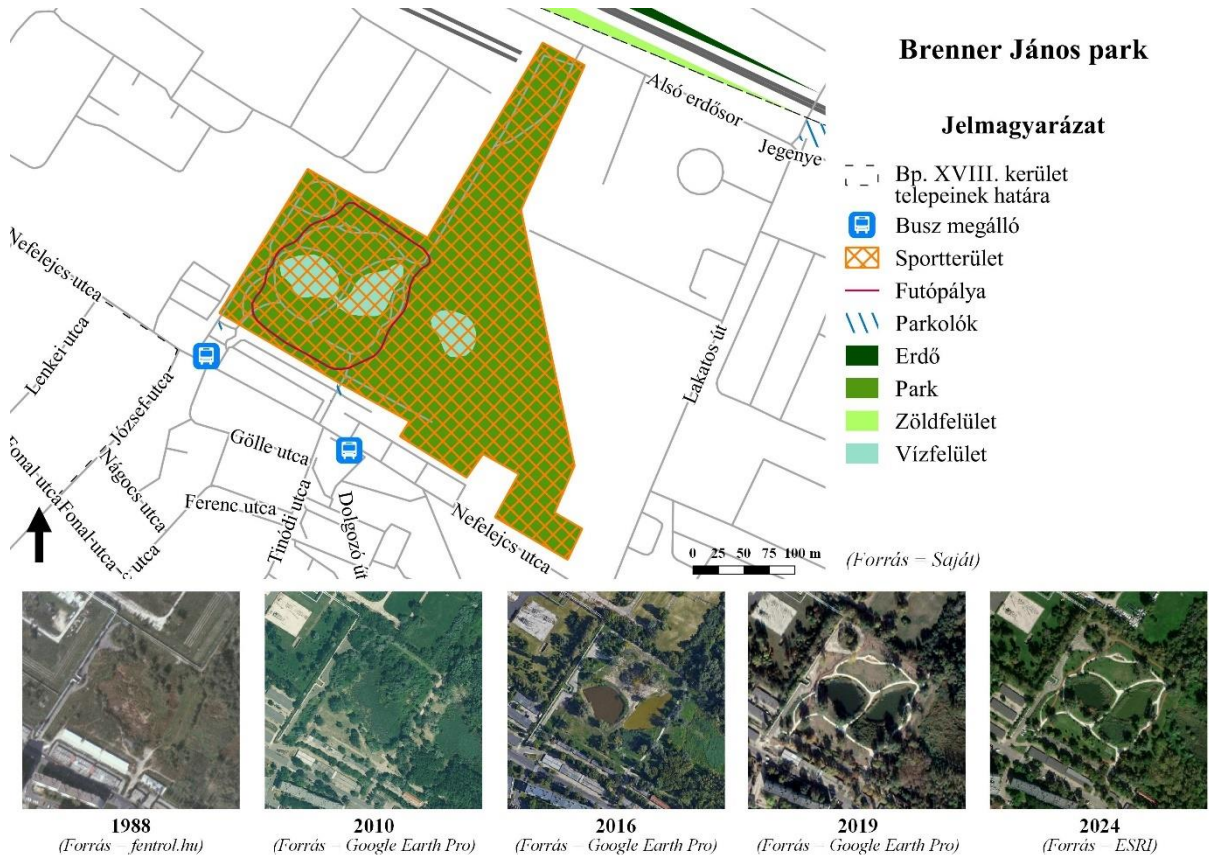
5. Brenner János park

A park (7. ábra) a Nefelejcs utcában, a Lakatostelegen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. A területe körülbelül 75000 m². Autóval (van felfestett parkoló) és tömegközlekedéssel is megközelíthető, viszont nincs kerékpár tároló a területen. Minden korosztály számára nyitva van mindig.

Az 1970-es évekig semmi nem volt a területen, az 1988-as légifelvétel pedig már látszódik a tavas-nádas rész (7. ábra). Azóta a tavak feltöltődtek teljesen vízzel és 2018 környékén felújították az egész parkot. Ekkor kapott ösvényeket a terület, majd 2019-ben építették meg a futópályát (23. Melléklet).

A parkban vannak ivókutak, vannak padok, sőt van kisbabák pelenkázására alkalmas pad is (24. Melléklet). Van 2 sakk asztal (25. Melléklet), valamint kacsza etető automaták és szemetesek is, de utóbbinál, némelyiknek már eltűntek a fedeleik. A terület északibb részén létesítettek egy tűzrakóhelyet (26. Melléklet), aminek környezetében több rongálás is történt, valamint a szerviz út mellett lévő csővezetékeken és a falakon graffiti van (27. Melléklet). A tóban tilos fürdeni és horgászni is. Esőbeálló, kamerák és kutyaürülékes tárolók viszont nincsenek, illetve a park felett áthalad egy magasfeszültségű vezeték is.

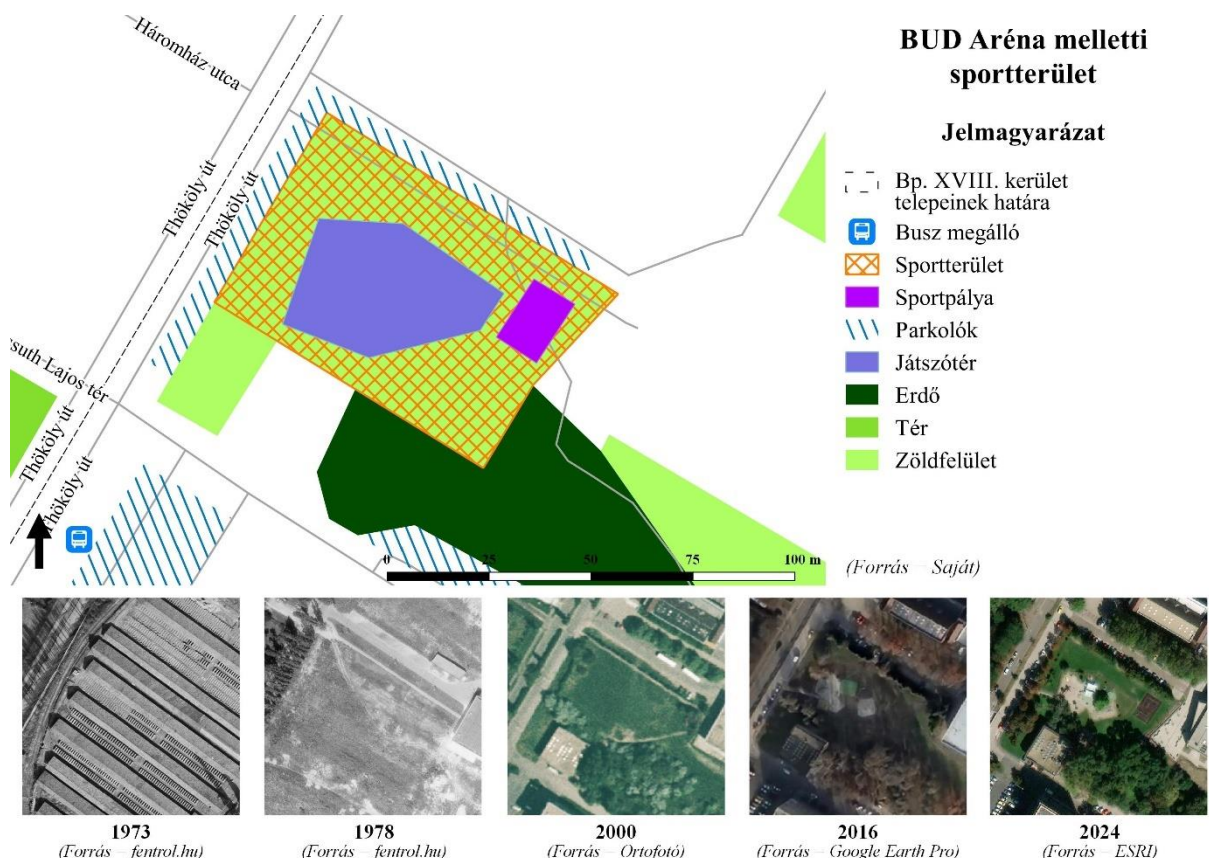
A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 84 % volt (*http-08*).

7. ábra Brenner János park

6. BUD Aréna melletti sportterület

A sportcentrum (8. ábra) a Thököly úton, a Miklóstelepen található, a kerület közép-északi részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt sportterület a sportcentrum mellett található, körülbelül 4300 m². Autóval (van felfestett parkoló és az utcában van parkolási lehetőség is) és tömegközlekedéssel is megközelíthető, viszont nincs kerékpártároló. A sportterület mindenki számára nyitva áll mindig, viszont a sportparkot csak a 140 cm-nél magasabbak használhatják. Az 1960-as években már téglá és agyag kifejtésére használták a területet (28. Melléklet). A '70-es évekre visszatöltötték a kibányászott részeket (8. ábra) és 1977-ben megépítették mellé a Lőrinci sportszarnokot (http-11). 2016-ban építettek játszótérre ide (29. Melléklet), majd 2019-ben a sportparkot (30. Melléklet). Ebben az időszakban kezdték el lebontani a mellette lévő épületet, amit egy pár éve építettek újjá, ez lett a BUD Aréna épülete (31. Melléklet). Az aréna épülete előtt vannak padok és kevés világítás, de nincsen szemetes és a sportparknál egyáltalán nincs világítás. A sportpark berendezései és burkolata egyébként jó állapotban van. A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 68 % volt (http-08).

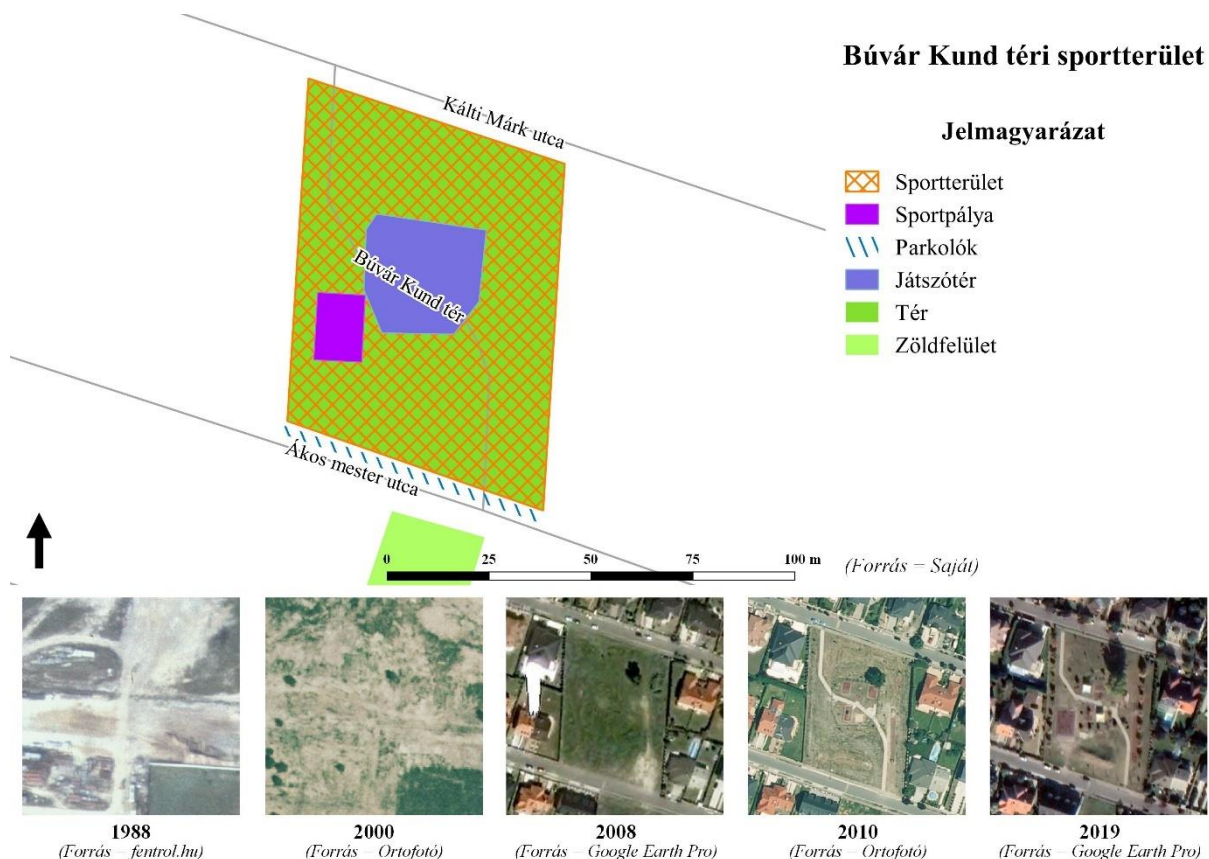
8. ábra BUD Aréna melletti sportterület

7. Búvár Kund téri sportterület

A sportterület (9. ábra) a Kálti Márk utca és az Ákos mester utca között, az Erzsébettelepen található, a kerület északi részén, Pestszentlőrincen. A tér területe körülbelül 5400 m². Autóval (van az utcában parkolási lehetőség) megközelíthető a terület, viszont nincs kerékpártároló és 100 méteres körzeten belül nincs tömegközlekedésre alkalmas megálló sem. A térre a nyári időszakban reggel 7 órától, este 9 óráig, a téli időszakban reggel 8 órától, este 7 óráig lehet belépni minden korosztálynak, de a sportparkot csak a 140 cm-nél magasabbak használhatják. Az 1960-as évek környékén nem volt semmi, viszont tőle északra volt egy lőtér, délre pedig egy sportpálya, ami ma már elhagyatott. A '80-as évek idejéből a területről és a környezetéről nem találtam adatot a felhasználásáról, a 2000-es évekig többször is ledózerolták (9. ábra), 2008-ra viszont a teljes környék beépült lakóházakkal. 2010-ben építették ide a játszótér (32. Melléklet), majd 2019-ben a sportparkot (33. Melléklet). Egy évvel később már nem a játszótér körül volt a kerítés, hanem a tér körül (34. Melléklet).

A téren van ivókút, szemetesek (tömöttek, nem ürítik), padok és egy filagória (35. Melléklet). Játszóterei elemek a következők: hinták, drótkötélpálya, homokozó és csúszda. A sportpark jó állapotban van, de nincs megfelelő megvilágítása az éjszakai használatra.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 69 % volt (*http-08*).

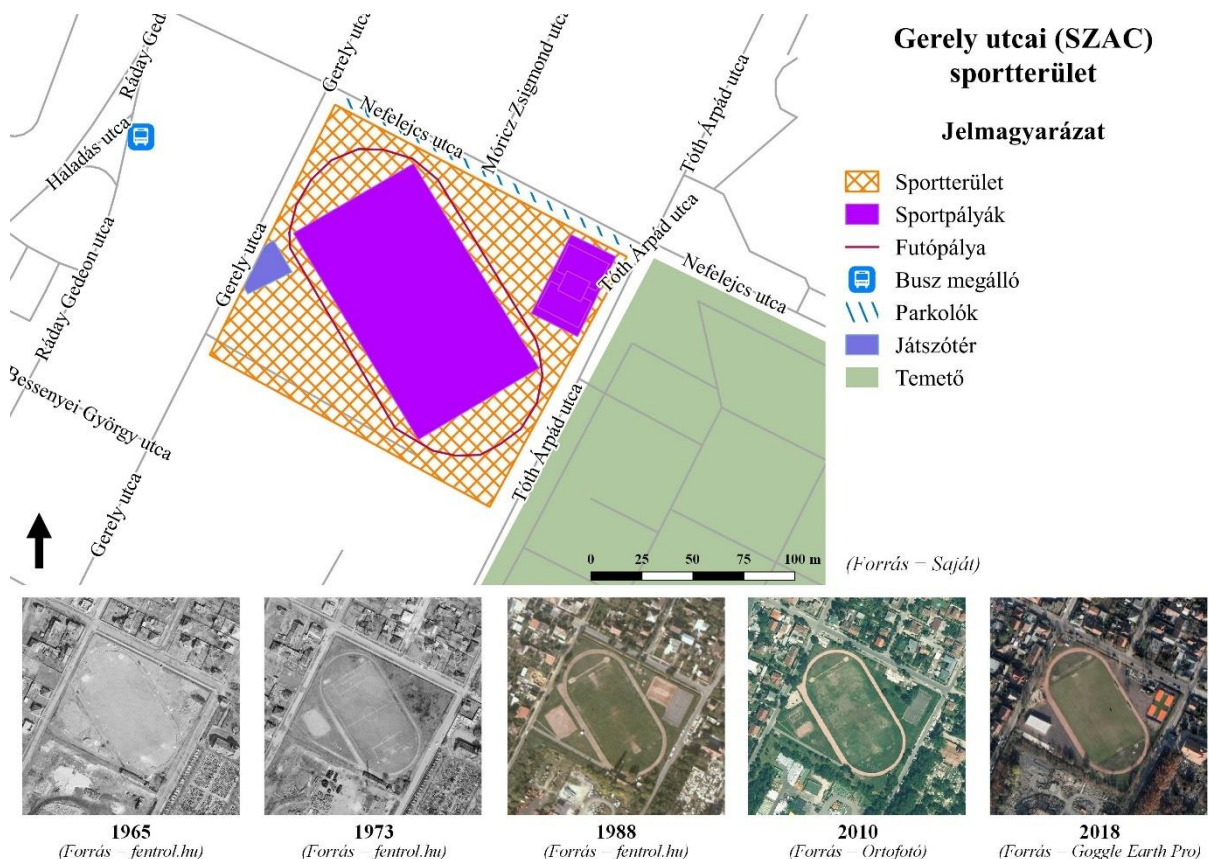
9. ábra Búvár Kund téri sportterület

8. Gerely utcai sportterület

A sportterület (10. ábra) a Nefelejcs utca és a Gerely utca sarkán, a Miklóstelepen található, a kerület közép-északi részén, Pestszentlőrincen. Az sportterület körülbelül 22000 m². Autóval (van felfestett parkoló és az utcában parkolási lehetőség is), tömegközlekedéssel és kerékpárral (van bicikli tároló) is megközelíthető. A sportterület nyitvatartási ideje változó, a multifunkcionális pályát és a futókört egész évben, mindennap reggel 6 órától, este 10 óráig, míg az élőfüves labdarugópályát csak áprilistól novemberig, mindennap reggel 8 órától, este 10 óráig lehet minden korosztálynak használni, kivéve, ha valamilyen rendezvény, például verseny van a sportpályán, ilyenkor pedig túlterhelődik a terület.

A légifelvételek alapján lehet látni, hogy már 1965-ben volt sportpálya itt, futópályával együtt (10. ábra). 1988-ra már a multifunkcionális pálya elődjét is létrehozták. 2009 környékén építették a játszótérrel (36. Melléklet), majd 2018 körül szinte a teljes területet átépítették. Ekkor épült a néhány kisebb sportpálya helyére a mai épület és ekkor újították fel a multifunkcionális pályát műfüves pályává (37. Melléklet).

A területen vannak szemetesek, ivóutak, padok és az épületben engedéllyel az öltözők és mosdók is használhatóak (38. Melléklet). A pályák közül csak az élőfüves nincs megvilágítva. A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 65 % volt (*http-08*).

10. ábra Gerely utcai sportterület

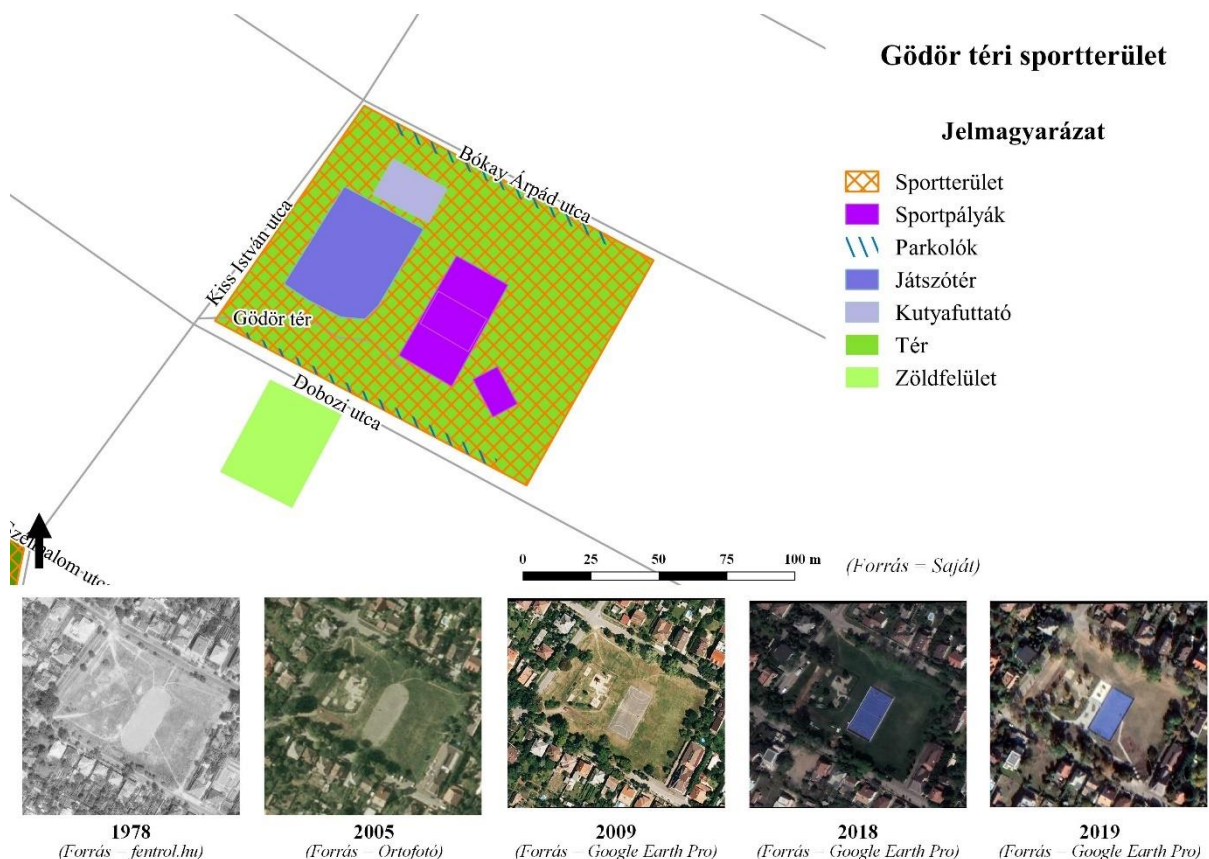
9. Gödör téri sportterület

A sportterület (11. ábra) a Bókay Árpád utca, Kiss István utca és Dobozi utca között, a Bókaytelepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az tér körülbelül 12000 m². Autóval (van parkolási lehetőség az utcában) és kerékpárral (van bicikli tároló) is meg lehet közelíteni, viszont 100 méteres körzeten belül nincs tömegközlekedésre alkalmas megálló. A sportterületet mindig minden korosztály használhatja, a sportparkot viszont csak a 140 cm-nél magasabbak vehetik igénybe, illetve a multifunkcionális pályát hétköznap reggel 8 óra és este 8 óra között, hétvégén pedig reggel 9 óra és este 7 óra között lehet használni.

Az 1970-es évek elejéig még nem volt semmi a területen, viszont az 1978-as légifelvételen már látható egy ovális pálya (11. ábra). 2005-ben épült itt játszótér (39. Melléklet), majd 2009 környékén átalakították az addigi ovális pályát téglalap alakúra. 2018-ban viszont a beton pálya helyére egy műanyag, multifunkcionális pályát helyeztek el (40. Melléklet). 2019-ben pedig itt is létrehozták a sportparkot (41. Melléklet).

A téren vannak ivókutak, szemetesek, padok, egy pingpong asztal, egy techball asztal és a sportpark kivételével minden meg van világítva. A burkolatok és a berendezések jó állapotban vannak.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 74 % volt (*http-08*).

11. ábra Gödör téri sportterület

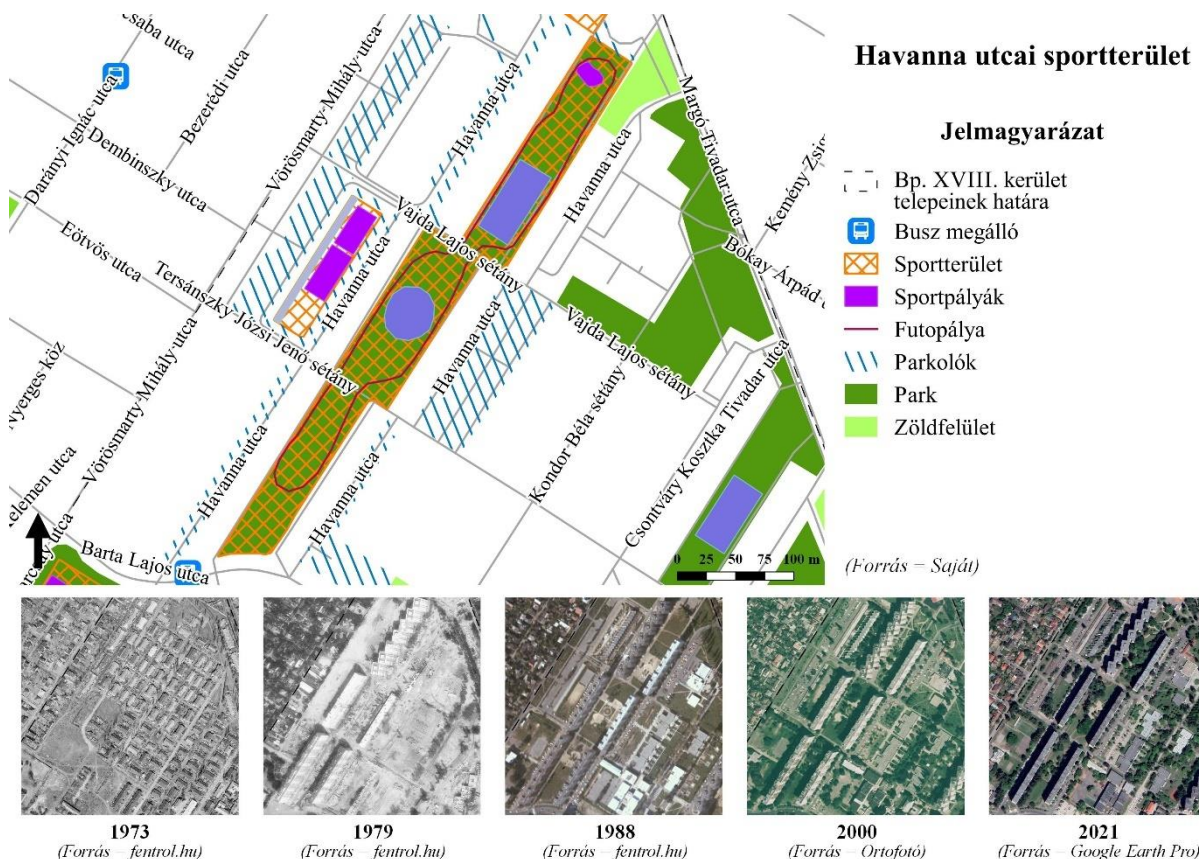
10. Havanna utcai sportterület

A sportterület (12. ábra) a Barta Lajos utca és a Margó Tivadar utca között, a Havanna utcán, a Havanna lakótelepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt sportterület körülbelül 28000 m². Autóval (utcában van parkolási lehetőség) és tömegközlekedéssel is megközelíthető, viszont kerékpár tároló nincsen. Mindig minden korosztály igénybe veheti a területet.

A légifelvételek alapján meg lehet állapítani, hogy az 1970-es évek elején még lakóházakkal volt tele a terület, majd nem sokkal később, az évtized végére már elkezdtek az emeletes lakóépületek kiépítését (12. ábra). 1988-ra már kiépültek a sportpályák és a játszóterek. 2010 környékén egy fitnessparkot (42. Melléklet) is elhelyeztek az északi végére, majd 2021-ben építették meg a futópályát (43. Melléklet). A sportpályák közé 2014 körül helyeztek el új elválasztót (44. Melléklet) és ekkor kapott új kapukat is a futballpálya.

A területen nincsen ivókút, valamint padok, szemetesek és megfelelő világítás csak a futópálya körül vannak. A futball- és kosárlabdapálya kerítéssel van körbe kerítve (45. Melléklet). A burkolatok viszonylag jó állapotban, a berendezések pedig többnyire elfogadható állapotban vannak. A személtelés sajnos erőteljesen jelen van.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 55 % volt ([http-08](#)).

12. ábra Havanna utcai sportterület

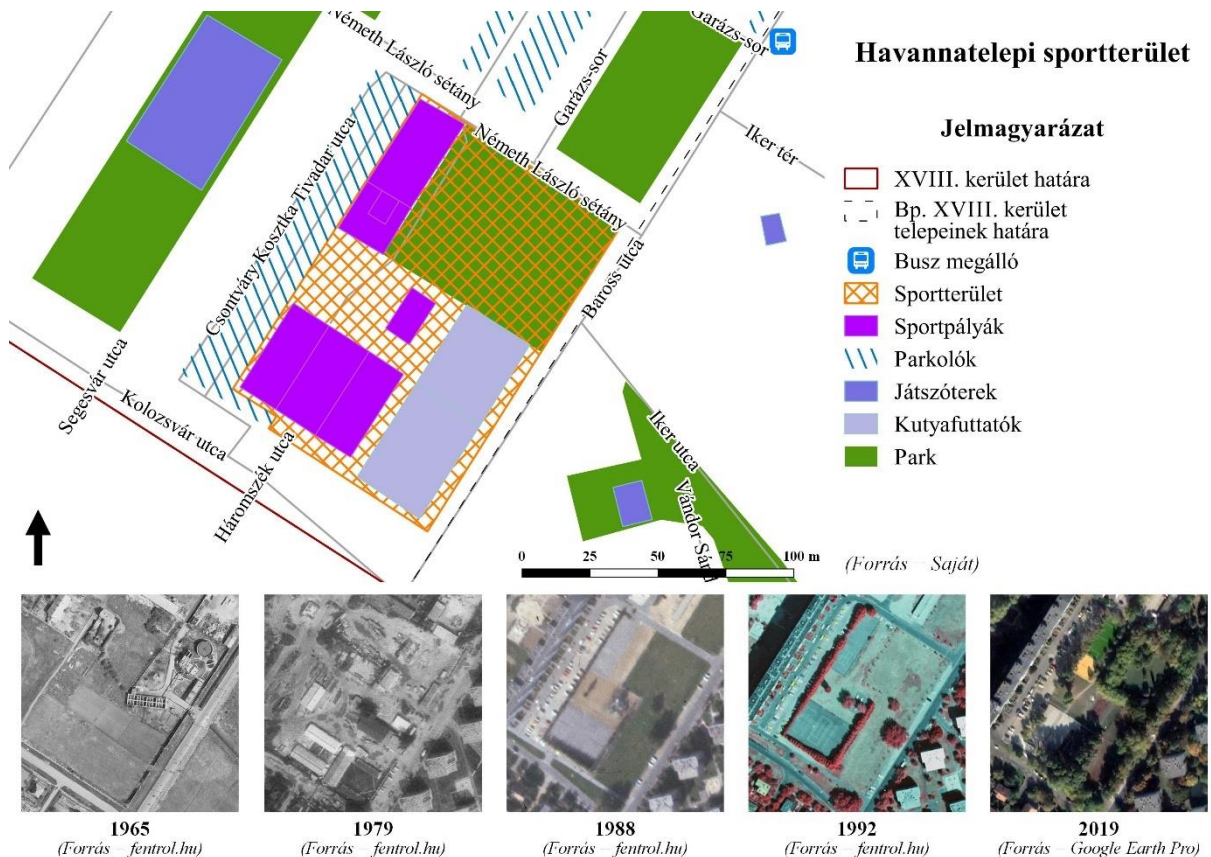
11. Havannatelepi sportterület

A sportterület (13. ábra) a Baross utca és Csontváry Kosztka Tivadar utca között, a Havanna lakótelepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt sportterület körülbelül 11500 m². Autóval (utcában van parkolási lehetőség) és tömegközlekedéssel is megközelíthető, viszont kerékpár tároló nincsen. Mindig minden korosztály igénybe veheti a területet, viszont a sportparkot csak a 140 cm-nél magasabbak vehetik igénybe.

A területet és környezetét az 1970-es évekig talán sportolásra használhatták (46. Melléklet). A '70-es évek végén viszont átépült és az 1988-as légifelvételen láthatóak a mai pályáknak az elődjek (13. ábra). 2011 környékén helyezték el a kutyafuttatót (47. Melléklet), 2018-ban építették át az északi pályákat műfüves pályákká (48. Melléklet, 49. Melléklet), majd 2019-ben a terület közepén lévő pingpong asztalok helyére hozták létre a sportparkot (50. Melléklet).

A sportterületen vannak szemetesek, de ivókút, padok és megfelelő világítás nincsen. A beton pályák burkolata már korszerűtlen (51. Melléklet), valamint a berendezések is elkoptak már. A többi pályának a minősége megfelelő. Jó időben túlterhelés lehet a területen.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 75 % volt (http-08).

13. ábra Havannatelepi sportterület

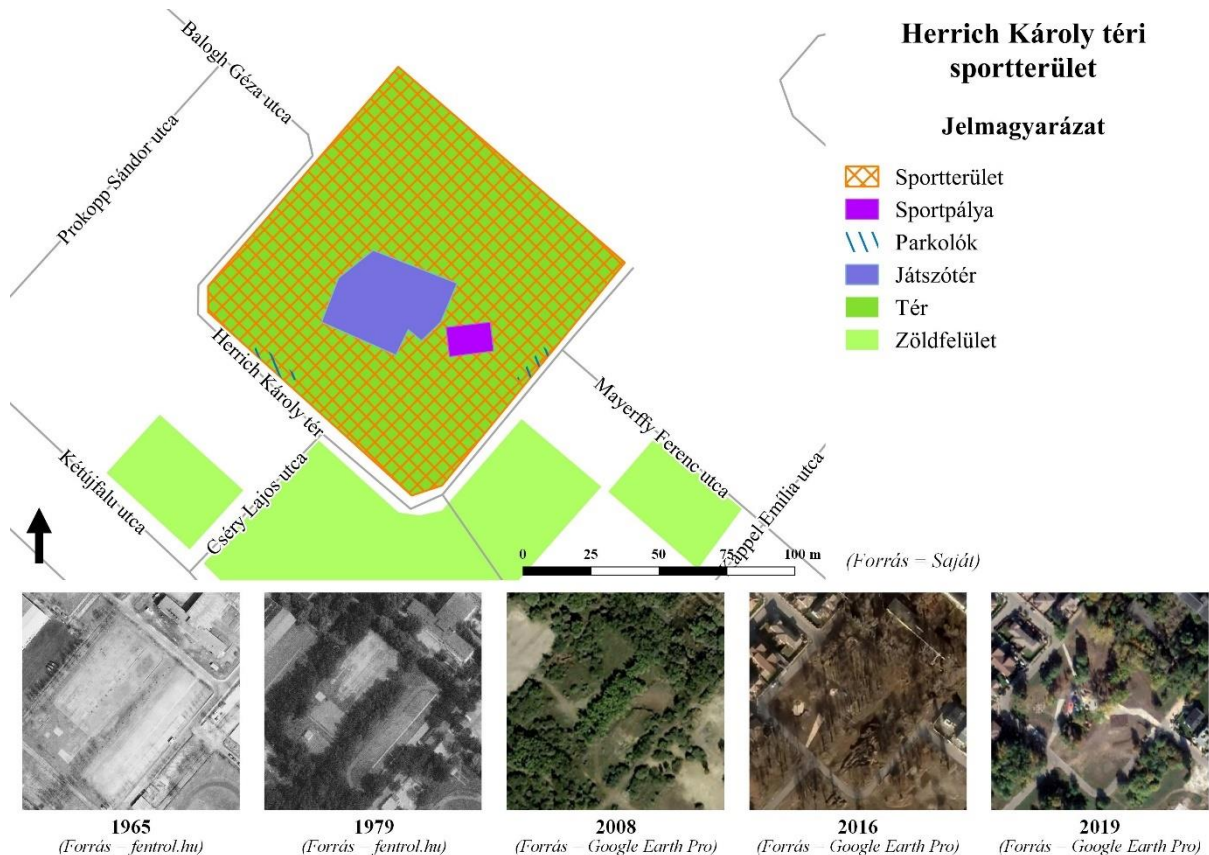
12. Herrich Károly téri sportterület

A sportterület (14. ábra) a Balogh Géza utca és a Mayerffy Ferenc utca között, a Szent Imre-kertváros telepen található, a kerület délkeleti részén, Pestszentlőrincen. A tér körülbelül 13000 m². Autóval (van két mozgáskorlátozott és egy családi parkoló) (52. Melléklet) és kerékpárral (van bicikli tároló) is megközelíthető, viszont 100 méteres körzeten belül nincs tömegközlekedésre alkalmas megálló. A tér mindig nyitva áll minden korosztály számára, viszont a sportparkot csak a 140 cm-nél magasabbak használhatják.

Ezt a területet és környezetét az 1960-as és 1970-es években a lehető legtöbb légifelvétel kikaparták. A 2000-es években kezdték el a környéket beépíteni lakóházakkal (14. ábra), amit 2016-ban fejeztek be és a térre ekkor helyeztek el egy emlékművet (53. Melléklet). 2004-ben kapta a mai elnevezését (http-12). 2019-ben építettek ide játszóteret (54. Melléklet) és sportparkot (55. Melléklet).

A téren vannak padok, szemetesek, ivókút, megfelelő világítás viszont nincs a sportparknak. Az elemek és a burkolat jó állapotban van. Az terület északi részén tovább folytatódik az erdős rész, viszont az a terület már nem a térhez, hanem a Patriots Paintball vállalatához tartozik.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 67 % volt (http-08).

14. ábra Herrich Károly téri sportterület

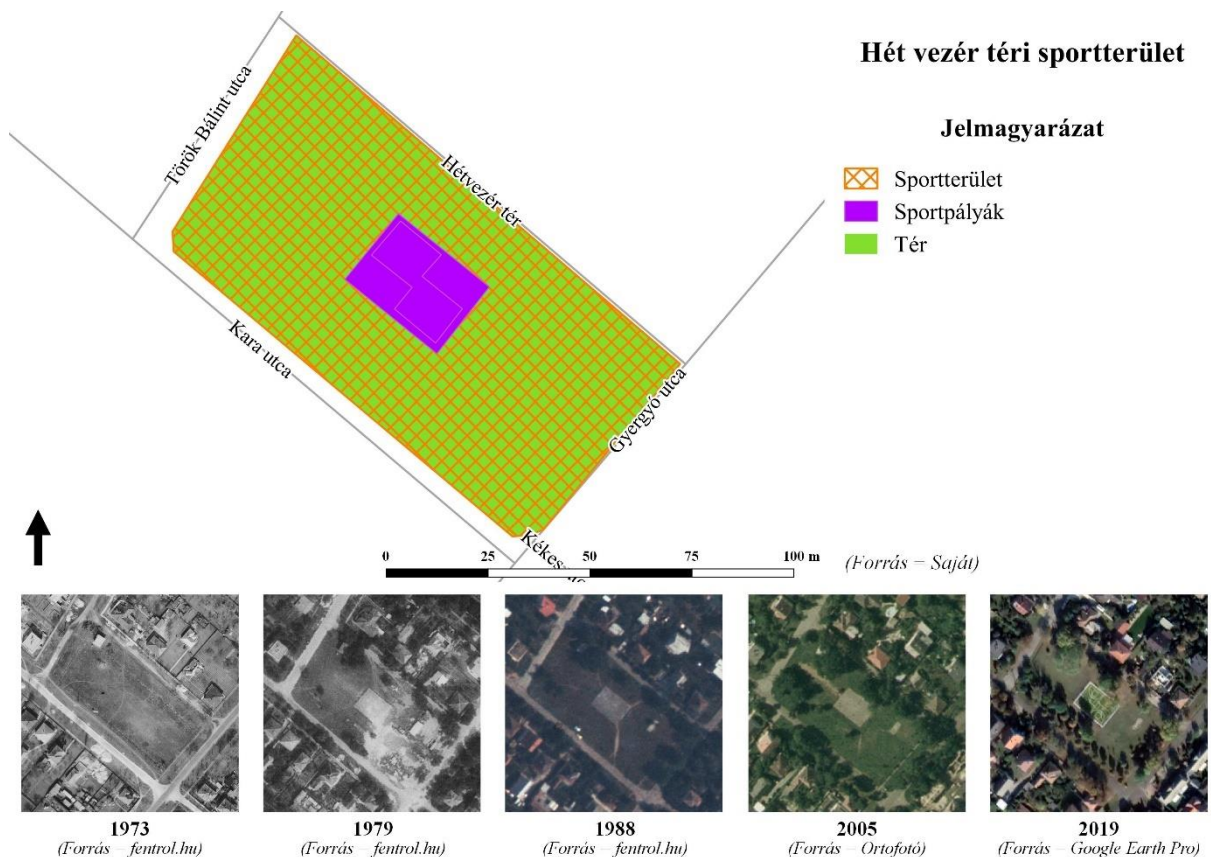
13. Hét vezér téri sportterület

A sportterület (15. ábra) a Török Bálint utca és a Gyergyó utca között, a Ganzkertváros telepen található, a kerület délkeleti részén, Pestszentlőrincen. A tér körülbelül 7000 m². Nincsen felfestett parkoló, de sokan az út szélén állnak meg autóval, kerékpártároló nincsen és tömegközlekedési megálló sincsen 100 méteres körzeten belül. Minden korosztály használhatja mindig.

1882-ben a Habsburg Birodalom kataszteri térképén még Szent Imre térként volt feltüntetve (56. Melléklet), mai elnevezését pedig 1945-ben kapta (*http-12*). Az 1970-es évek végére építettek a tere egy betonpályát (15. ábra), amit 2019-ben újítottak fel műfüves pályára (57. Melléklet).

A területen vannak újabb és régebbi padok, ivókút és szemetesek (58. Melléklet), valamint egy techball asztal (59. Melléklet). A téren több elemet is megrongáltak graffitivel.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 73 % volt (*http-08*).

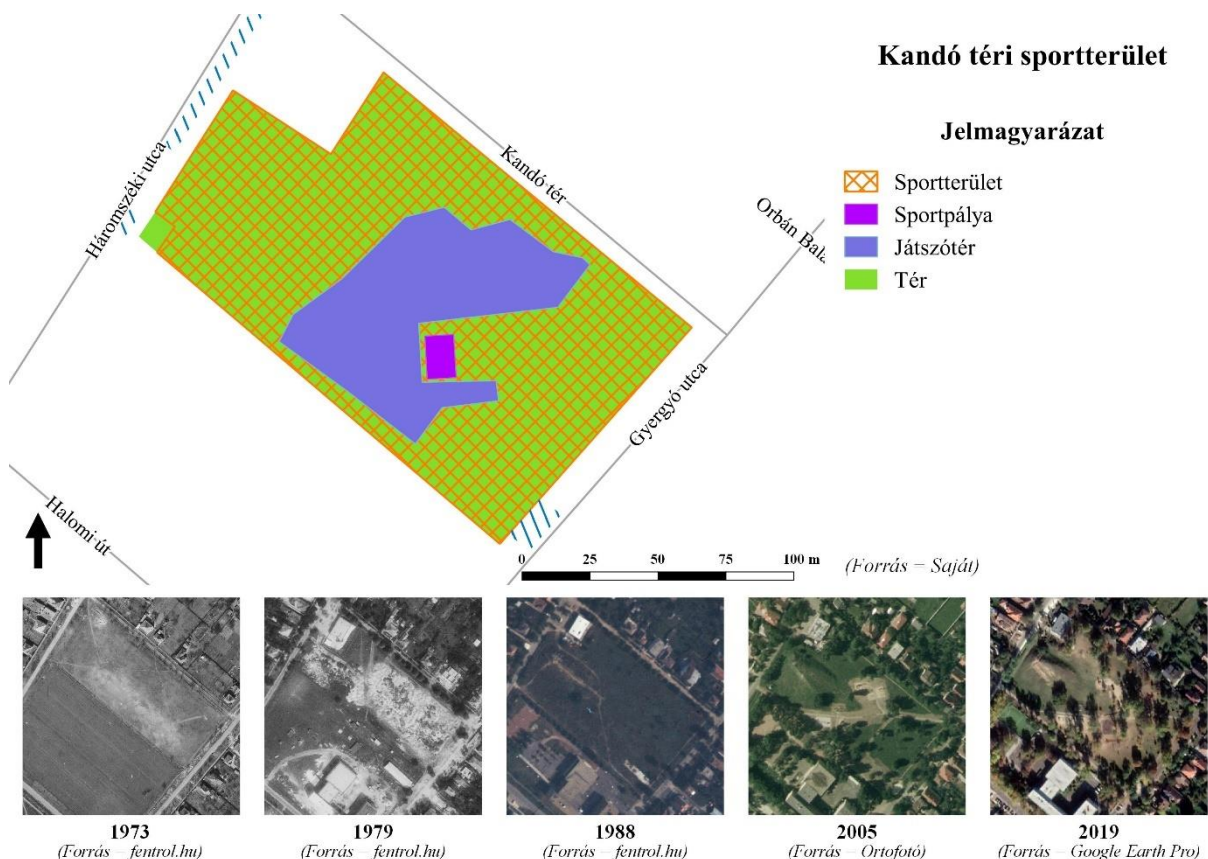
15. ábra Hét vezér téri sportterület

14. Kandó téri sportterület

A sportterület (16. ábra) a Gyergyó utca és a Háromszéki utca között, a Ganzkertváros telepen található, a kerület délkeleti részén, Pestszentlőrincen. A tér körülbelül 17400 m². Autóval (van parkolási lehetőség) megközelíthető, kerékpárral (van bicikli pártároló), de 100 méteres körzeten belül tömegközlekedésre alkalmas megálló sincs. Minden korosztály mindig igénybe veheti a területet, csak a sportparkot használhatják csak a 140 cm-nél magasabbak.

1882-ben készült Habsburg Birodalom kataszteri térképén még Gróf Apponyi Albert tér néven volt ismert (60. Melléklet). A '70-es évek végén kezdődtek el az építkezések a téren (16. ábra) és ekkor épült az iskola is. A törmelékeket és hulladékokat (61. Melléklet) talán a ma is látható domb (62. Melléklet) helyére rakták le. 2005 környékén hozták létre a játszóteret (63. Melléklet) és 2019-ben helyezték el a sportparkot (64. Melléklet) és újabb elemeket (65. Melléklet).

A téren vannak ivókutak, padok, szemetesek, kutyaürülékes tárolók, valamint egy régebbi sportpark (66. Melléklet) is található a hinták, drótkötélpálya, mászófal, csúszdák és a pingpong asztal mellett. A dombot a téli havas időben lehetne használni szánkózásra, ezen kívül a legmagasabb pontja szép lelátást nyújt a térre (67. Melléklet). A területen nagy a túlterhelés, sok a szemetelés és a vandalizmus is. A berendezések sok helyen már nagyon elhasználódtak. A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 74 % volt ([http-08](#)).

16. ábra Kandó téri sportterület

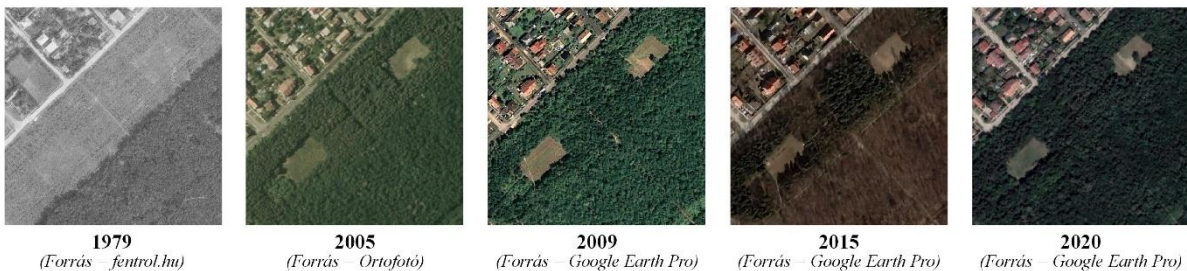
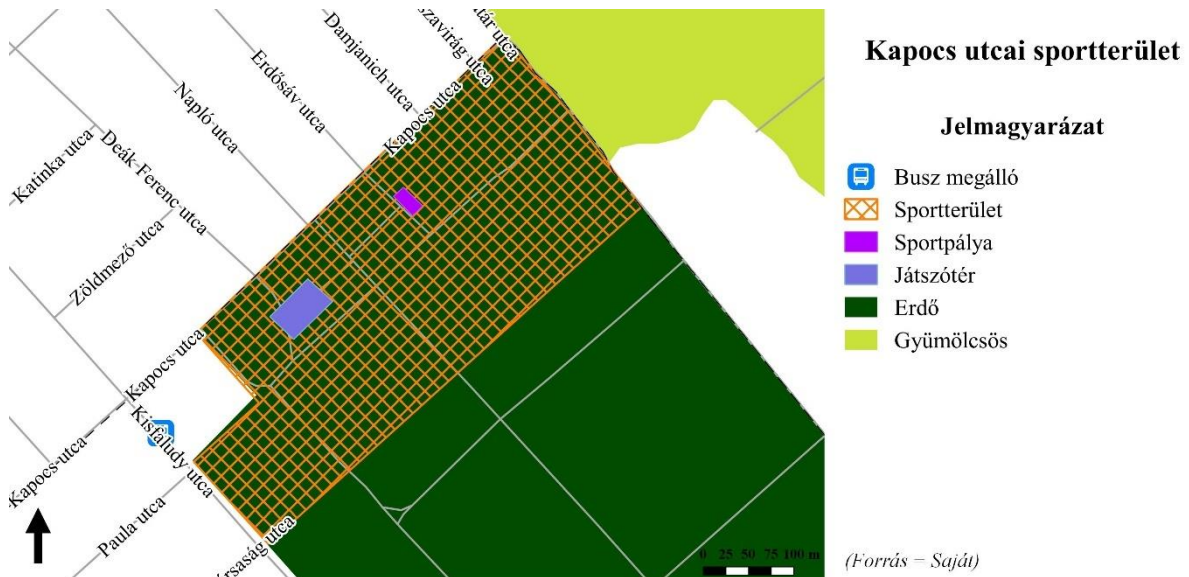
15. Kapocs utcai sportterület

A sportterület (17. ábra) a Kapocs utcai kiserdőben, a Erdőskert telepen található, a kerület déli részén, Pestszentimrén. Az általam lehatárolt terület körülbelül 120000 m². Autóval csak az út szélén lehet parkolni, kijelölt parkoló és kerékpár tároló nincsen, viszont 100 méteres körzetben belül van tömegközlekedésre alkalmas megálló. Minden korosztály mindig használhatja.

A területen 2005-ig nem történt sok változás, amit a légifelvételekről és ortofotókról olvashatnánk le (17. ábra). 2010 környékén alakíthatták ki a mai pályát a kapukkal (68. Melléklet) és 2015-ben helyezték el a játszótér.

A területen vannak szemetesek, padok, többnyire asztallal (69. Melléklet), de nincs esőbeálló. A pálya kapui már nagyon régiek, hiányoznak részei (70. Melléklet), a pályán pedig már kikoptatták a földet, amit újra kellene tölteni.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 82 % volt (*http-08*).

17. ábra Kapocs utcai sportterület

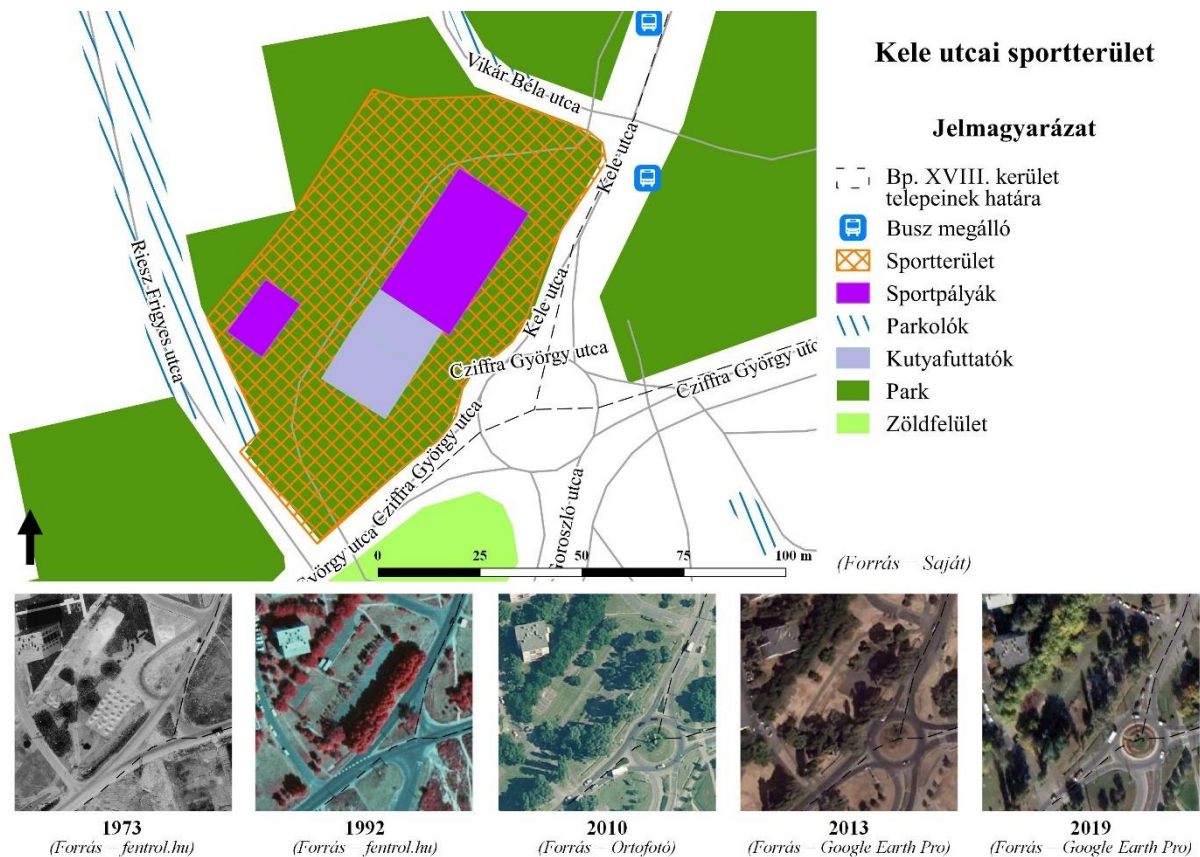
16. Kele utcai sportterület

A sportterület (18. ábra) a Riesz Frigyes utca, Kele utca, Cziffra György utca és Vikár Béla utca között, a Szent Lőrinc- telepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 6000 m². Autóval (utcában van felfestett parkoló) és tömegközlekedéssel megközelíthető a terület, de nincs kerékpártároló. Minden korosztály mindig használhatja, viszont a sportparkot csak a 140 cm-nél magasabbak vehetik igénybe.

A pályákat az 1970-es évek végére építették ki (18. ábra). 2010 környékén vezettek át a területen egy bicikli utat (71. Melléklet), majd 2013-ban a délebbre eső betonpálya helyére hozták létre a kutyafuttatókat (72. Melléklet). 2019-ben pedig elhelyeztek ide is egy sportparkot (73. Melléklet).

A sportpálya burkolata korszerűtlen és alkalmatlan a sportolásra a töredezettsége miatt (74. Melléklet). A sportpark állapota megfelelő. A területen a kerékpárút felet egy magas feszültségű vezeték halad át (71. Melléklet).

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 68 % volt ([http-08](#)).

18. ábra Kele utcai sportterület

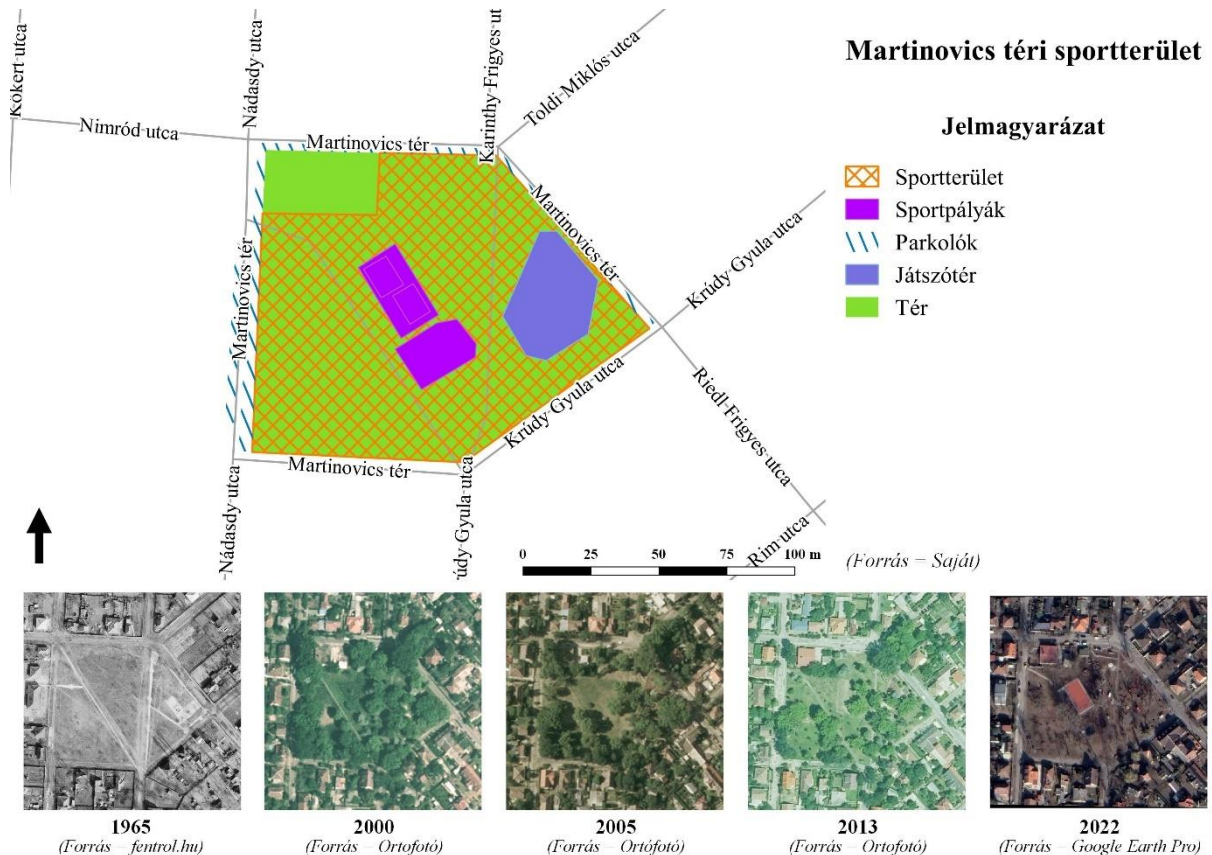
17. Martinovics téri sportterület

A sportterület (19. ábra) a Martinovics téren, a Bélatelepen található, a kerület északi részén, Pestszentlőrincen. A tér körülbelül 12000 m². Autóval (van az utcában parkolási lehetőség) és kerékpárral (van bicikli tároló) könnyen megközelíthető, viszont 100 méteres körzeten belül nincs tömegközlekedésre alkalmas megálló. A tér mindig nyitva van minden korosztály számára, viszont a sportparkot csak a 140 cm-nél magasabbak vehetik igénybe.

A 2000-es évek előtt még csak egy kicsi játszótér volt a téren (19. ábra), majd 2000-es években bővítették ezt a játszóteret, ami 2005-ben egy alapot is kapott (75. Melléklet). 2010-es évekre a tér közepén elhelyeztek kapukat is a területre, amihez 2013-ban öntöttek beton alapot, de 2014-ben a pálya alakját megváltoztatták. 2022-re a teljes teret felújították és a beton pálya helyett egy rekortán alapú multifunkcionális pályát (76. Melléklet) kapott a tér.

A pálya kerítéssel van körbe kerítve (77. Melléklet). A téren található több különböző ülésre alkalmas berendezés (78. Melléklet, 79. Melléklet), valamint egy pingpong asztal (80. Melléklet) és egy sportpark is (81. Melléklet). A berendezések és a burkolat megfelelő állapotban vannak, viszont a területen elég gyakori a szemetalás (82. Melléklet).

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 61 % volt (*http-08*).

19. ábra Martinovics téri sportterület

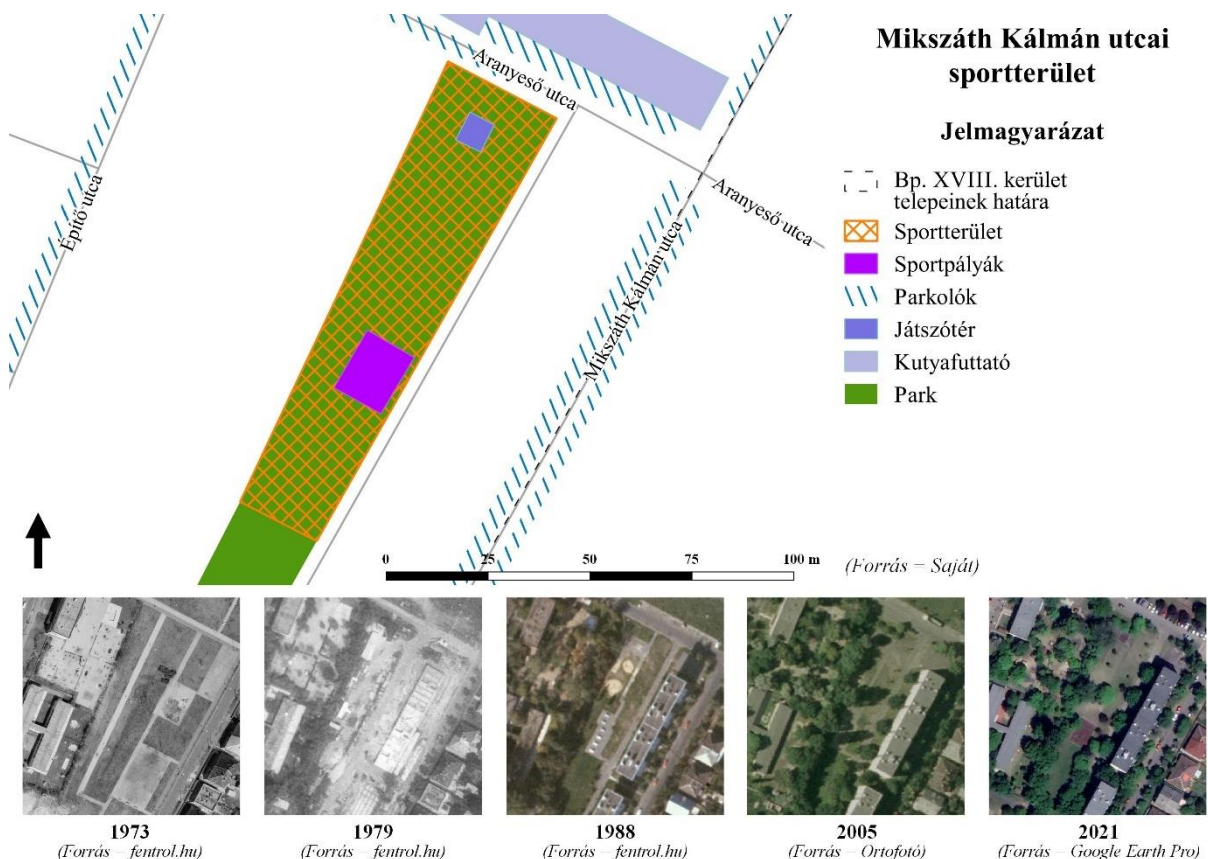
18. Mikszáth Kálmán utcai sportterület

A sportterület (20. ábra) a Mikszáth Kálmán utca és az Aranyeső utca közötti lakóépületek előtt, a Lakatostelegen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 3000 m². Autóval (van felfestett parkoló) megközelíthető, viszont nincs kerékpártároló és 100 méteres körzeten belül tömegközlekedésre alkalmas megálló. A területet mindig minden korosztály igénybe veheti, viszont a sportparkot csak a 140 cm-nél magasabbak használhatják.

Az 1960-as években a sportterületen nem volt még semmi, illetve mellette volt egy sportpálya, ami a közeli iskolához tartozott (83. Melléklet), ma viszont már óvoda áll a helyén. A terület környezetében az 1980-as évekre épültek fel az emeletes lakóépületek (20. ábra). 2005-ig az épületek előtti beton területen egy hinta és pár pingpong asztal volt található, de az asztalokat 2005-ben elszállították és a hinta kapott egy új alapot (84. Melléklet). Az pingpong eltávolítása után keletkezett üres beton terület helyére 2019-ben sportparkot (85. Melléklet) létesítettek.

A sportterületen nincsen ivókút, viszont vannak szemetesek, kutyáürülékes tárolók és padok is. Egy járda (86. Melléklet) halad végig a terület egyik oldalán. A területtől északra egy kutyafuttató (87. Melléklet) is található. Felette egy magasfeszültségű légvezeték halad át.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 70 % volt (*http-08*).

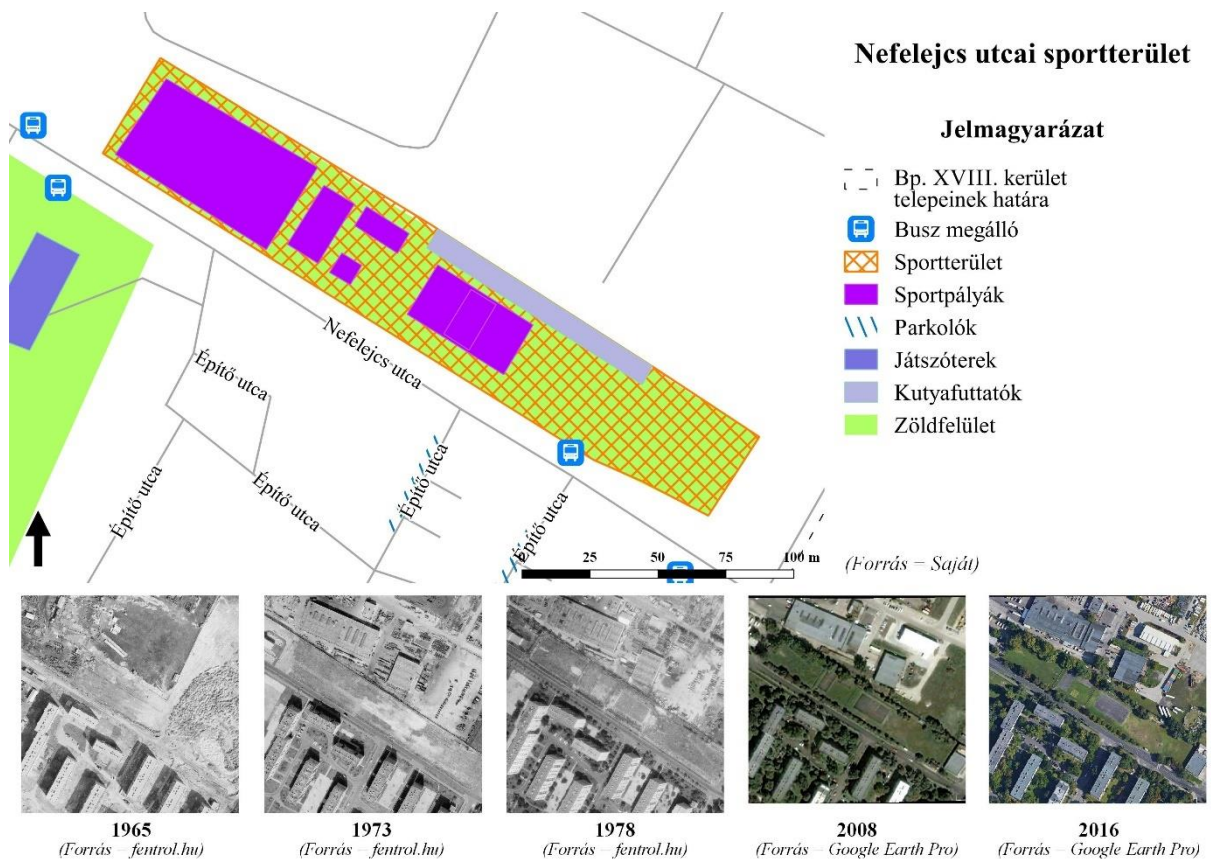
20. ábra Mikszáth Kálmán utcai sportterület

19. Nefelejcs utcai sportterület

A sportterület (21. ábra) a Nefelejcs utcában, a Lakatostelepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 10500 m². Autóval (a közeli utcákban vannak parkolók) és tömegközlekedéssel megközelíthető, de nincsen kerékpártároló. A sportterület mindennap reggel 7 órától este 8 óráig nyitva áll minden korosztály számára, viszont a sportparkot csak a 14 éves kor feletti és a 140 cm-nél magasabbak vehetik igénybe. A területen az 1970-es évek végére építették ki a pályákat (21. ábra). 2008 környékén helyezték el a kutya-futtatót és az esőbeállót (88. Melléklet), de ekkor már a beton pályák felülete töredezett volt. 2016-ban hozták létre a sportparkot (89. Melléklet).

A sportterület beton pályái már korszerűtlenek és töredezték (90. Melléklet, 91. Melléklet, 92. Melléklet), az élőfüves pálya (93. Melléklet) elfogadható állapotban van, viszont a berendezések az egész területen már elhasználódtak. Egyedül a sportpark van kiváló állapotban. A délkeleti részen van egy domb (94. Melléklet), aminek a széléin előszeretettel vandálkodnak (95. Melléklet) és szemetelnek (96. Melléklet).

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 52 % volt ([http-08](#)).

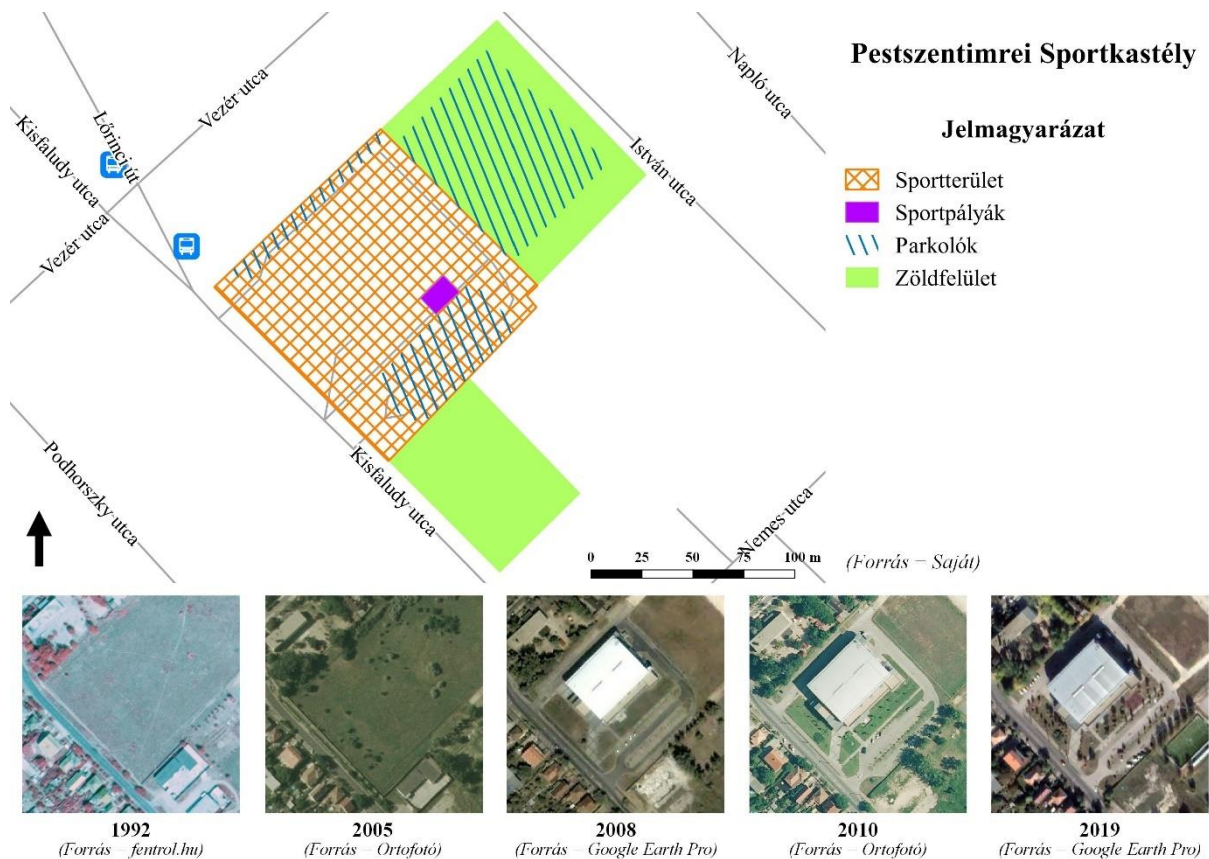
21. ábra Nefelejcs utcai sportterület

20. Pestszentimrei Sportkastély

A sportterület (22. ábra) a Kisfaludy utcában, az Újpéteri telepen található, a kerület délnyugati részén, Pestszentimrén. A terület körülbelül 13000 m². Autóval (van parkoló), kerékpárral (van bicikli tároló) és tömegközlekedéssel is megközelíthető a terület. A sportpark mindig nyitva van és csak a 140 cm-nél magasabbak használhatják.

A Sportkastély épületét 2006-ban nyitották meg, ez a 2008-as műhold felvételen látható, addig semmi nem volt a területen (22. ábra). A sportparkot (97. Melléklet) pedig 2019-ben építették. A kondiparkot jó időben és rendezvények idején sokan használják, így legtöbbször túlterhelődik a terület. A környezetében vannak szemetesek és padok is, valamint megfelelően meg van világítva, így éjszaka is lehet használni. A terület mellett van egy műfüves pálya, ami a Sportkastélyhoz tartozik, de ezt csak bérlés esetén lehet használni.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 29 % volt (*http-08*).

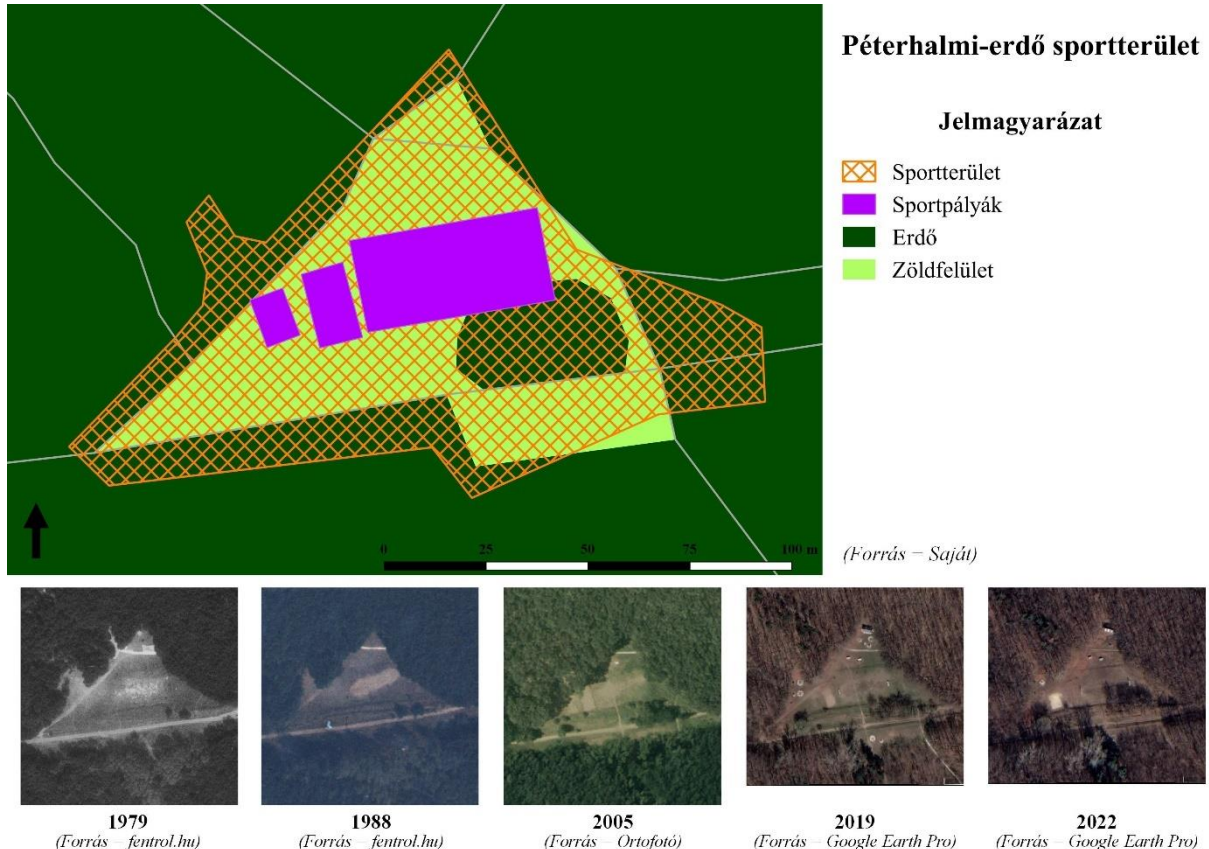
22. ábra Pestszentimrei Sportkastély

21. Péterhalmi-erdő sportterület

A sportterület (23. ábra) a Péterhalmi-erdő déli részén, a Halmierdő telepen található, a kerület délkeleti részén, Pestszentimrén. Az általam lehatárolt terület körülbelül 9000 m². A sportterületre nem vezet autótút, így autóval nem lehet megközelíteni. Nincsen kerékpár tároló sem és 100 méteres körzeten belül tömegközlekedésre alkalmas megálló sincsen. A sportterület mindig, minden korosztály számára elérhető.

A területen az 1980-as évekre már ki volt kopva egy ovális rész, amit valószínűleg futballozásra használhattak akkor (23. ábra). 2005-re a pálya egy kicsit máshova helyeződött, valamint még 2 másik pályát is kialakítottak mellette. 2019-re tűzrakóhelyeket (98. Melléklet) is kiépítettek a területre, 2021-ben a nyugatabbra lévő pályának új burkolatot adtak, viszont ma már a 2 új pályán lévő hálók nem találhatóak meg.

A nyugatabbra lévő pálya burkolata kavicsos, lábtengóra is lehetne használni, de sokan csak tollasoznak rajta (99. Melléklet). A füves futballpálya a kapuknál ki van kopva, a kapukat pedig beborította a gaz (100. Melléklet), a két pálya között pedig egy füves-homokos röplabdapálya van. A berendezések már elhasználódtak. A tűzrakóhelyeknél vannak asztalok padokkal és szemetesek. Alkalmanként, főleg jó időben túlterhelődik a terület, ilyenkor sok a szemetelés. A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 75 % volt (<http-08>).

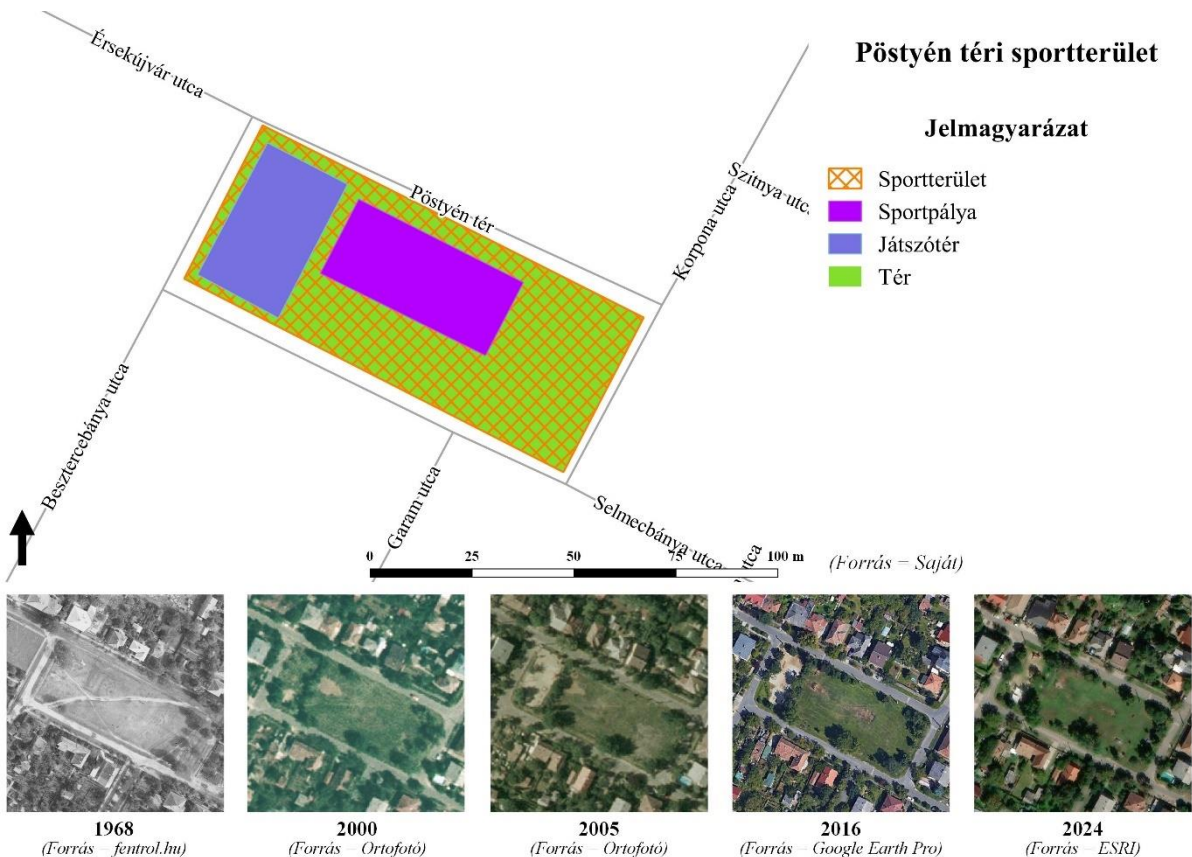
23. ábra Péterhalmi-erdő sportterület

22. Pöstyén téri sportterület

A sportterület (24. ábra) a Pöstyén téren, a Szemeretelepen található, a kerület északkeleti részén, Pestszentlőrincen. A tér körülbelül 4500 m². Autóval (utcában van parkolási lehetőség) megközelíthető, viszont nincs kerékpártároló és 100 méteres körzeten belül nincsen tömegközlekedésre alkalmas megálló sem. A teret minden korosztály, mindig igénybe veheti. A tér 1930-ban kapta mai elnevezését ([http-12](#)) és az 1980-as években alakították ki játszóteret rajta, a 2000-es években futballozásra használták a tér közepét, de csak 1 kapu volt kihelyezve (24. ábra). 2005-ben a játszóteret felújították (101. Melléklet), majd 2016 környékén elhelyeztek egy másik kaput is a pályán (102. Melléklet).

A pálya régebbi kapuja (103. Melléklet) jobban el van használódva, illetve a talaj a kapuknál kikopott. A berendezések már elavultak és a területen nincs ivókút és megfelelő világítás sem, viszont vannak szemetesek, kutyaürülékes tárolók, padok asztalokkal, techball, pingpong és sakk asztal is (102. Melléklet). A tér egyik oldalán ki van rakva egy tábla, hogy a szemetelés pénzbírsággal sújtható, de nincsenek kihelyezve kamerák, viszont nincs se szemetelés se rongálás a téren.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 58 % volt ([http-08](#)).

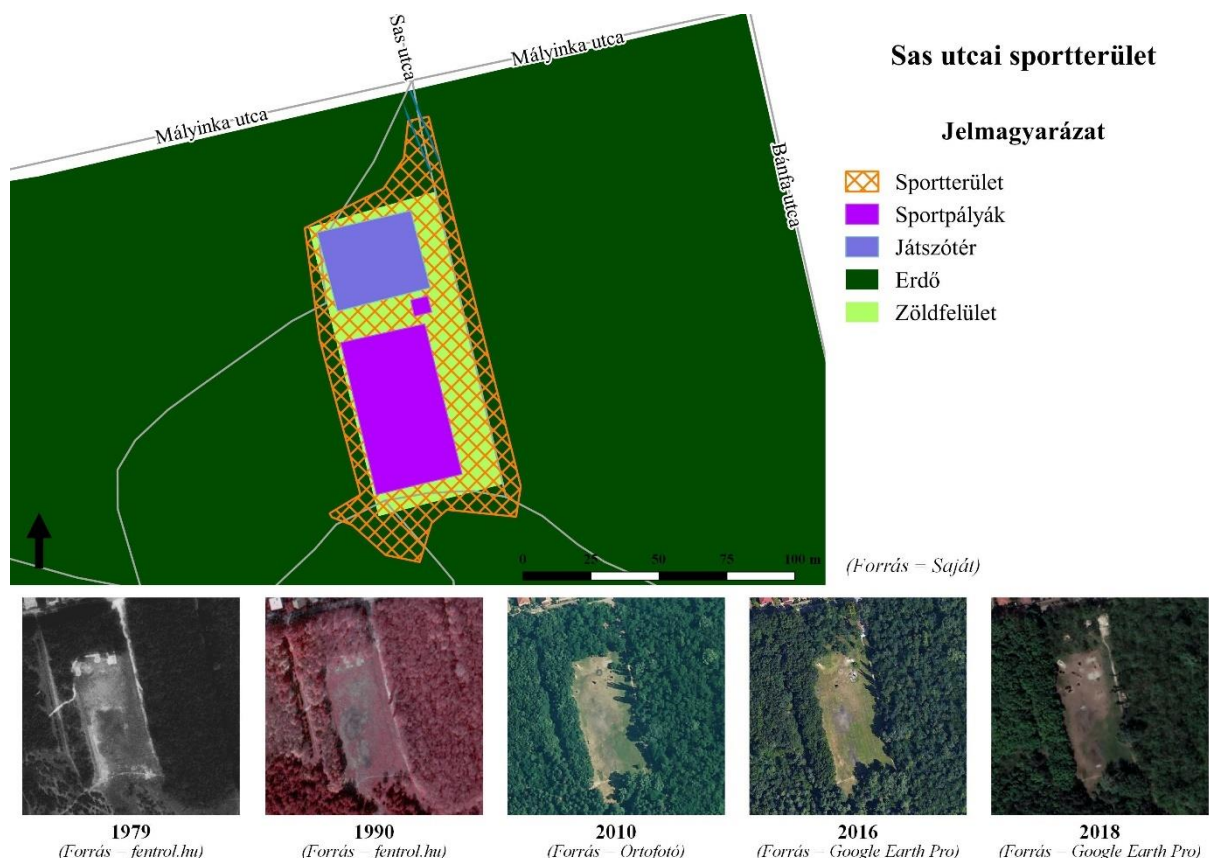
24. ábra Pöstyén téri sportterület

23. Sas utcai sportterület

A sportterület (25. ábra) a Péterhalmi-erdő északi részén, a Sas utca végén, a Gloriett-telepen található, a kerület középső részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 7500 m². Autóval (van kijelölt parkoló és az utcákban is van parkolási lehetőség) megközelíthető, viszont nincs kerékpártároló és 100 méteres körzeten belül nincsen tömegközlekedésre alkalmas megálló sem. Mindig igénybe veheti minden korosztály.

A légifelvételek alapján (25. ábra) már az 1970-es években lehettek a területen játszótéri elemek és futballozhattak a déli részen, az 1990-es évekbeli légifelvételen ezeket már tényleges látni. 2010 környékére a futballpályára már kihelyeztek kapukat (104. Melléklet), 2016-ban a játszóteret (105. Melléklet) bővítették és 2018-ban alakították ki a sportparkot (106. Melléklet). A területen nincsen ivókút, viszont vannak szemetesek és asztalok padokkal, valamint tűzrakóhely (107. Melléklet) és egy techball asztal (106. Melléklet). A berendezések nagy része már elhasználódott, jó időben nagy a túlterhelés a területen. Emiatt van szemetelés és rongálás (108. Melléklet) is itt.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 65 % volt ([http-08](#)).

25. ábra Sas utcai sportterület

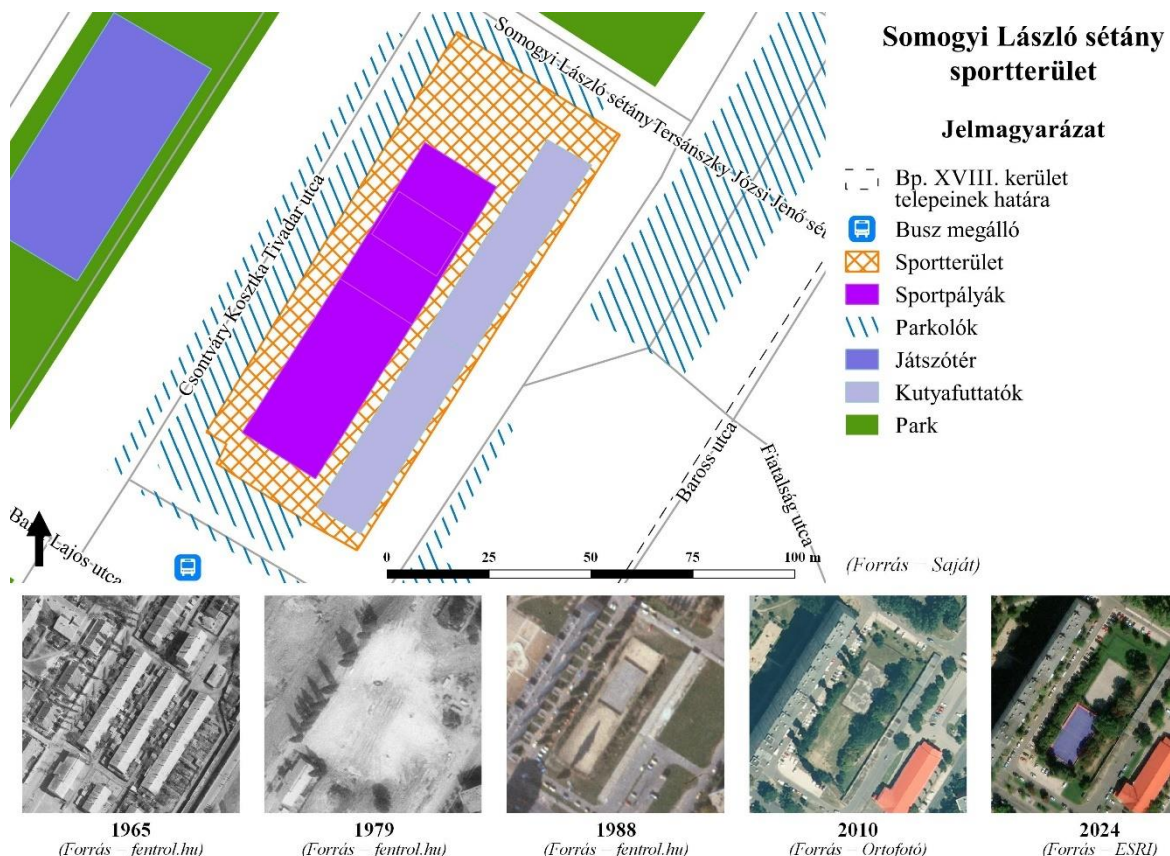
24. Somogyi László sétány sportterület

A sportterület (26. ábra) a Somogyi László sétány és a Csontváry Kosztka Tivadar utca között, a Havanna lakótelepen található, a kerület északnyugati részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 5600 m². Autóval (van parkoló) és tömegközlekedéssel megközelíthető, viszont nincs kerékpártároló. A sportterület mindig nyitva áll minden korosztály számára.

A területen az 1960-as években a légifelvételek alapján még lakó épületek voltak, amit az 1970-es évek végére ledőzeroltak (26. ábra). Az 1980-as években már megvoltak a sportpályák (109. Melléklet) és a kutyafuttató (110. Melléklet) is. 2022-re már a füves terület helyett egy műanyag kézilabdapályát (111. Melléklet) helyeztek el, így ennek állapota még kiváló.

A sportterületen vannak a pálya mellett padok a kerítésbe ültetve (112. Melléklet), de nincsenek szemetesek, ivókút pedig csak a kutyafuttatónál van. A beton pálya berendezései egy kicsit elhasználódtak már, a burkolata pedig korszerűtlen és repedezett. A kosárpálánkok gyűrűinél már a hálók nincsenek meg (113. Melléklet).

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 53 % volt ([http-08](#)).

26. ábra Somogyi László sétány sportterület

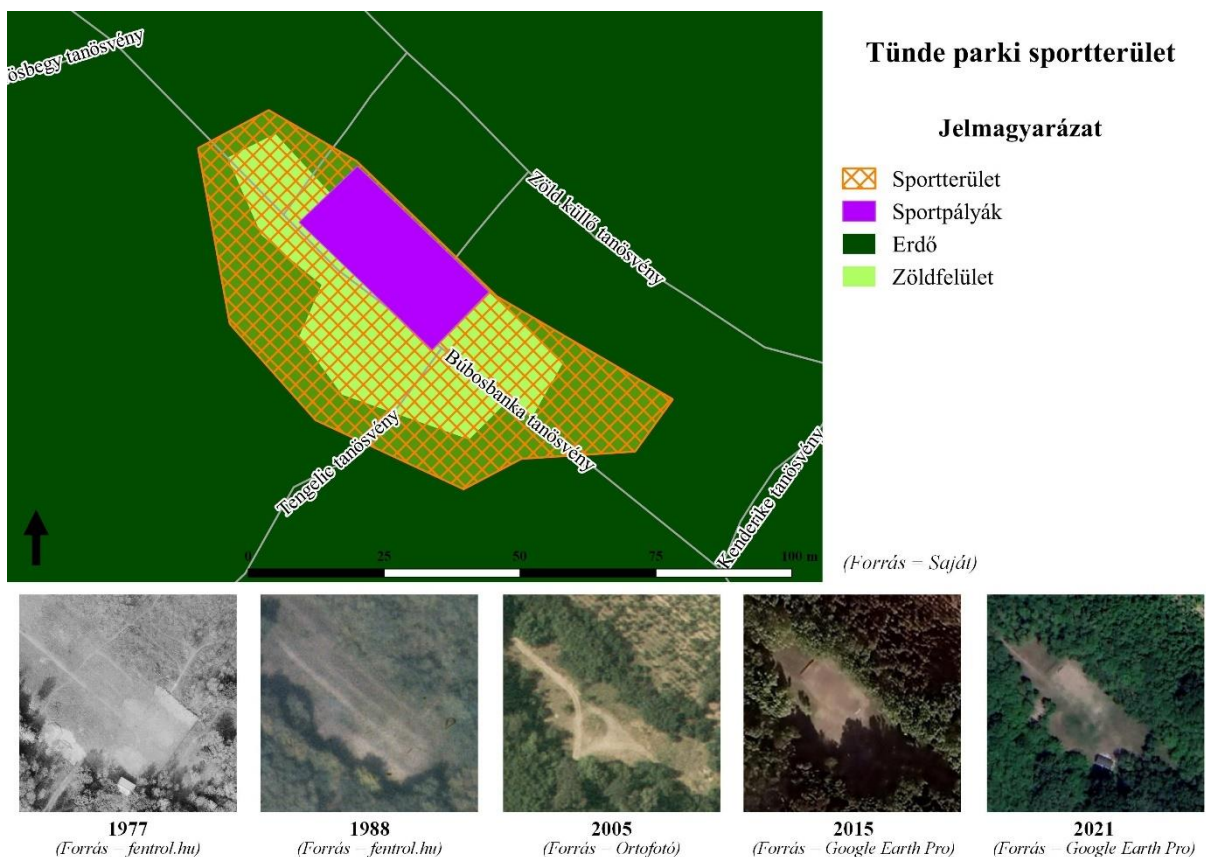
25. Tünde parki sportterület

A sportterület (27. ábra) a Tünde parkban, a Búbos Banka tanösvényen, a Bélatelepen található, a kerület északi részén, Pestszentlőrincen. Az általam lehatárolt terület körülbelül 3000 m². A sportterületre nem vezet autót, így autóval nem megközelíthető, valamint nincsen kerékpártároló és 100 méteres körzeten belül tömegközlekedésre alkalmas megálló sem. A park minden korosztály számára nyitva áll mindig.

A 2000-es évekig nem sok minden történt a területen, csak a növényzet nőtt (27. ábra). 2005 környékén az ortofotón már látszódnak kijárt útvonalak, 2015-re pedig már a mai pálya (114. Melléklet) készen volt. Ekkor alakítottak ki tűzrakó helyet (115. Melléklet) és esőbeállót is (116. Melléklet).

A pálya kapuinál kikopott a talaj, de a berendezések elfogadható állapotban vannak. Vandalizmus (117. Melléklet) és szemetelés is van a parkban.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 83 % volt (*http-08*).

27. ábra Tünde parki sportterület

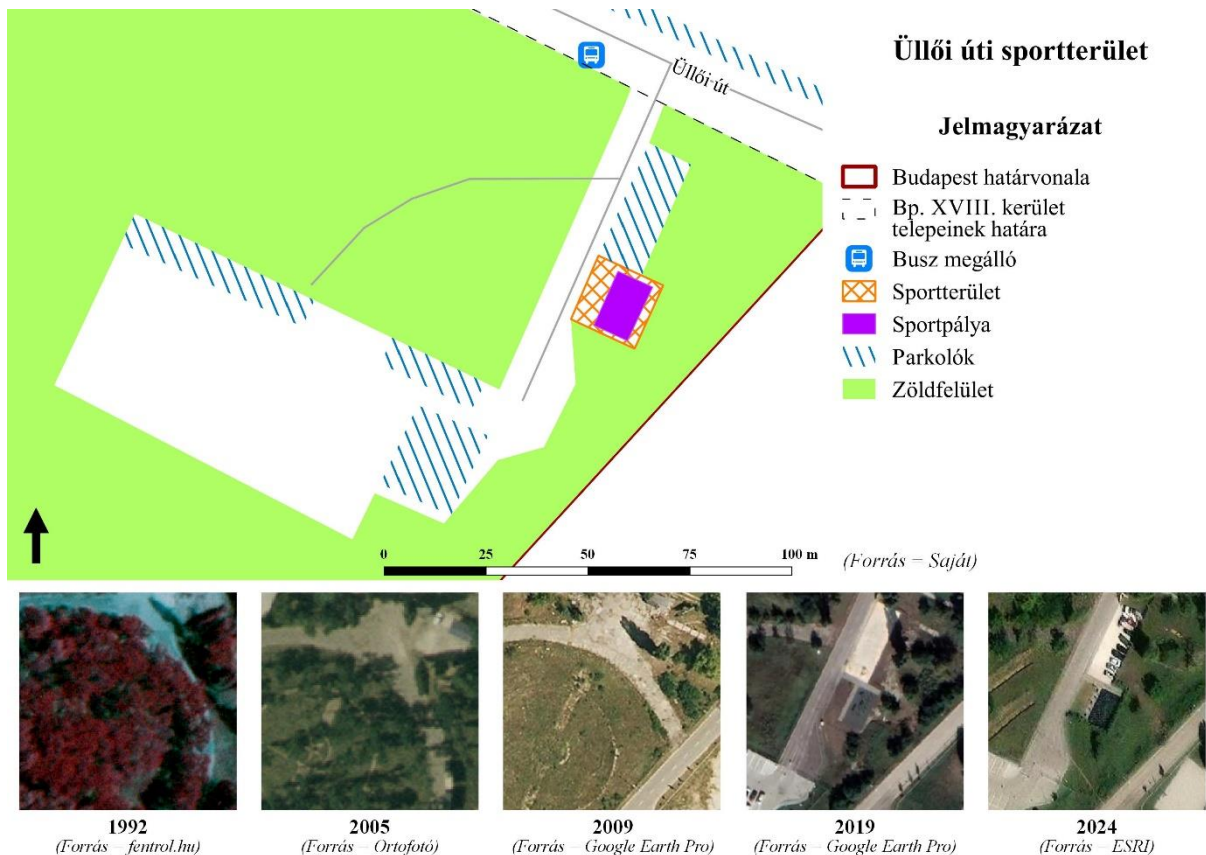
26. Üllői úti sportterület

A sportterület (28. ábra) az Üllői út 807 szám alatt, a Ganzkertváros telepen található, a kerület keleti részén, Pestszentlőrincen. A terület körülbelül 300 m². Autóval (van parkoló) (118. Melléklet), tömegközlekedéssel és kerékpárral (van bicikli tároló) is megközelíthető. A sportparkot a 140 cm-nél magasabbak mindig használhatják.

Az 1966-ban készített topográfiai térképen (119. Melléklet) jól látszik a félkör alakú zöldfelület (aminek a helyén épült meg a sportpark) és a mellette lévő sportpályák. Arról, hogy mi volt akkoriban ezen a területen, milyen céllal használták, sajnos nem találtam információt. A 2000-es évek előtti időszakban pedig a legtöbb légifotón a területet kitakarták és 2005-ig nem is történt nagy változás (28. ábra). 2009 környékén a Budapest határával megegyezően a határvonalra egy utat építettek ki. 2018-ra a területen egy új épületet építettek (120. Melléklet), ami mellé 2019-ben helyezték ki a sportparkot (121. Melléklet). A kihelyezett tábla alapján ezt a WING Csoport beruházásaként és a XVIII. kerületi Önkormányzat együttműködésével hozták létre.

A sportterületen minden kiváló állapotban van, viszont ivókút és éjszakai világítás nincsen.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 43 % volt (*http-08*).

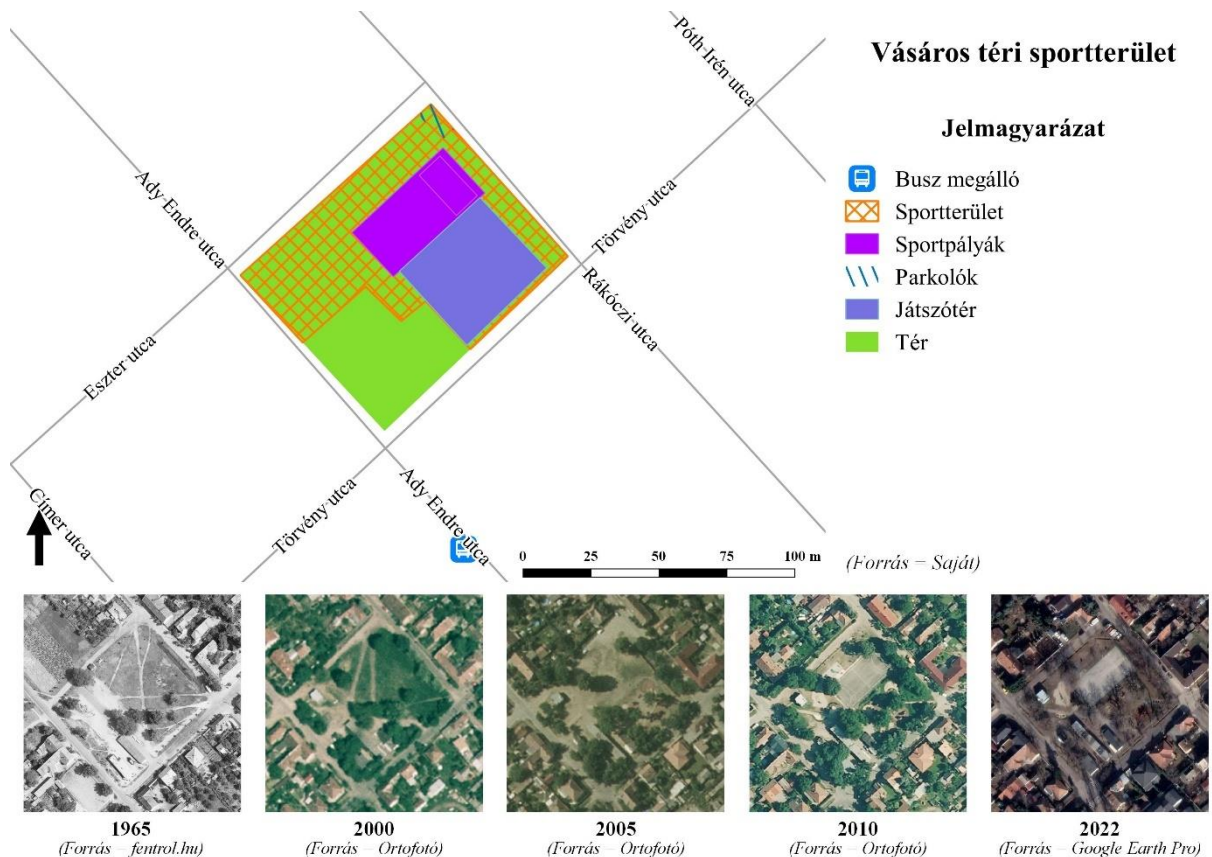
28. ábra Üllői úti sportterület

27. Vásáros tér sportterület

A sportterület (29. ábra) a Törvény utca, a Rákóczi utca, az Eszter utca és az Ady Endre utca között, az Újpesti telepen található, a kerület délnyugati részén, Pestszentimrén. A tér körülbelül 5500 m². Autóval (van parkoló) és tömegközlekedéssel megközelíthető, viszont nincs kerékpártároló. A teret minden korosztály mindig használhatja.

Az 1882-ben készült Habsburg Birodalom kataszteri térképén (122. Melléklet) nagyobb volt a tér és Templom térnek hívták. 1898-ban már Piac térnek nevezték (http-12). Az 1963-ban készült topográfiai térképen (123. Melléklet) már 4 felé osztották a teret, a déli negyedben iskolát építettek, az északi negyedet meghagyták üresnek és a többiben lakóépületeket helyeztek el. Az üresen hagyott negyedet 1978-ban nevezték el a mai Vásáros térnek (http-12). A tér a 2000-es évekig csak épületekkel bővült (29. ábra), 2005-re viszont már kialakítottak egy játszótérrel (124. Melléklet), majd 2010 környékére megépült a sportpálya (125. Melléklet). A pályának van világítása és a burkolata elfogadható állapotban van, viszont már korszerűtlen. A téren vannak ivókutak, szemetesek, padok, játszótéren kívüli játszó elemek (126. Melléklet) és pingpong asztalok (127. Melléklet). A területen szemetelés tapasztalható.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 53 % volt (http-08).

29. ábra Vásáros téri sportterület

28. Vilmos Endre Sportcentrum

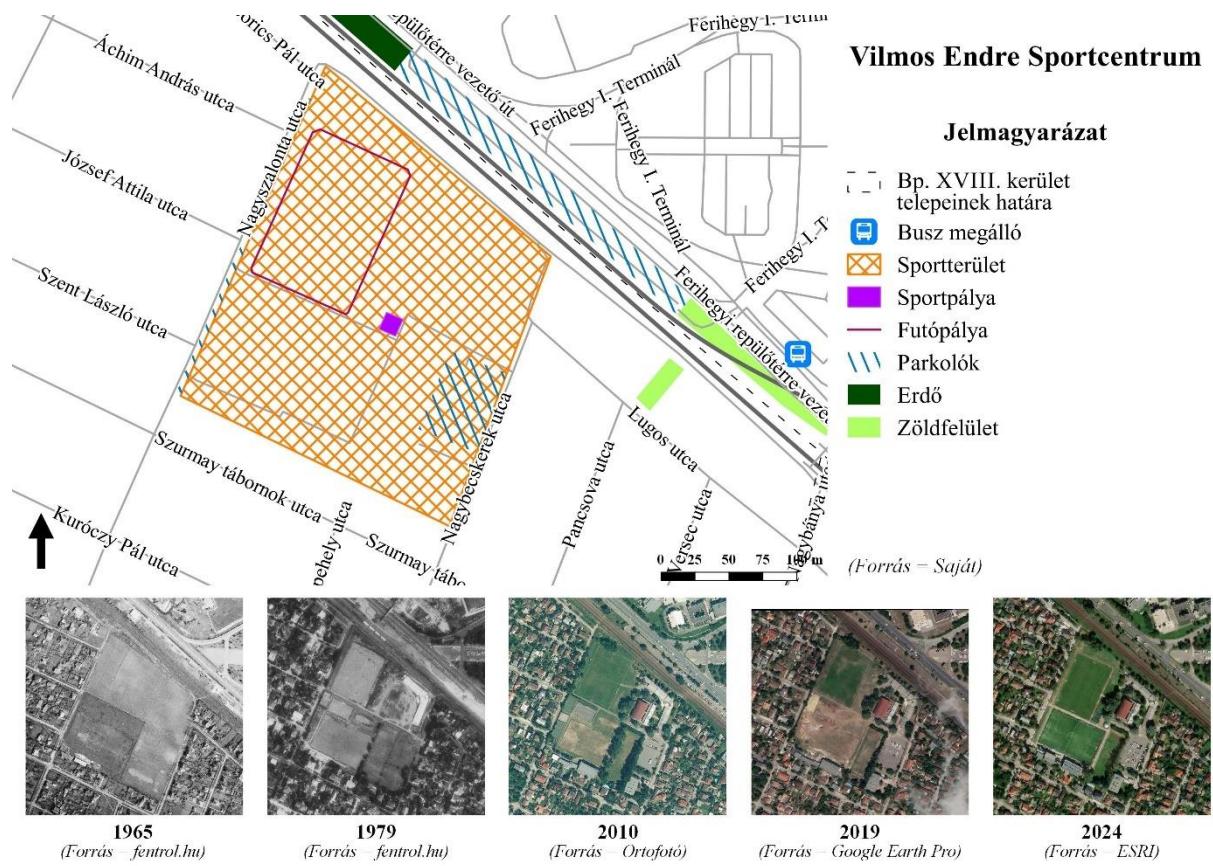
A sportcentrum (30. ábra) a Nagybecskerek utca és a Nagyszalonta utca között, a Szemeretelepen található, a kerület északkeleti részén, Pestszentlőrincen. A centrum körülbelül 50000 m². Autóval (van parkoló) (129. Melléklet) és kerékpárral (van bicikli tároló) megközelíthető, viszont 100 méteres körzeten belül nincs tömegközlekedésre alkalmas megálló. A centrum ingyenesen használható elemeit mindennap reggel 6 órától, este 10 óráig igénybe veheti minden korosztály, kivéve a sportparkot, amit csak a 140 cm-nél magasabbak használhatnak.

A sportcentrum története 1928-ig nyúlik vissza, ekkoriban még csak a környékeliek játszottak a futballpályán. A terület kezelője 1963-tól a Malév lett és a '70-es évektől kezdve folyamatosan fejlesztések történtek. (http-13) A légifelvételeken látható, hogy a '80-as és '90-es évekre épületekkel és még több pályával bővítették a területet (30. ábra). 1982-ben adták át a sportcsarnokot és a szabadtéri röplabdapályából salakos teniszpályát csináltak, egy évvel később füves futballpályával, 2 évvel később pedig még több labdarugópályával, kézilabdapályával, teniszpályával és konditeremmel bővült a centrum, majd 1990-ben megnyitották az uszodát is, 1996-ban a centrum az 50 éves jubileumi évfordulójára megkapta a Malév Rt. nevet és a korábbi gazdasági vezérigazgató helyettese Dr. Vilmos Endre lett. 2006-ban viszont a Malév lemondott a tulajdonáról, így a centrum visszakerült az állami vagyonkezelőhöz. (http-13) 2008-tól a kerületi Önkormányzat tulajdona lett és 2011-től a Városgazda XVIII. kerületi Nonprofit Zrt. üzemelteti (http-13), ezáltal újabb fejlesztésekbe kezdtek. 2017-ben minden pályát eltüntettek és 2019-re teljesen újjá is építették. Ekkor alakították ki a futópályát (130. Melléklet), ami közel 400 méter hosszú és a sportparkot (131. Melléklet) is. 2024-re még egy kisebb zárt pályával is bővült a centrum, amit csak engedéllyel lehet használni.

Minden mást bérelni kell, például az élőfüves és műfüves labdarugó pályákat, a sportcsarnokot, a küzdősportos, a fitnessz, az aerobik és tánctermeteket. Ezeken kívül még van a centrumban íjász pálya, tornaterem, akadémia shop, asztalitenisz terem és uszoda.

Vannak kihelyezve padok és szemetesek. A burkolatok és a berendezések jó állapotban vannak. Alkalmanként a terület túlterhelődik.

A sportterület zöldfelületi aránya a 2023 augusztusában közel 59 % volt (http-08).

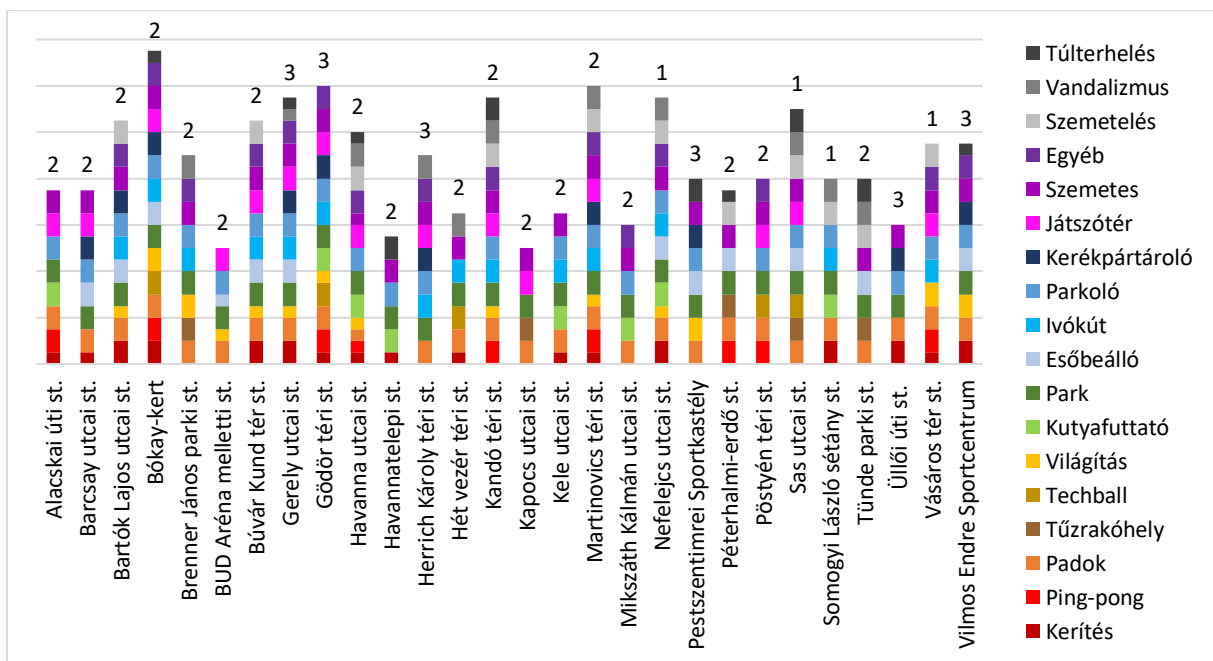

30. ábra Vilmos Endre Sportcentrum

5. A SPORTTERÜLETEK HASZNÁLHATÓSÁGÁNAK ÉS ÁLLAPOTÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A sportterületek használhatóságának és állapotának értékelésekor 3 pontozású rendszert építettem ki. Ez alapján azok a területek, ahol az elemek jó állapotban voltak és szinte minden szükséges alkotó résszel rendelkeztek, valamint nem voltak a területen hiányosságok és hiányos elemek, akkor kiváló, vagyis hármás („3”) minősítést kaptak. Viszont, ha a területen az elemek rossz állapotban voltak, ezáltal használhatóságot elvesztették, esetekben akár veszélyesek is lehettek, valamint hiányosságok és hiányos vagy sérült elemeket találtam, akkor a terület vagy pálya rossz, vagyis egyes („1”) minősítést kapott. Ha az előbb említett két minősítés között volt jellemezhető a terület, vagyis az elemek még megfelelő állapotban voltak, egyes részek hiányozhattak vagy sérülhettek, de ha ezek nem akadályozták a használhatóságot, akkor a terület elfogadható, vagyis kettes („2”) minősítést kapott.

Az Pro Verde! programja (*PROVERDE-2006*) alapján kialakítottam egy értékelési rendszert, amiben figyelembe vettem a sportterületek elhelyezkedését és megközelíthetőségét, hogy mennyire vannak közel tömegközlekedési megállók vagy van-e parkoló és kerékpártároló. Megnéztem, hogy az egyes pályáknak milyen az állapota, mennyire vannak biztonságos és védett helyen, van-e valamilyen forgalomnövelő hatása és mennyire terhelődik le a túlszűfoltástól. Valamint figyelembe vettem még más tényezőket is és ezeket az információkat, a területek adataival egy táblázatban rögzítettem, amiből egy diagramot is készítettem (31. ábra).

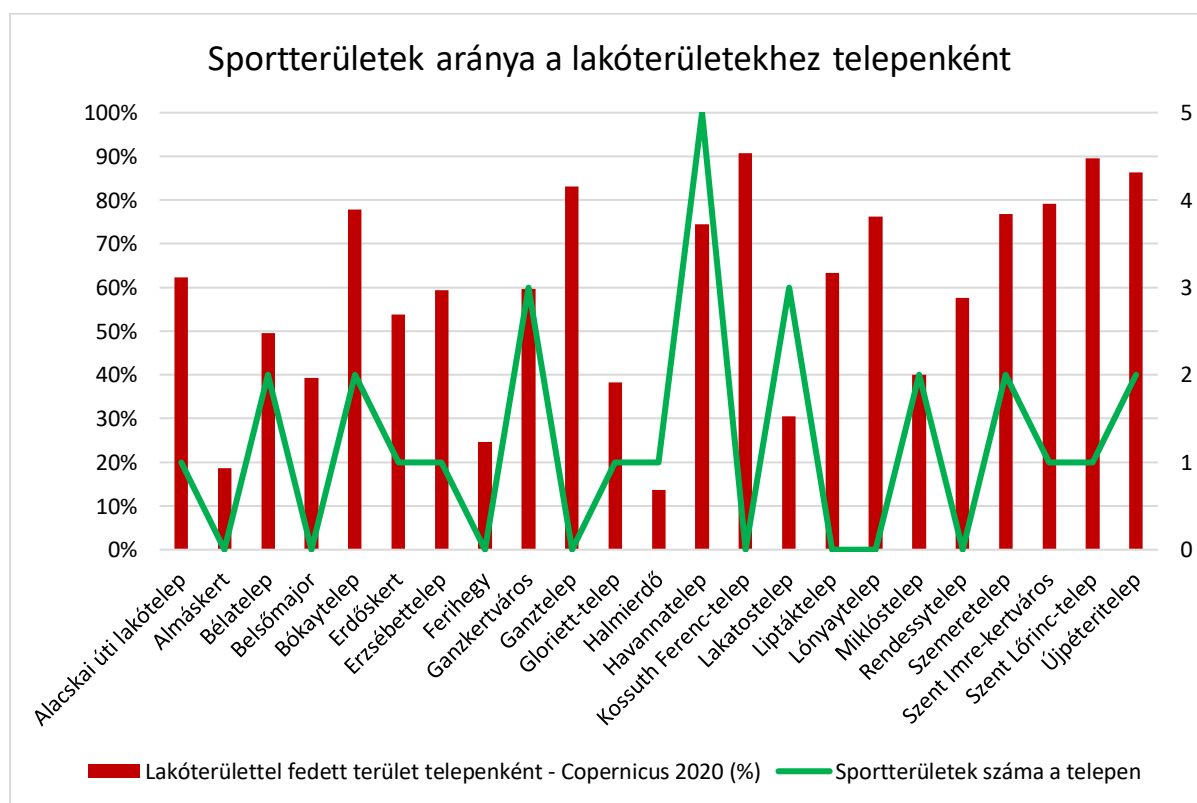

31. ábra Sportterületek felszereltsége, terheltsége és értékelése (Forrás: Saját)

5.1. Értékelés és konfliktusok

Készítettem egy kombinált diagramot, amin a Copernicus, Land Monitoring Service weboldal (<http-08>). 2020-as adatait felhasználva, a telepeken a lakórésszel borított területeket tüntettem fel százalékban és ezt hasonlítottam össze a 2020-ra már létező sportterületek számával, hogy megnézzem megfelelő-e a kerületben a sportterületek eloszlása a lakott területek mennyiségéhez képest (32. ábra). Ezen az ábrán megfigyelhető, hogy 2020-ban a legtöbb lakóterülettel rendelkező telep a Kossuth Ferenc-telep volt 90,68 %-kal és 89,58 %-kal pedig a Szent Lőrinc-telep, viszont előbbinél nulla, utóbbinál pedig egy sportterület található a telepen, ami kifejezetten rossz arány. Legkevesebb lakóterülettel rendelkező telep a Halmierdő, 13,6 %-kal, mivel egyrésze iparterület és nagyrészt erdővel van borítva (1. Melléklet), ettől függetlenül ezen a telepen is található egy sportterület.

Ideális esetben szerintem 15-20 %-os lakóterülettel borított részeken minimum 1 sportterület szükséges. Így 35-40 %-os lakóterületnél 2, 55-60 %-nál 3, 75-80 %-nál 4 és 95-100 %-os lakóterülettel borított telepnél minimum 5 sportterület elengedhetetlen lenne ahhoz, hogy hozzájáruljanak a lakosok egészségesebb életviteléhez. Ez alapján csak 5 telepnek (Ganzkertváros, Halmierdő, Havannatelep, Lakatostelep, Miklóstelep) sikerült ezt az aránypárt tartania, ebből kifolyólag elengedhetetlen lenne a többi telepen a hiányzó sportterületek pótlása, amire a későbbiek folyamán javaslatokat fogok megfogalmazni.

32. ábra Sportterületek aránya a lakóterületekhez telepenként (Forrás: Saját)

1. Alacskai úti sportterület

A területen nincsen kerékpártároló, ivókút, megfelelő világítás az éjszakai használatra és esőbeálló. A védőfalak graffitivel borítottak és a berendezések már elavultak. a multifunkcionális pálya burkolata korszerűtlen és repedezett, vagyis rossz („1”) állapotban van. Így, a már meglévő elemekkel együtt, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

2. Barcsay utcai sportterület

A területen nincs ivókút és megfelelő éjszakai világítás, a berendezések már elavultak és a futballpálya burkolata korszerűtlen és rossz („1”) állapotú. Így, a már meglévő elemekkel együtt, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

3. Bartók Lajos utcai sportterület

A multifunkcionális pálya nincs megfelelően megvilágítva az éjszakai használatra, illetve a burkolata korszerűtlen, rossz („1”) állapotú és a berendezések elavultak. A területen szemetelés tapasztalható, így, a már meglévő elemekkel, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

4. Bókay-kert

A gördeszkapálya és a tenispályák burkolatának állapota kiváló („3”) állapotban vannak, viszont az füves pálya állapota rossz („1”), a futópálya mulcs burkolata pedig már korszerűtlen, de még elfogadható („2”) állapotban van. A terület alkalmanként túlterhelődik, így, a már meglévő elemekkel, a kert elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

5. Brenner János parki sportterület

A parkban nincsen kerékpártároló és esőbeálló, néhány berendezés már elavult és néhány pedig a vandalizmus áldozatává vált, valamint a környezet egy része graffiti festéssel van megrongálva. A futópálya kiváló („3”) állapotban van, így, a már meglévő elemekkel, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

6. BUD Aréna melletti sportterület

Az Aréna melletti területen nincsen kerékpártároló, ivókút, szemetes és a sportparknál nincs megfelelő világítás sem. A kondipark viszont kiváló („3”) állapotban van, így a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

7. Búvár Kund téri sportterület

A téren nincs kerékpártároló és szemetelés tapasztalható. A sportpark kiváló („3”) állapotban van, viszont nincs megfelelő világítása, így a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

8. Gerely utcai sportterület

A terület alkalmanként túlterhelődik, viszont burkolatai és berendezései kiváló („3”) állapotban vannak, így ez kiváló („3”) minősítésű, ezért nincs szükség fejlesztésekre. (31. ábra)

9. Gödör téri sportterület

A téren nincs megfelelő világítás az éjszakai használatra és nincs esőbeálló. Ennek ellenére a sportpark és a multifunkcionális pálya burkolata kiváló („3”) állapotban van, így, a meglévő elemekkel együtt, a sportterület kiváló („3”) minősítésű, ezért nincs szükség fejlesztésekre. (31. ábra)

10. Havanna utcai sportterület

A területen nincs esőbeálló, szemetelés és rongálás tapasztalható. A sportpályáknál nincsenek szemetesek és padok, valamint a kosárlabdapálya beton burkolata már korszerűtlen, rossz („1”) állapotú, de a futballpálya kiváló („3”) állapotban van. A sportpark elfogadható („2”) állapotban van, mivel már egy kicsit elhasználódtak a berendezések, viszont a futópálya burkolata is kiváló („3”) állapotú, így, a meglévő elemekkel együtt, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésre szorul. (31. ábra)

11. Havannatelepi sportterület

A területen nincsen kerékpártároló, ivókút és esőbeálló. A műfüves futballpálya, multifunkcionális pálya és a sportpark kiváló („3”) állapotban van. A beton kézilabda-, kosárlabda- és tenispálya burkolata már korszerűtlen és rossz („1”) állapotban van. Így és a meglévő elemekkel együtt, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű és fejlesztésre szorul. (31. ábra)

12. Herrich Károly téri sportterület

A téren nincs esőbeálló és graffiti festéssel rongáltak meg néhány elemet, viszont a sportpark kiváló („3”) állapotban van, így a sportterület is, a már meglévő elemekkel együtt, kiváló („3”) minősítésű, ezért nincs szükség fejlesztésekre. (31. ábra)

13. Hét vezér téri sportterület

A téren nincsen kerékpártároló, esőbeálló és parkolási lehetőség, valamint graffiti festéssel rongáltak meg pár elemet. A multifunkcionális pálya kiváló („3”) állapotban van, viszont a hiányzó elemekkel és a már meglévő elemekkel a sportterület csak elfogadható („2”) minősítésű, vagyis fejlesztésre szorul. (31. ábra)

14. Kandó téri sportterület

A sportpark kiváló („3”) állapotban van, viszont a téren nincs esőbeálló, a berendezések elkoptak, illetve vandalizmus, szemetelés és túlterhelés tapasztalható. Így a meglévő elemekkel együtt, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de szükségesek a felújítások. (31. ábra)

15. Kapocs utcai sportterület

A sportpálya talaja kikopott és a berendezések elavultak, ezért a pálya csak elfogadható állapotban van. Így a meglévő elemekkel együtt a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de fejlesztésekre szorul. (31. ábra)

16. Kele utcai sportterület

A területen nincs kerékpártároló, járda, megfelelő világítás és esőbeálló. A sportpark kiváló („3”) állapotban van, viszont a beton kosárlabdapálya burkolata korszerűtlen és töredezett, rossz („1”) állapotban van, valamint a berendezések is elavultak. Így a meglévő elemekkel együtt a sportterület elfogadható („2”) állapotban van, ezért felújításra szorul. (31. ábra)

17. Martinovics téri sportterület

A téren nincs esőbeálló és a sportpályáknak nincs megfelelő világítása, viszont a sportpark és a multifunkcionális pálya is kiváló („3”) állapotban van. Ennek ellenére a területen szemetelés és rongálás tapasztalható. Így a meglévő elemekkel együtt a sportterület csak elfogadható („2”) minősítésű, fejlesztésre szorul. (31. ábra)

18. Mikszáth Kálmán utcai sportterület

A területen nincs kerékpártároló, ivókút, megfelelő világítás és esőbeálló, viszont a sportpark kiváló („3”) állapotban van. Így a sportterület elfogadható („2”) állapotban van, de fejlesztésekre szorul. (31. ábra)

19. Nefelejcs utcai sportterület

A területen nincs kerékpártároló és a berendezések elavultak, illetve szemetelés és graffitivel való rongálás tapasztalható. Egyedül a fitnesspark van kiváló („3”) állapotban, a füves futballpálya kicsit kikopott, ezért csak elfogadható („2”) állapotú, valamint a beton röplabda-, kosárlabda- és multifunkcionális pálya burkolata már korszerűtlen és töredezett, rossz („1”) állapotban vannak. Így a meglévő elemekkel együtt is, a sportterület rossz („1”) minősítésű, feltétlenül szükségesek fejlesztések és újítások. (31. ábra)

20. Pestszentimrei Sportkastély

A sportpark kiváló („3”) állapotban van, így a sportterület is kiváló („3”) minősítésű. Egyedül csak a sportterület túlterhelődése jelenthet gondot. (31. ábra)

21. Péterhalmi-erdő sportterület

A területen nincsen kerékpártároló és megfelelő világítás, de mivel erdőterületről van szó, így ezek nem feltétlen szükségesek, viszont szemetelés és alkalmanként túlterhelés figyelhető meg. A sportpályák felszíne már megkopott, de elfogadható („2”) állapotban vannak, így a meglévő elemekkel együtt a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de javítások szükségesek. (31. ábra)

22. Pöstyén téri sportterület

A téren nincs kerékpártároló, ivókút, megfelelő világítás és esőbeálló. A füves futballpálya felszíne már megkopott, de még elfogadható („2”) állapotban van. Így a meglévő elemekkel együtt, a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, fejlesztések szükségesek. (31. ábra)

23. Sas utcai sportterület

A területen nincsen kerékpártároló, ivókút és megfelelő világítás, de mivel erdőterületről van szó, ezért ezek nem feltétlenül szükségesek. A füves futballpálya és a sportpark elfogadható („2”) állapotban vannak, viszont a talajfelszín és a berendezések már elkoptak, valamint több esetben rongálás áldozatai lettek, illetve szemetelés és túlterhelés is tapasztalható a területen. Így a sportterület rossz („1”) minősítésű, feltétlenül szükségesek a felújítások. (31. ábra)

24. Somogyi László sétány sportterület

A területen nincs kerékpártároló, szemetes, ivókút, megfelelő világítás és esőbeálló, valamint rongálás és szemetelés tapasztalható. A beton multifunkcionális pálya burkolata már korszerűtlen és töredezett, rossz („1”) állapotú, viszont a műanyag kézilabdapálya kiváló („3”) állapotban van. Ennek ellenére a meglévő elemekkel együtt, de a hiányosságokkal, a sportterület rossz („1”) minősítésű, feltétlenül szükséges a javítás és a fejlesztés. (31. ábra)

25. Tünde parki sportterület

A parkban nincsen kerékpártároló és megfelelő világítás, de mivel erdőterületről van szó, ezért ezek nem feltétlenül szükségesek. A füves futballpálya területe kikopott, de még elfogadható („2”) állapotban van, viszont a berendezések már elavultak. Rongálás, szemetelés és túlterhelés figyelhető meg. Így a sportterület elfogadható („2”) minősítésű, de szükségesek a fejlesztések. (31. ábra)

26. Üllői úti sportterület

A területen egyedül csak esőbeálló nincsen, de a sportpark kiváló („3”) állapotban van, így a sportterület is kiváló („3”) minősítésű, ezért nem szükségesek fejlesztések. (31. ábra)

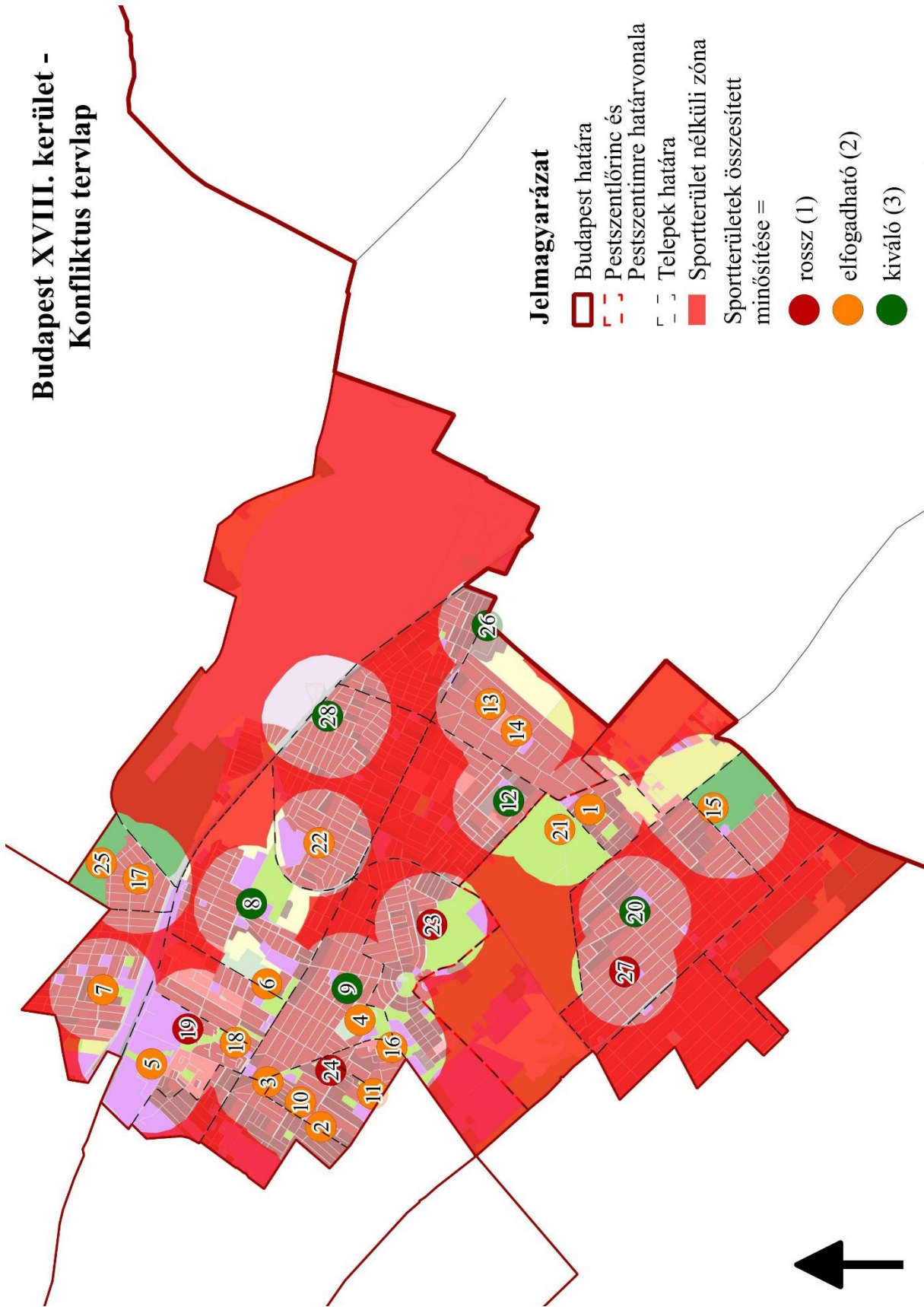
27. Vásáros tér sportterület

A téren nincs kerékpártároló és esőbeálló, illetve szemetelés tapasztalható. A multifunkcionális pálya burkolata korszerűtlen, rossz („1”) állapotban van és a berendezések is elavultak. Így a meglévő elemekkel együtt, a sportterület rossz („1”) minősítésű, feltétlenül szükséges a felújítás. (31. ábra)

28. Vilmos Endre Sportcentrum

A sportpark és a futópálya kiváló („3”) állapotban van, a területen egyedül a túlterhelés jelenthet gondot. Így a meglévő elemekkel együtt a sportterület kiváló („3”) minősítésű, nem szükségesek fejlesztések. (31. ábra)

Budapest XVIII. kerület - Konfliktus tervlap

33. ábra Konfliktus tervlap (Forrás: Saját, Alaptérkép: (http-08))

6. JAVASLATOK

Az előző fejezetben felvázolt sportterület nélküli zónában lenne szükséges újabb sportterületek kijelölése, hogy ezzel is csökkenteni lehessen a hősziget-hatást, illetve ezzel növelni lehet az aktív sportolók számát is. A területek kiválasztásakor a Google Street View és az ESRI legújabb térképét használtam segítségnek, hogy megkeressem a kerületben az üresen hagyott zöldfelületeket, illetve az olyan parkokat, ahol elférhetnek kisebb sportlétesítmények. Ezeken a helyeken elhelyezhetőek sportparkok és vagy multifunkcionális pályák is, a szükséges elemekkel együtt.

A már meglévő sportterületek esetében pedig elsősorban a korszerűtlen beton burkolatok felújítása a fontos. Ezeket a korszerű műanyag, műfüves, gumi vagy rekortán burkolatokkal lehetne felfejleszteni. Továbbá a hiányzó elemek pótlása és a vandalizmus, a szemetelés, illetve a túlterhelés megszüntetése is fontos feladat. A rongálást térfigyelő kamerák kihelyezésével lehetne mérsékelni, míg a szemetelést több szemetes kihelyezésével és a szemetesek gyakoribb ürítésével lehetne megoldani. A túlterhelés ellen a területen egy bővítést vagy környezetében egy újabb sportterület kialakítását javasolnám, mert ezzel csökkenthető lenne a túlterhelődés.

1. Alacskai úti sportterület

Nem feltétlenül szükséges az esőbeálló létesítése, de a kerékpártároló telepítése igen, valamint feltétlenül fontos a burkolat és a berendezések cseréje, illetve a megrongált területek felújítása.

2. Barcsay utcai sportterület

Elengedhetetlen a burkolatot és a berendezések felújítása, illetve az ivókút és a megfelelő világítás telepítése.

3. Bartók Lajos utcai sportterület

Feltétlenül szükséges a burkolat és a berendezések felújítása, illetve a megfelelő világítás kihelyezése és a szemetelés megszüntetése.

4. Bókay-kert

Elengedhetetlen az élőfüves pálya javítása és a futópálya burkolatának kicserélése korszerűbb burkolatra, illetve az alkalmankénti túlterhelést megoldani.

5. Brenner János parki sportterület

Szükséges kerékpártároló és esőbeálló kihelyezése, valamint a megrongált elemek felújítása.

6. BUD Aréna melletti sportterület

Szükséges kerékpártároló, ivókút és szemetesek kihelyezése.

7. Búvár Kund téri sportterület

Szükséges kerékpártároló kihelyezése és a szemetelés megszüntetése.

8. Gerely utcai sportterület

Az alkalmankénti túlterhelés megoldása létfontosságú.

9. Gödör téri sportterület

Szükséges esőbeálló és megfelelő világítás telepítése.

10. Havanna utcai sportterület

Elengedhetetlen a sportpályák burkolatának korszerűsítése, szemetesek, padok és esőbeálló elhelyezése, illetve a vandalizmus és a szemetelés megszüntetése.

11. Havannatelepi sportterület

Nélkülözhetetlen a beton burkolatú sportpályák korszerűsítése, kerékpártároló, ivókút és esőbeálló telepítése, illetve a túlterhelés megoldása.

12. Herrich Károly téri sportterület

Szükséges esőbeálló elhelyezése és a vandalizmus megszüntetése.

13. Hét vezér téri sportterület

Szükséges kerékpártároló, parkoló és esőbeálló kihelyezése, valamint a rongálás megszüntetése.

14. Kandó téri sportterület

Szükséges esőbeálló telepítése, a megrongált és megkopott berendezések cseréje, valamint a vandalizmus, a szemetelés és a túlterhelés megszüntetése.

15. Kapocs utcai sportterület

Szükséges a kikopott talaj pótlása és az elavult berendezések cseréje.

16. Kele utcai sportterület

Szükséges kerékpártároló, járdák és esőbeálló telepítése, valamint a beton burkolatok korszerűsítése és az elavult berendezések felújítása.

17. Martinovics téri sportterület

Szükséges esőbeálló és megfelelő világítás kihelyezése, illetve a rongálás és a szemetelés megszüntetése.

18. Mikszáth Kálmán utcai sportterület

Szükséges kerékpártároló, ivókút, megfelelő világítás és esőbeálló létesítése.

19. Nefelejcs utcai sportterület

Nélkülözhetetlen a beton burkolatok korszerűsítése, a kikopott füves pálya és az elavult berendezések felújítása, valamint kerékpártároló telepítése és a rongálás, szemetelés megszüntetése.

20. Pestszentimrei Sportkastély

Szükséges a túlterhelés megoldása.

21. Péterhalmi-erdő sportterület

Nem feltétlen szükséges kerékpártároló és megfelelő világítás kihelyezése, viszont szükséges a pályák felszínének a helyreállítása, illetve kiemelten fontos a szemetelés és a túlterhelés megoldása.

22. Pöstyén téri sportterület

Szükséges kerékpártároló, ivókút, megfelelő világítás és esőbeálló telepítése, valamint a pálya kikopott talajának helyreállítása.

23. Sas utcai sportterület

Nem feltétlen szükséges kerékpártároló és megfelelő világítás kihelyezése, viszont szükséges a pálya kopott felszínét helyreállítani, illetve a berendezések felújítása, a szemetelés és a túlterhelés megszüntetése kiemelten fontos.

24. Somogyi László sétány sportterület

Elengedhetetlen a beton pálya burkolatának korszerűsítése és a berendezések felújítása, valamint kerékpártároló, szemetesek és megfelelő világítás telepítése is szükséges. Továbbá kiemelten fontos a rongálás és a szemetelés megszüntetése.

25. Tünde parki sportterület

Nem feltétlen szükséges kerékpártároló és megfelelő világítás telepítése, viszont fontos a kikopott talaj és a megrongált berendezések felújítása. Továbbá szükséges a szemetelés és a túlterhelés megszüntetése.

26. Üllői úti sportterület

Szükséges esőbeálló telepítése.

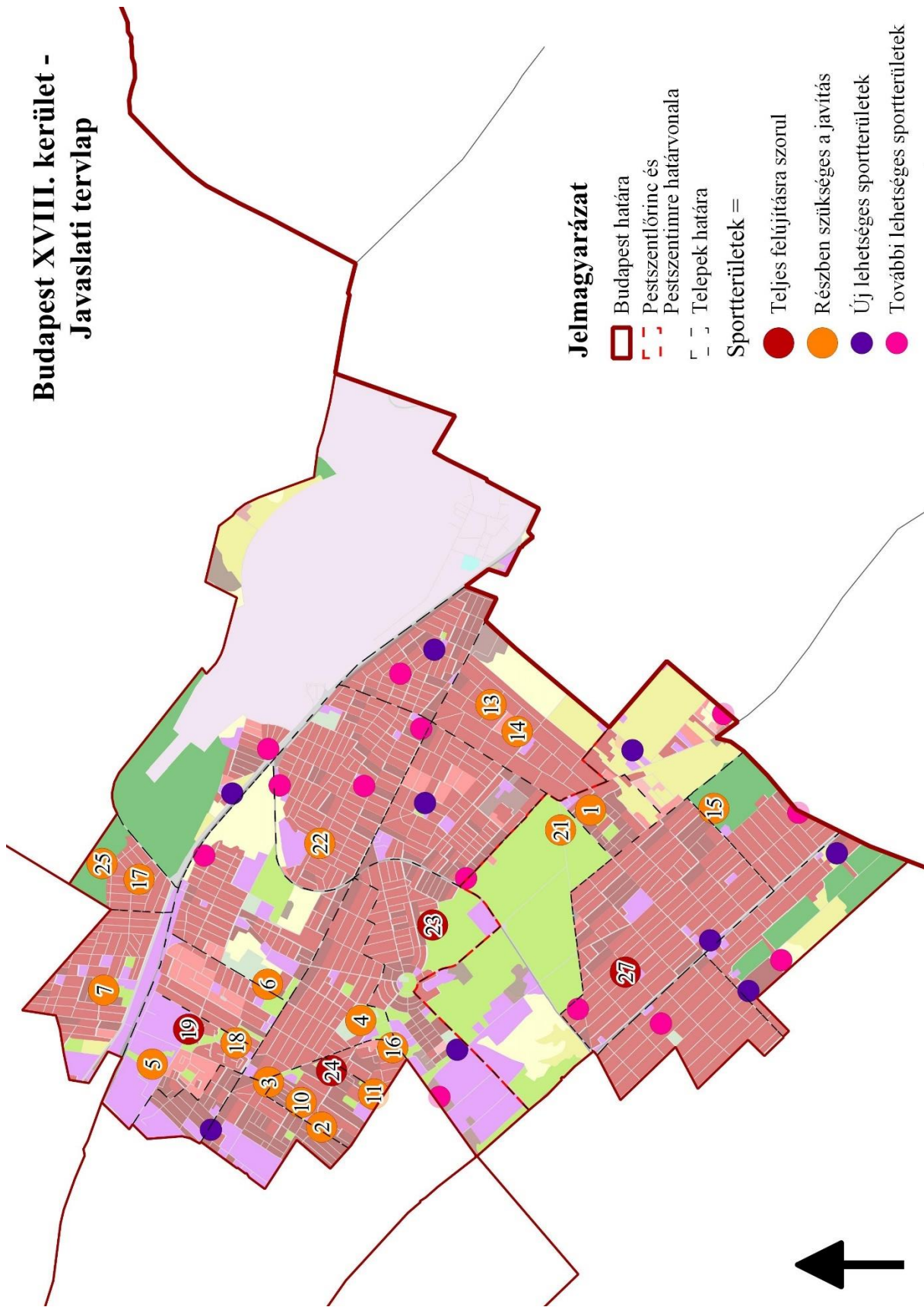
27. Vásáros tér sportterület

Nélkülözhetetlen a sportpálya burkolatának korszerűsítése és a berendezések felújítása, valamint szükséges kerékpártároló és esőbeálló telepítése, illetve a szemetelés megszüntetése.

28. Vilmos Endre Sportcentrum

Szükséges a túlterhelés megoldása.

Budapest XVIII. kerület - Javaslati tervlap

34. ábra Javaslati tervlap (Forrás: Saját, Alaptérkép: (<http-08>))

7. ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozatomban a XVIII. kerületben meglévő ingyenesen használható szabadtéri sportterületeket (sportpályák, sportparkok, futópályák) kutattam fel és mutattam be. Célom az volt, hogy ezeket a területeket elemezsem állapotuk, felszereltségük és terheltségük alapján. Az eredményeket tekintve elmondható, hogy a legtöbb esetben a sportpályák burkolata még a korszerűtlen betonnal van borítva, ami nem csak elveszi a sportolás élményét, hanem a töredezettsége miatt veszélyesek is lehetnek, valamint növelik a városi hősziget-hatást is. Ugyanakkor a sportparkok és a futópályák kiváló állapotban vannak, az esetleges kopásokat leszámítva, mivel ezeket még csak pár éve telepítették. Egyik legfontosabb javaslatom a korszerűtlen burkolatok egy korszerűbb burkolatra való lecserélése. A sportterületek körül mért 100 méteres körzeten kívül eső területekre pedig javaslok további sportpályák és sportparkok kihelyezését, hogy ezzel egyrészt növelve legyen a sportterületek által lefedett terület a kerületben, másrészt ezzel javítani lehet a hő-sziget hatást és megőriznénk a zöldfelületek sokszínűségét, harmadrészt pedig növelné a kerületben élők aktív sportéletét, ami előmozdítaná az egészséges életmódot is.

A kerületben lévő, de az interneten nem megtalálható sportterületek felkeresése és rögzítése is jó kutatási lehetőség lenne a továbbiakban. Ez is fellendíthetné az aktív és egészséges életmódot, mivel a XXI. században szinte mindenki a világhálót használja, így könnyebben, több emberhez is eljuthatna a sportolásra és kikapcsolódásra alkalmas területek elérhetősége.

A kerület sok szabadidős sportolási lehetőséggel rendelkezik és az utóbbi években ezeknek a száma folyamatosan nő. A felújított sport infrastruktúra kedvező a lakosok és a munkavállalók számára, valamint a kerületi zöldfelületi rendszer is bővül ezáltal. Viszont további ingyenesen használható sport és rekreációs területekre van szükség, hogy minél több ember számára tudjuk biztosítani az egészséges életmódot.

8. IRODALOMJEGYZÉK

Nyomtatott irodalom

DÖVÉNYI-2010	Dövényi Zoltán (2010): Magyarország Kistájainak katasztere (második kiadás), Budapest: MTA Földrajztudományi kutatóintézet, pp 29-34
ITS-2021	Budapest Főváros XVIII. kerület, Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat, Urbanitás Tervező és Tanácsadó Kft., HÉTFA Elemző Központ Kft. (2021): Budapest XVIII. kerület, Pestszentlőrinc-Pestszentimre Integrált Településfejlesztési Stratégia 2021-2027, Dávid Károly Terv. Letöltés dátuma: 2024.04.26., Forrás: https://hetfa.hu/wp-content/uploads/2023/02/03_BUDAPEST-XVIII_ITS_jovahagyott.pdf
KOVÁCS-2012	Zempléni Múzsza: Társadalomtudományi és kulturális folyóirat (2012/4 pp 25-33) – Kovács Klára (2012): A magyar testnevelés és sport fejlődésének társadalmi és politikai tényezői a második világháborúig. Sáropatak, Zempléni Múzsza Társadalomtudományi és Kulturális Alapítvány. Letöltés dátuma: 2024.02.23., Forrás: https://epa.oszk.hu/02900/02940/00048/pdf/ ; https://zemplenimuzsa.hu/tudomany-es-tarsadalom/kovacs-klara-a-magyar-testneveles-es-sport-fejlodesenek-tarsadalmi-es-politikai-tenyezoi-a-masodik-vilaghaboruig/
PROVERDE-2006	Pro Verde! (2016): Budapest zöldfelületi-rendszerének fejlesztési koncepciója és programja (egyeztetési dokumentáció)
PUCSOK-2016	Dr. Pucsok József Márton (2016): A szabadtéri sportparkok használatának részletes bemutatása, útmutatója, Debreceni Egyetem, Sporttudományi Koordinációs Intézet

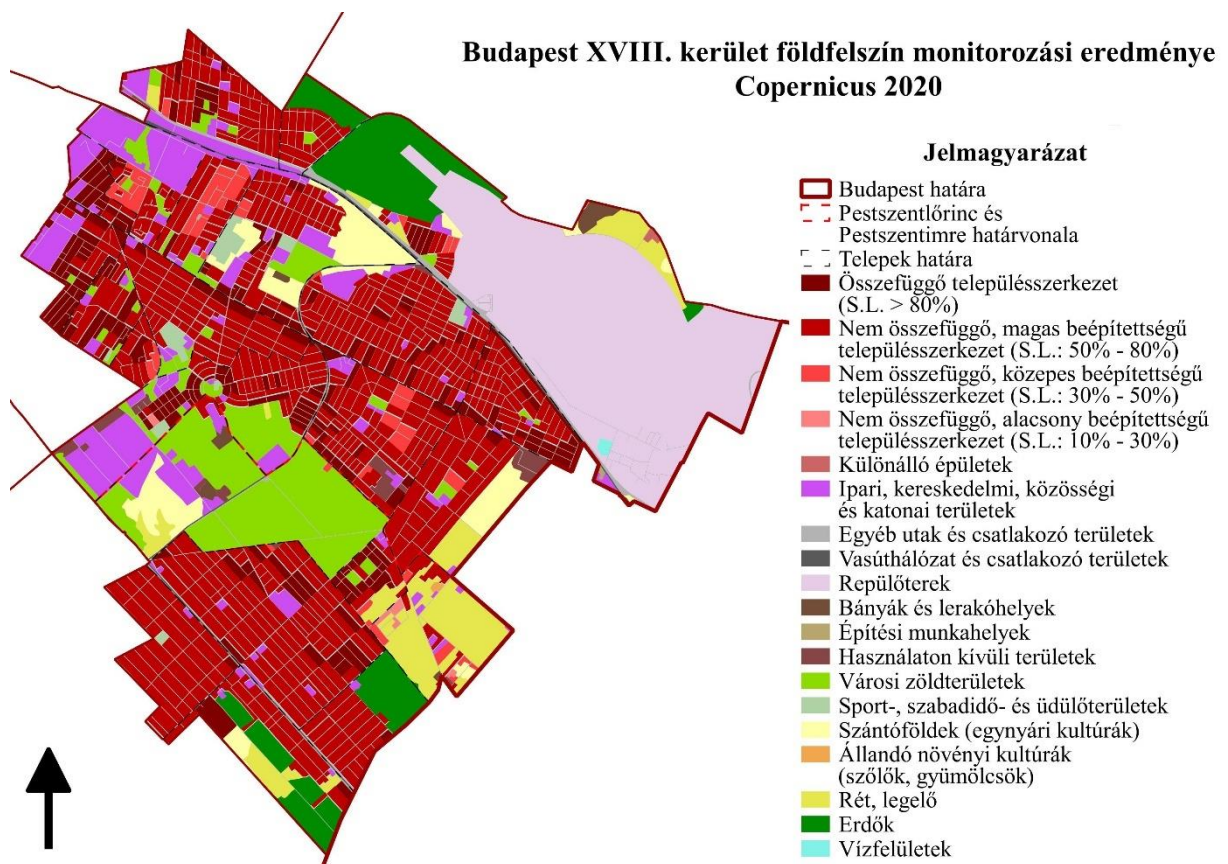
Internetes források

http-01	Free Sport Parks - Fehér Paszkál (2019): Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark Program. Letöltés dátuma: 2024.02.28., Forrás: https://www.freesportparks.hu/nemzeti-szabadidos-egeszseg-sportpark-program
http-02	Tomory Lajos Múzeum: A XVIII. kerület rövid története. Letöltés dátuma: 2023.03.03., Forrás: https://www.tomorylajos-muzeum.hu/helytortenet/varosismeret/a-xviii-kerulet-rovid-tortenete/
http-03	Bp18 (2015): A kerület számokban. Letöltés dátuma: 2023.03.20., Forrás: https://archive.bp18.hu/a-kerulet/a-kerulet-szamokban
http-04	Bp18 (2015): A kerület története. Letöltés dátuma: 2023.03.20., Forrás: https://archive.bp18.hu/a-kerulet/a-kerulet-tortenete
http-05	3B Line Europe Kft.: Sportpályák. Letöltés dátuma: 2024.02.26., Forrás: https://www.3bline.hu/sportpalyak/
http-06	Free Sport Parks - Fehér Paszkál: Futópálya. Letöltés dátuma: 2024.02.29., Forrás: https://www.freesportparks.hu/futopalya
http-07	USGS – Science for a changing world: Earth Explorer. Forrás: https://earthexplorer.usgs.gov/
http-08	Copernicus: Land Monitoring Service, Forrás: https://land.copernicus.eu/en
http-09	XVIII. kerület, ittlakunk.hu Kft.: Bókay-kert. Letöltés dátuma: 2024.02.10., Forrás: https://18.kerulet.ittlakunk.hu/holmi/sport-szabadido/bokay-kert
http-10	Zöldkalauz: Terek, parkok. Letöltés dátuma: 2023.03.16., Forrás: https://zoldkalauz.hu/
http-11	XVIII. kerület, ittlakunk.hu Kft.: Deák Ferenc „Bamba” Sportcentrum, Lőrinci Sportcsarnok. Letöltés dátuma: 2023.02.11., Forrás: https://18.kerulet.ittlakunk.hu/holmi/sport-szabadido/budapest-airport-arena-bud-arena
http-12	Tomory Lajos Múzeum: A XVIII. kerület térképen – Házjegyzék, Utcák. Letöltés dátuma: 2023.03.14., Forrás: https://18kerhazjegyzek.hu/telepek-es-utcak/utcak/
http-13	XVIII. kerület, ittlakunk.hu: Vilmos Endre Sportcentrum. Letöltés dátuma: 2023.03.15., Forrás: https://18.kerulet.ittlakunk.hu/holmi/sport-szabadido/vilmos-endre-sportcentrum
http-14	Arcanum Adatbázis Kft.: Térképek. Forrás: https://www.arcanum.com/hu/
http-15	Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft. Forrás: https://geoshop.hu/

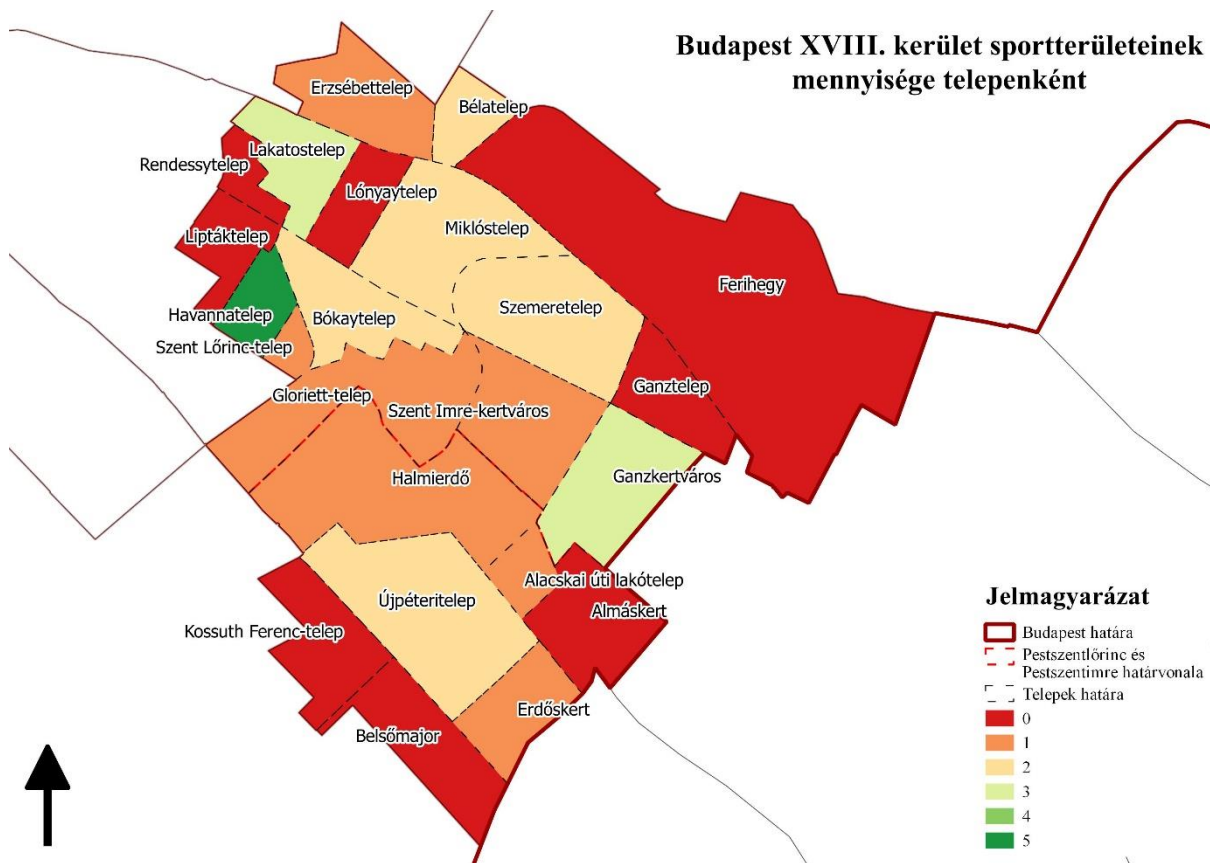
9. ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra Budapest XVIII. kerületének elhelyezkedése (Forrás: Saját, Alaptérkép: ESRI Satellite).....	4
2. ábra Budapest XVIII. kerületében található sportterületek (Forrás: Saját)	11
3. ábra Alacskai úti sportterület	13
4. ábra Baresay utcai sportterület	14
5. ábra Bartók Lajos utcai sportterület.....	15
6. ábra Bókay-kert	17
7. ábra Brenner János park.....	18
8. ábra BUD Aréna melletti sportterület.....	19
9. ábra Búvár Kund téri sportterület	20
10. ábra Gerely utcai sportterület	21
11. ábra Gödör téri sportterület	22
12. ábra Havanna utcai sportterület.....	23
13. ábra Havannatelepi sportterület.....	24
14. ábra Herrich Károly téri sportterület.....	25
15. ábra Hét vezér téri sportterület	26
16. ábra Kandó téri sportterület.....	27
17. ábra Kapocs utcai sportterület	28
18. ábra Kele utcai sportterület	29
19. ábra Martinovics téri sportterület	30
20. ábra Mikszáth Kálmán utcai sportterület	31
21. ábra Nefelejcs utcai sportterület	32
22. ábra Pestszentimrei Sportkastély	33
23. ábra Péterhalmi-erdő sportterület	34
24. ábra Pöstyén téri sportterület.....	35
25. ábra Sas utcai sportterület	36
26. ábra Somogyi László sétány sportterület	37
27. ábra Tünde parki sportterület	38
28. ábra Üllői úti sportterület.....	39
29. ábra Vásáros téri sportterület.....	40
30. ábra Vilmos Endre Sportcentrum	42
31. ábra Sportterületek felszereltsége, terheltsége és értékelése (Forrás: Saját).....	43
32. ábra Sportterületek aránya a lakóterületekhez telepenként (Forrás: Saját).....	44
33. ábra Konfliktus tervlap (Forrás: Saját, Alaptérkép: (http-08)).....	49
34. ábra Javaslati tervlap (Forrás: Saját, Alaptérkép: (http-08)).....	53

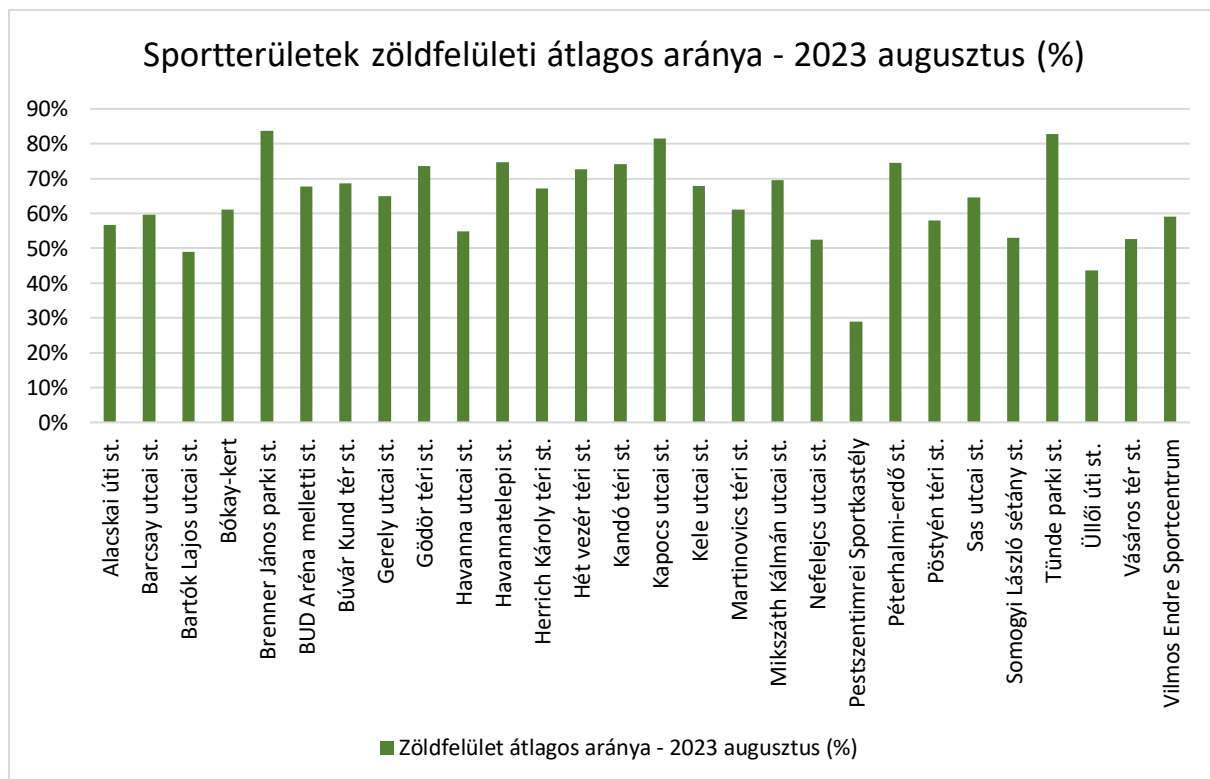
10. MELLÉKLETEK

1. Melléklet XVIII. kerület földfelszín monitorozási eredménye, 2020 (Forrás: (<http-08>))

2. Melléklet XVIII. kerület sportterületeinek mennyisége telepenként (Forrás: Saját)

3. Melléklet Sportterületek zöldfelületi átlagos aránya NDVI elemzéssel, 2023 augusztus (Forrás: (http-07), Saját)

4. Melléklet Alacscai úti sportpálya bejárata a kerítésen (Forrás: Saját, 2023)

8. Melléklet Alacscai úti sportterület melletti park és kutyafuttatók (Forrás: Saját, 2023)

5. Melléklet Alacscai úti sportpálya burkolata és védőfala (Forrás: Saját, 2023)

9. Melléklet Barcsay utcai sportpálya kerítése (Forrás: Saját, 2023)

6. Melléklet Alacscai úti játszótér (Forrás: Saját, 2023)

10. Melléklet Barcsay utcai sportpálya burkolata (Forrás: Saját, 2023)

7. Melléklet Alacscai úti pingpong asztal (Forrás: Saját, 2023)

11. Melléklet Barcsay utcai sportpálya egyik kapuja (Forrás: Saját, 2023)

12. Melléklet Barcsay utcai sportterület melletti játszó elemek (Forrás: Saját, 2023)

16. Melléklet Bókay-kert - Habsburg Birodalom kataszteri térképe, XIX. század (Forrás: (http-14))

13. Melléklet Bartók Lajos utcai leülős rész, ivókúttal és kerékpár tárolóval (Forrás: Saját, 2024)

17. Melléklet Bókay-kert topográfiai térképe, 1963 (Forrás: (http-15))

14. Melléklet Bartók Lajos utcai sportpálya burkolata (Forrás: Saját, 2024)

18. Melléklet Bókay-kert műfüves futballpálya (Forrás: Saját, 2023)

15. Melléklet Bartók Lajos utcai sportpálya körüli kerítés (Forrás: Saját, 2024)

19. Melléklet Bókay-kert nyitott teniszpályái (Forrás: Saját, 2023)

20. Melléklet Bókay-kert télen fedett tenispályái
(Forrás: Saját, 2023)

24. Melléklet Brenner János parki pelenkázó pad
(Forrás: Saját, 2023)

21. Melléklet Bókay-kert élőfüves futballpálya
elhasználódott burkolata és kopott berendezése
(Forrás: Saját, 2023)

25. Melléklet Brenner János parki sakk asztal
(Forrás: Saját, 2023)

22. Melléklet Bókay-kert futópálya (Forrás: Saját,
2023)

26. Melléklet Brenner János parki tűzrakóhely
(Forrás: Saját, 2023)

23. Melléklet Brenner János parki futópálya
(Forrás: Saját, 2023)

27. Melléklet Brenner János park melletti
csővezetéken lévő graffitit és tiltó tábla (Forrás:
Saját, 2023)

28. Melléklet BUD Aréna topográfiai térképe, 1963 (Forrás: (http-15))

32. Melléklet Búvár Kund téri játszótér (Forrás: Saját, 2024)

29. Melléklet BUD Aréna melletti játszótér (Forrás: Saját, 2023)

33. Melléklet Búvár Kund téri sportpark (Forrás: Saját, 2024)

30. Melléklet BUD Aréna melletti sportpark (Forrás: Saját, 2023)

34. Melléklet Búvár Kund tér kerítés és parkoló (Forrás: Saját, 2024)

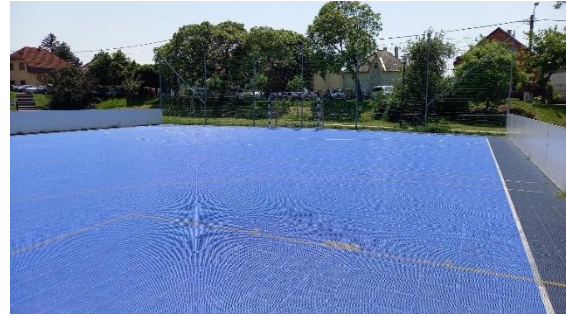
31. Melléklet BUD Aréna épülete (Forrás: Saját, 2023)

35. Melléklet Búvár Kund téri pad, filagória, tömött szemetes és drótkötélpálya (Forrás: Saját, 2024)

36. Melléklet Gerely utcai játszótér, háttérben a főépülettel (Forrás: Saját, 2023)

40. Melléklet Gödör téri multifunkcionális pálya (Forrás: Saját, 2023)

37. Melléklet Gerely utcai multifunkcionális pálya (Forrás: Saját, 2023)

41. Melléklet Gödör téri sportpark (Forrás: Saját, 2023)

38. Melléklet Gerely utcai sportterület főépület bejárata és mosdók (Forrás: Saját, 2023)

42. Melléklet Havanna utcai sportpark, hintákkal, pergolával és a háttérben 2 pingpong asztallal (Forrás: Saját, 2024)

39. Melléklet Gödör téri játszótér, előtérben a kutyafuttatóval (Forrás: Saját, 2023)

43. Melléklet Havanna utcai futópálya, motivációs idézettel (Forrás: Saját, 2024)

44. Melléklet Havanna utcai sportpályák közötti elválasztó és a futballpálya egyik kapuja, háttérben a kutyafuttatóval (Forrás: Saját, 2024)

48. Melléklet Havannatelepi röplabdapálya és fél kosárlabdapálya (Forrás: Saját, 2023)

45. Melléklet Havanna utcai sportpályák körüli kerítés (Forrás: Saját, 2024)

49. Melléklet Havannatelepi műfüves futballpálya (Forrás: Saját, 2023)

46. Melléklet Havannatelepi sportterület – Bp. nagyméretarányú kerületi térképsorozata, 1944-1986 (Forrás: (http-14))

50. Melléklet Havannatelepi sportpark (Forrás: Saját, 2023)

47. Melléklet Havannatelepi kutyafuttató (Forrás: Saját, 2023)

51. Melléklet Havannatelepi beton sportpályák - kézilabda, kosárlabda, tenisz (Forrás: Saját, 2023)

52. Melléklet Herrich Károly téri mozgássérült és családi parkoló (Forrás: Saját, 2024)

56. Melléklet Hét vezér tér - Habsburg Birodalom kataszteri térképe, XIX. század (Forrás: (http-14))

53. Melléklet Herrich Károly téri emlékmű (Forrás: Saját, 2024)

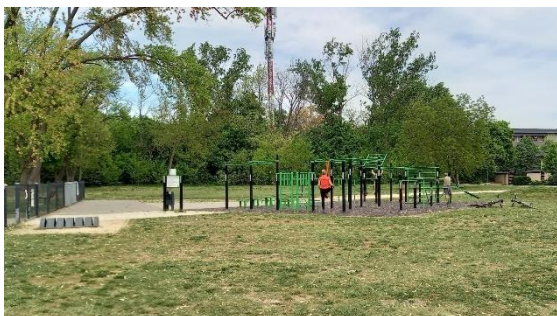
57. Melléklet Hét vezér téri műfüves pálya egyik fele (Forrás: Saját, 2024)

54. Melléklet Herrich Károly téri játszótér (Forrás: Saját, 2024)

58. Melléklet Herrich Károly téri ivókút, graffitipad és szemetes (Forrás: Saját, 2024)

55. Melléklet Herrich Károly téri sportpark és kerékpártároló (Forrás: Saját, 2024)

59. Melléklet Hét vezér téri techball asztal (Forrás: Saját, 2024)

60. Melléklet Kandó tér - Habsburg Birodalom kataszteri térképe, XIX. század (Forrás: (<http-14>))

64. Melléklet Kandó téri sportpark, háttérben a drótkötélpályával (Forrás: Saját, 2024)

61. Melléklet Kandó téri domb egyik oldalából kilógó beton darabok (Forrás: Saját, 2024)

65. Melléklet Kandó téri újabb játszótéri elemek, előtérben a kerékpártárolóval (Forrás: Saját, 2024)

62. Melléklet Kandó téri domb (Forrás: Saját, 2024)

66. Melléklet Kandó téri régebbi sportpark (Forrás: Saját)

63. Melléklet Kandó téri játszótér (Forrás: Saját, 2024)

67. Melléklet Kandó téri dombról a lelátás (Forrás: Saját, 2024)

68. Melléklet Kapocs utcai sportpálya (Forrás: Saját, 2024)

72. Melléklet Kele utcai kutyafuttatók (Forrás: Saját, 2023)

69. Melléklet Kapocs utcai sportpálya melletti tűzrakóhely, asztalokkal és padokkal (Forrás: Saját, 2024)

73. Melléklet Kele utcai sportpark (Forrás: Saját, 2023)

70. Melléklet Kapocs utcai sportpálya egyik kapuja (Forrás: Saját, 2024)

74. Melléklet Kele utcai sportpálya burkolata (Forrás: Saját, 2023)

71. Melléklet Kele utcai kerékpár út és a magasfeszültségű vezeték (Forrás: Saját, 2023)

75. Melléklet Martinovics téri játszótér (Forrás: Saját, 2023)

76. Melléklet Martinovics téri multifunkcionális pálya (Forrás: Saját, 2023)

80. Melléklet Martinovics téri pingpong asztal, háttérben asztalok padokkal és ivókút (Forrás: Saját, 2023)

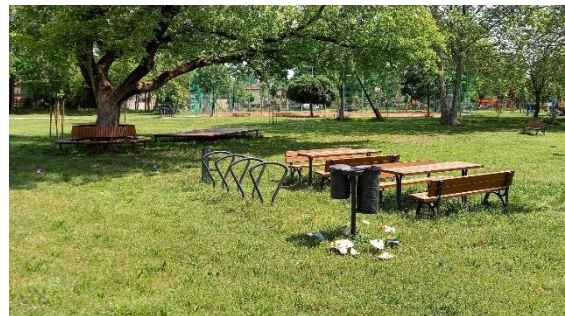
77. Melléklet Martinovics téri sportpálya kerítése (Forrás: Saját, 2023)

81. Melléklet Martinovics téri sportpark (Forrás: Saját, 2023)

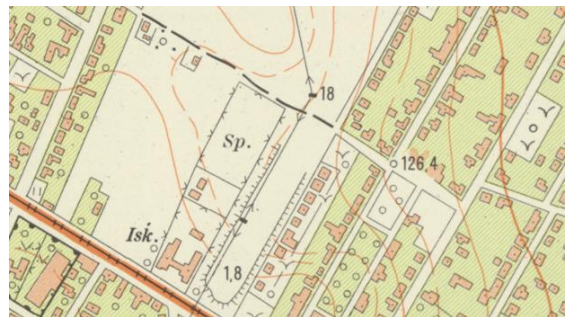
78. Melléklet Martinovics téri ülő alkalmatosságok (Forrás: Saját, 2023)

82. Melléklet Martinovics tér szemetelés, háttérben kerékpártároló, ivókút, ülő alkalmatosságok (Forrás: Saját, 2023)

79. Melléklet Martinovics téri napozó pad (Forrás: Saját, 2023)

83. Melléklet Mikszáth Kálmán utcai sportterület topográfiai térképe, 1963 (Forrás: (http-15))

84. Melléklet Mikszáth Kálmán utcai sportterület hintái, háttérben az óvodával (Forrás: Saját, 2024)

88. Melléklet Nefelejcs utcai sportterületen lévő kutyafuttató és esőbeálló (Forrás: Saját, 2023)

85. Melléklet Mikszáth Kálmán utcai sportpark, háttérben a magasfeszültségű légvezetékkel (Forrás: Saját, 2024)

89. Melléklet Nefelejcs utcai sportpark (Forrás: Saját, 2023)

86. Melléklet Mikszáth Kálmán utcai járda, világítással és szemeteskkel (Forrás: Saját, 2024)

90. Melléklet Nefelejcs utcai multifunkcionális pálya, kosárlabda palánkokkal és futball kapukkal (Forrás: Saját, 2023)

87. Melléklet Mikszáth Kálmán utcai sportterület melletti kutyafuttató (Forrás: Saját, 2024)

91. Melléklet Nefelejcs utcai röplabdapálya, háló nélkül (Forrás: Saját, 2023)

92. Melléklet Nefelejcs utcai aszfalt kosárlabdapálya (Forrás: Saját, 2023)

96. Melléklet Nefelejcs utcai sportterület domb oldalában lévő szemetalás (Forrás: Saját, 2023)

93. Melléklet Nefelejcs utcai élő fűves futballpálya, egyik kapuja és ülő alkalmatosságok (Forrás: Saját, 2023)

97. Melléklet Pestszentimrei Sportkastély melletti sportpark (Forrás: Saját, 2023)

94. Melléklet Nefelejcs utcai sportterület dombjáról a lelátás, baloldalon busz megállóval és reklám táblával (Forrás: Saját, 2023)

98. Melléklet Péterhalmi-erdő sportterület északi tűzrakóhelye, esőbeállóval, asztalokkal, padokkal, szemetesekkel és az előtérben 2 pingpong asztallal (Forrás: Saját, 2023)

95. Melléklet Nefelejcs utcai sportterület domb tetején lévő épület falán a graffití (Forrás: Saját, 2023)

99. Melléklet Péterhalmi-erdő röplabdapálya, mellette lábtengő pálya, háttérben tűzrakóhellyel (Forrás: Saját, 2204)

100. Melléklet Péterhalmi-erdő élő füves futballpálya egyik kapja (Forrás: Saját, 2023)

104. Melléklet Sas utcai füves futballpálya (Forrás: Saját, 2023)

101. Melléklet Pöstyén téri játszótér (Forrás: Saját, 2023)

105. Melléklet Sas utcai játszótér (Forrás: Saját, 2023)

102. Melléklet Pöstyén téri pálya újabb kapuja, háttérben techball és pingpong asztalokkal (Forrás: Saját, 2023)

106. Melléklet Sas utcai sportpark, háttérben a techball asztallal és a játszótéri elemekkel (Forrás: Saját, 2023)

103. Melléklet Pöstyén téri pálya régebbi kapuja (Forrás: Saját, 2023)

107. Melléklet Sas utcai tűzrakóhely padokkal és asztalokkal (Forrás: Saját, 2023)

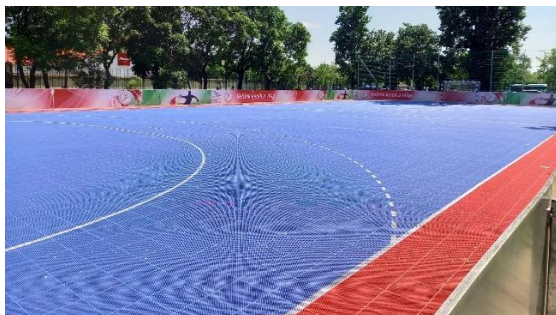
108. Melléklet Sas utcai sportterület melletti megrongált információs táblák (Forrás: Saját, 2023)

109. Melléklet Somogyi László sétány beton pálya egyik kézilabda kapuja (Forrás: Saját, 2023)

110. Melléklet Somogyi László sétány sportterület melletti kutyafuttató (Forrás: Saját, 2023)

111. Melléklet Somogyi László sétány műanyag kézilabdapályája (Forrás: Saját, 2023)

112. Melléklet Somogyi László sétány beton pálya melletti pad (Forrás: Saját, 2023)

113. Melléklet Somogyi László sétány kosárlabdapálya háló nélküli palánkja (Forrás: Saját, 2023)

114. Melléklet Tünde parki füves futballpálya (Forrás: Saját, 2023)

115. Melléklet Tünde park egyik tűzrakó helye (Forrás: Saját, 2023)

116. Melléklet Tünde park másik tűzrakó helye, esőbeállóval (Forrás: Saját, 2023)

117. Melléklet Tünde park megrongált információs táblái (Forrás: Saját, 2023)

118. Melléklet Üllői úti sportterület parkolója (Forrás: Saját, 2024)

119. Melléklet Üllői úti sportterület és környéke topográfiai térképen, 1966 (Forrás: (http-15))

120. Melléklet Üllői úti sportterület mellé 2018-ban épített új épület, ma a Wizz Air Training Centre, Repülési Oktatóintézet tulajdonában (Forrás: Saját, 2024)

121. Melléklet Üllői úti sportpark, kerékpár tárolóval, szemetesekkel és padokkal, háttérben a WING Industrial 'C' épülete (Forrás: Saját, 2024)

122. Melléklet Vásáros tér - Habsburg Birodalom kataszteri térképe, XIX. század (Forrás: (http-14))

123. Melléklet Vásáros tér topográfiai térképe, 1963 (Forrás: (http-15))

124. Melléklet Vásáros téri játszótér (Forrás: Saját, 2023)

128. Melléklet Vilmos Endre Sportcentrum topográfiai térképe, 1966 (Forrás: (http-15))

125. Melléklet Vásáros téri multifunkcionális pálya (Forrás: Saját, 2023)

129. Melléklet Vilmos Endre Sportcentrum parkolója (Forrás: Saját, 2023)

126. Melléklet Vásáros téri játszótéren kívüli egyéb elemek (Forrás: Saját, 2023)

130. Melléklet Vilmos Endre Sportcentrum futópálya fordulója, az élőfűves futball pálya mellett (Forrás: Saját, 2023)

127. Melléklet Vásáros téri pingpong asztalok és szemetelés (Forrás: Saját, 2023)

131. Melléklet Vilmos Endre Sportcentrum sportpark (Forrás: Saját, 2023)

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: TARR VIVIEN
A Hallgató Neptun kódja: BIKGYL
A dolgozat címe: XVIII. KERÜLETI SPORTTÉPÜLETEK TÖRTÉNETI ÁLAKULÁSA,
A megjelenés éve: 2024 JELENLEGI ÁLLAPOTA ÉS FEJLESZTÉSI
A konzulens intézetének neve: TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DISZKERTEZÉSI INTÉZET
A konzulens tanszékének a neve: TÁJTERVEZÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumába. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumában.

Kelt: 2024 év 04 hó 28 nap

Tarr Vivien

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.